کتابخانه مجلس شورای ملی
۸۸۶۴ ـ ش
کتاب حاوی صنایع لطایف الخیال
مؤلف جامع ـ میرزا محمد صالح رضوی
موضوع ترسل و نفثه ـ محمد نصرین محمد جعفر الرضوی (الفرت)
شماره گنجه ۹۰۵۴ ق
شماره ثبت کتاب
۷۹۱۸۴
۱۱۷۸۶
۱۴۴۴۹
۱۲
منضم لطایف الخیل
بازدید شد
۱۳۸۲
بازرسی شد
۳۶ - ۳۷
خطی ـ فهرست شده
۹۰۵۴

این کتاب مستطاب دیوان کنز الاولیاء یا هو
مال حقیر سراپا تقصیر از زمرهٔ کمترین ملا محمد تقی بابا
فی شهر شوال المکرم ۱۳۴۵
اسم بجل سرمدی

کتابخانه
جعفر سلطان القرائی
تبریز ۱۳۶۵

مجلس شورای ملی

بسم الله الرحمن الرحیم

فهرست اسامی و فهرست تخلصات شعرائی که در این کتاب مذکورند بترتیب حروف تهجی در مرفهرستی و هست باب است
و در هر باب نیز اوایل حروف هر اسمی ملاحظه شده و هر یک را بعد از اسمی دیگری بترتیب ذکر نموده آنها را ظاهر تر ایستاده

فهرست اسامی

آنچه اسم معلوم نشد همان تخلص نوشته شود و آنچه اسم معلوم نیز نشد اسم نوشته شود و تخلص بر بالای اسم بسرخی

باب الف

ملا آتشی ملا آثار بخارائی میرآرشوب همدانی ملا آصفی ملا آصفی ابراهیم بیک قزوینی
حاجی ابراهیم میرزا لقب بزرگی سلطان ابراهیم میرزا محمد ابراهیم اصفهانی محمد ابراهیم برادر ملا شرف
فروشانی محمد ابراهیم ولد ملا کمال قاری شیرازی میرزا ابراهیم میرزا ابراهیم برادر میرزا آقاشی
تبریزی میرزا ابراهیم برادر میرزا نجف خان صدر همدانی میرزا ابراهیم متولی میرزا ابراهیم پدر شاپوری
میرزا ابراهیم ولد حکیم باشی میرزا بوی یزدی میرزا احسن مخاطب بظفرخان ملا احسنی سمنانی ملا احسنی جیلانی
احمد بیک برادر مجذوب تبریزی احمد میرک خان العدخان خان العدخان برادر زلفه قاسم خان نقاش
سید احمد ملقب باقا ملا احمد شیرازی میرزا احمد ولد میرزا احمد ارغ مشهدی ملا اختری یزدی میرزا ادهم

باب الباء

باقری باقرای خواهرزاده درویش باقرای کاشی باقرخان بخشی اصفهانی آقا باقر طبیب قمی آقا باقر ولد محب قمی

مشی حیدر قلیخان ملا ازهری اصفهانی میرزا اسحق رضوی آقا اسد ولد حاجی ابراهیم تاجر اشتری
میرزا اسد بیک تبریزی میرزا اسد الله عباسی لاهیجی اسمعیل بیک آقا اسمعیل معمار اصفهانی حاجی
اسمعیل استرابادی حاجی اسمعیل دانشمند کمال اسمعیل میرزا اسمعیل علاقه بند اصفهانی میرزا اسمعیل
میرزا اسمعیل طهرانی میرزا اسمعیل ولد میرزا محمد نصیر آبائی اسمخان ریش شیشه گر ملا اسیری ولد ملا شریف
شیرازی میرزا اشرف میرا شکی همدانی اصدق اطهری قهپایه اعور لوبیک دیوانه شعله
اعور لوبیک ولد امام قلیخان اعور لوخان رمادی غلی خواجه فضل کرمانی میر فضل طباطبائی
افکار سمرقندی سلطان اکبر شاه هزاره میرزا اکبر ولد آقا میرزا اکبر تبریزی محمد اکبر میرزا اکبر ولد
میرزا النصیر فرزند آبائی میرزا اکبر قزوینی شیخ آکهی میرآلهی قمی میرآلهی همدانی امیدی بیک
شیخ الله قلی میرزا الغ مشهدی امام قلی بیک چرسی میرزا امامقلی برادر خلیفه فتح بخش بیاری چاپچی
اصفهانی میرزا الیاس هروی ملا امیری رمتی امیر بیک قصاب قمی امیر بیک همدانی امینای اصفهانی امینای
امینای خزینه دار امینای دقاق یزدی امینای ریشتی امینای شیرازی امینای بخشی محمد امین
مشرب بیک محمد امین محمد امین اصفهانی مشهور بآقاشی محمد امین کاشی شیخ محمد امین قزوینی محمد امین بیک
ولد ابراهیم خان محمد امین بیک قشمی ملا امین ملا محمد امین مشهور بشاه نفس الامر ملا محمد امین طبسی میرزا امینی
بتبریزی میرزا امین مشهور بشیرازه میرزا انوری بیک میرزا امین نصیرآبائی برادر زلفه میرزا اطاهر میرزا امین
وزیر قندهار برادر وحید حکیم اوزی ملا انیسی شاملو شیخ انصاری ملا ایلخانی خوانساری ملا ایلی شیرازی

باب الباء

تائب طبیب

حاجی باقر کاشی سید باقر محمد باقر درگزینی محمد باقر قزوینی محمد باقر مکتب دار اصفهانی ملا باقر شیرازی
مذهب میرزا باقر دوارچه نویس عراق میرزا باقر قاضی نطنز میرزا باقر مشهور بایک رازی
میرزا باقر دوز قورچی میرزا باقر هروی میرزا شاه باقر رضوی باقای کاشی ملا عبدالباقی تبریزی
میرزا باقی هاوندی بایندر خان بدیعای شیخ محمد قندی میرزا بدیع تبریزی ولد قاضی سلطان میرزا بدیع
سبزواری میرزا بدیع نصرآبادی رنجبر دار پیک ایلچی ملقب بنجات نظام میرزا برهان ابراهیم رحمن سبزوار
ملا بقار بخارا ملا ابوالبقا کیلانی میرزا ابوالبقای ابرقویی میرزا ابوالبقا ولد شاه ابوالفتح شیرازی
نیم بوداق پیک شیخ بهاء والد شیخ محمد جبل عاملی بهزاد پیک ولد سهراب پیک ملا بهجت بنای قزوینی
بیانای همدانی پیرام پیک اصفهانی پیرام پیک ولد باقر پیک همدانی پیشرو پیک چینی

باب التاء

تابعای هاوندی تابیای دماوندی ابوتراب پیک پیغا میرابوتراب حافظ جانی تقی ولد جانی حسن دامغانی
محمد تقی طالقانی محمد تقی مهندی محمد تقی پیک ملازم میرزا داود ملا محمد تقی برادر ملا محمد امین خادم استرابادی
میر تقی میرزا تقی برنطعه میرزا تقی ولد تقی آلای میرزا تقی بلالی میرزا تقی مازندرانی میرزا تقی مشاور پی
کلدر میرزا تقی قزلآیی میرزا تقی وزیر جرم اداره جوانیس میرزا شاه تقی شیخ الاسلام مشهد تقدیق تاپیای کلیشه

باب الثاء باب الجیم

ثاتیا کاتب

میرزا جانی حاجی محمد جان قمی جعفری دشتبانی جعفر بیک ولد حیدر خان حاجی جعفر ولد میرزا نظرا محمد جعفر زاده
میر جعفر مخاطب باصفهان میرزا جعفر شیخی میرزا جعفر نکستانه وزیر متوبا جلالا کاشی جلالای کاشی جلالای یامنی
مستوفی دارالطرز ملا جلال الدین مشهور بمنجمی میرزا جلال الدین طهرانی چلبی بیک مشهور بعلامه رکن کاشان جلالی ولد

مشهور بمنجم میر جمال الدین حسین کاشی مدرس میر جمال الدین محمد طباطبائی طهرانی میرزا جعفر کرمانشاهی

باب الحاء

حاتم بیک عطارد ولد محمد بیک همدانی حاجی طبیب حاجی محمد کیلانی حکیم حاذق طبیب ابوالفتحان
خواجه حافظ شیرازی حسینای شیرازی میرزا حبیب الله ولد میرزا شفیع مستوفی موقوفات ملا حزنی
میرزا حسینای ملا حسینی حسن بیک کلکو حسن بیک خواجه قم حسن بیک قمی رکن مشهد حسن بیک کرکیچی
چنغان شاملو میرزا حسنخان ولد میرزا جانی غزنی آقا حسن داود سید حسن واعظ شیروان میرزا
سید حسن ولد میرزا سید علی سبزواری ملا حسن قاری خطب میر حسن دهلوی میر حسن فندرسکی میرزا حسن
اصفهانی میرزا حسن رضوی کلید دار میرزا حسن صاحب قم خاصه میرزا ابوالحسن دامادا ملا محمد مومن میرزا ابوالحسن
سبزواری میرزا ابوالحسن شیرازی میرزا ابوالحسن قتیب شیرازی میرزا ابوالحسن فرایانی میرزا ابوالحسن
کلانتر نیشاپور میرزا ابوالحسن ولد میرابوالولی صدر میرزا ابوالحسن ولد میرزا نظام پشتهانی میرزا ابوالحسن ولد تبریز
خوزسان ملا حسنعلی اعمی سبزواری ملا حسینعلا ترشیزی ملا حسینعلا یزدی ملا حسینعلا اصفهانی حسینای
خونساری آقا حسین خونساری حاجی محمد حسین خواجه حسین سلطان حسین میرزا ملا شاه حسین
محمد حسین بیک ناظر محمد حسن بیک ملا کلب حسین رودباری ملا محمد حسین شوریکی ملا محمد حسین هروی
ولد ملا رضی ملا محمد حسن همدانی میر عبدالحسین کاشی میر محمد حسین آیا میر محمد حسین دیجی میر محمد حسین
سبزواری مشهور میر قیامت میرزا حسین مستوفی یزد میرزا محمد حسین دماوندی میرزا محمد حسین نوایی میرزا محمد حسین
صدر کرمانی میر حسینی شیرازی صراف میر حضوری قمی میر عبدالحی قمی میرزا عبدالحمید ملا عجزه
ملک نحرد خان سیستانی حمیدای همدانی ملا حیای کیلانی حیدر قلیخان حیدر کلچه ملا حیدر کاشی

ملا حیدر کشمیری سید محمد حیدر معمایی میرزا حیدر ولد میرزا غیاث شمایی ملا حیرتی کشمیری
میر حیدر معمایی ملا حیرتی شیخ ابوجهان

باب الخاء

خاطری کاشی خاقانی محمد خان ولد حسین بیک قپچاق محمد خان بیک بختیاری محمد خان بیک
داغستانی میرزا خان وزیر کاشان خباری ولد بیجدا ملا چنری امیر خسرو دهلوی ملا خ
خرابی میرزا خصمی خضر بیک هروی ملا خضری خوانساری ملا خضری قزوینی ملا خلف تبریزی
خلیل بیک کیلانی خواجه خلیل چیلا میرزا خلیل مستوفی شیرازی میرزا خلیل هندی خواجوی
کرمانی ملا خواری ترزنی میر خیالی

باب الدال

داعی بخدایی میرزا داود مستوفی موقوفات ملا دریا قمی خواجه درویش ایمکی ملا درویش
ملقب بهشتی دلیلا دولت محمد کوثر لی باب الذال ملا ذوقی لارستانی

باب الراء

رابطای عطار مشهدی میرزا ربیعه خالوی اورنگ زیب راهب اصفهانی
عبد الرحمن الجی ازبک ملا عبد الرحمن قمی محمد رحیمخان ولد پیرام خان قراماناو مشهور بخانخانان
میر رحیم قزاش میرزا رحیم عیقی میرزا رحیم نواده قاسم چلیپا تبریزی میرزا رحیم ولد میرزا اصیلا
ملا عبد الرزاق لاهیجی ملا رشدی رستمداری رشیدای قزوینی رشیدای لارکی رشیدای وطواط
ملا محمد رشید محرر میرزا اعلیرضا آقا رضای ترک خویش آقا رضای کاشی حاجی محمد رضای آزادش
حاجی محمد رضای قزوینی شاه رضای قزاق محمد رضای سکر محمد رضای قمی محمد رضای ناظر ندورات
محمد رضای یغمی محمد رضا بیک جلایر نواده حاجی صالح محمد رضا بیک کلانتر همدانی محمد رضا بیک وزیر
خلیفه سلطان ملا رضای سیستانی ملا رضای کاشی ملا محمد رضای قاجار میر رضای هروی
میر محمد رضا قاضی بروجرد میر محمد رضا قاضی ولد آقا بیجد ایجی میر محمد رضای قمی میر محمد رضا ولد میر حیدر

میرزا احمد رضای زرنقی آقا رضی کاشی آقا رضی قزوینی ملا رضی هروی میرزا رضی
ارتمانی میرزا رضی دانش میرزا رضی صاحب رقم رضیه سکشه نویس میرزا رفیع ایروانی میرزا رفیع ولد
میر خسین میرزا رفیعای تانی حکیم رکنا ملا رونقی همدانی میرزا رفیع میرزا رفیع برادر ملا
وزیر خان میرزا رفیع واعظ قزوینی میرزا رفیع منشی رفیعای اولیاباشی ملا رفیعای

باب الزاء

زاری ای شوشتری آقا زکای یزدی زلالی خوانساری
میرزا زکا همدانی زلالی خوانساری زمانی زمانی لارستانی زمانی خانترکشی
زمانی دلاک زمانی زرکش زمانی نقاشی زمانخان ولد قزاق خان آقا زمان
آقا زمانی نقی حاجی زمان کفشدوز حاجی زمان لاهیجی محمد زمان بیک اردوبیگی ملا
زمان نقی ملا محمد زمان زیب النساء بیگم دختر اورنگ زیب زینل بیک ولد اصلاخان
زینل خان ولد حیدر خان شیخ زین الدین اصفهانی ملا زین العابدین میرزا زین العابدین شیخ الاسلام میر
زین العابدین نشرزاد خان

باب السین

ساجدای هروی سکاکی نقی سالاری
مشهدی سبیل المستقیم بلخی ستی خانم همشیره حکیم رکنا مخاطب برحمت خان میر سجودی همدانی
ملا سحابا بخشی ملا سخنور ملا سخی کرمانی سراجا حکاک سعدا سعدای خارقانی شیخ سعدی
شیرازی میرزا سعدالدین محمد وزیر خراسان سعدای قصاب کاشی آقا سعید شیرازی ملا محمد سعید
ولد ملا محمد صالح مازندرانی میرزا سعید قمشه میرزا سعید نواده خواجه شهابا میرزا سعید نشمیر
وزیر سیستان میرزا محمد سعید حکیم قمی میرزا ابو سعید ولد میرزا بدیع بیزدی میرزا ابو سعید
هندی یقمای شیرازی سلمان ساوجی سلیمان طهرانی محمد سلیم بیک خویش میر فتاح

پس بایشی میرزا اسلیم برادر ابراهیم سلطان بن واری سلیمانقا بیک نوله للهبیک

نواب شاه سلیمان میر سمندر ریواحی محمد سمیع هروی میرزا سنجر کاشی میر سید کاشی

سهراب بیک خویش رستم خان سپهسالار خواجه سهراب میر سیارت لاهوری ملا سپری

ملا سیف الدین انفوک خواجه سیف الدین نجم باب الشین آقا شاپور طهرانی

شادمان شاکر طهرانی ملا شاه بدخشانی شاهدا میر شاهی میر شجاع الدین محمد

میرزا شجاع نیی عسم ملک سیستان ملا شرعی قمی شرف الدین حسین قمی حکیم ملا شرفیا

یزدی میر شرف الدین نامق شرفان بیک ملا شرفی قزوینی شرفیای آبادی شرفیای

برادر مصنف طهرانی شرفیخان شیرازی حاجی شریف قمی اصفهانی ملا محمد شریف شیخ الاسلام

تبریز خراسانی میر شریف حافظ میر شریف مشهور بابای کرقدنی میر شریف معروف شیراز

میر محمد شریف کیلانی میرزا اشرف ولد میرزا انوروز بیک اصفهانی خواجه شب جوشقانی

ملا شپ خونساری شفیعای اثر حکیم شفیعا محمد شفیع اصفهانی ملا مهدی شفیع مدرس

میرزا شفیع مستوفی موقوفات میرزا شفیع ولد شریفخان شیرازی میرزا شفیع ولد واعظ قزوینی

ملا شفیعی کیلانی ملا شکوهی همدانی ملا شکیبای اصفهانی شمشیری ملقب بشیر

شیرازی آقا میر شمسی قمی شوکتی اوزبک ملا شهابای ثاقب ملا شهری شیرازی

امیر شیخ رشیدای لاهوری باب الصاد ادیب صابر صادقای کرمانشاهی صادقا

مشهور کاتبو حاجی صداق اصفهانی محمد صداق تبریزی ملا محمد صادق نیشابوری مشتاق ملا محمد صادق

ولد ملا محمد باقر مجلسی ملا محمد صادق هروی میرزا صادق دست غیب شیرازی میرزا صادق نصیری

صلوا

صالحای مشهور بدیوانه مشهدی محمد صالح اصفهانی مشهور به نیکی محمد صالح اصفهانی محمد صالح رافع شمار

ملا محمد صالح کوشکی میرزا صالح برادر زاده اسکندر بیک منشی میرزا صالح بروجردی میرزا صالح

شیخ الاسلام تبریز میرزا محمد صالح رضوی ملا صبوری تبرزی میرزا صدرای محتسب

هرات فقیر قلی بیک چگنی صفیقلی بیک ولد جارچی باشی صفی قلی بیک ولد قزاق خان صفی قلی بیک

ولد محمد علی بیک وزیر یزد صفیقلی بیک پورکاخویش حاجی هدایت اصفهانی میرزا صغر قمی صفیای

اصفهانی خواجه صلاح هروی شیخ صمد نوه شیخ نعیمی میر عبد الصمدی ملا صنیع مهدی میر صیدی

نقوشی میر صیدی طهرانی باب الضاد ملا ضمیری اصفهانی ضیای ضابطه نویس باب الطا

طالب آملی ابو طالب همدانی حکیم ابو طالب تبرزی میرزا ابو طالب ترشیزی میرزا

ابو طالب خطیب مسجد عتیق میرزا ابو طالب قندریکی میرزا ابو طالب دیزیدیوان بیگی تبرزی

طاهرای عطار مهدی طاهرای نقاش کاشی محمد طاهر شیرازی محمد طاهر تسمه شیرازی محمد طاهر غلط

کشمیری میر محمد طاهر کاشی میرزا طاهر میرزا طاهر وحید میرزا طاهر اعتماد الدوله میرزا طاهر مخاطب بعنایات الله دوستی

میرزا طاهر نصرآبادی میرزا طاهر وله میرزا رضی شاملو میرزا شاه طاهر وله میرزا غایات شیرازی طاهری یزدی

ملا طبعی قزوینی ملا طرزی افشار دشتی طغرای مهدی ملا طویقه تبرزی طهمات دمی طهماسب قلی بیک قندهاری طهماسب

یزدی شاه طهماسب ملک طیفور همدانی باب الظاء ظهیرای قریشی ظهیرای قم نویس ظهیر فاریابی

ظهیرای لاهجی ظهیرای هروی میر ظهیر الدین محمد تهاونذی باب العین میرزا عابد شیرازی عارفی انگی

عارف مهدی محمد عارف لاهوری عالم بیک ملا عالی عالمیان بیگ عالمای شیرازی ملا عامی

مشهدی عباس بیک عباس قلیخان شاملو شاه عباس بزرگ شاه عباس ثانی ملا عباس هروی عبدی اصفهانی

عبد الله سلطان ترشیز حکیم عبد الله ولد حکیم رشید حکیم عبد الله اصفهانی سید عبد الله کربلائی سید عبد الله واعظ جزایری

میرعبدالله دلاور شیرازی میرزا عبدالله نوه‌ی علیشاه سلطان میرزا عبدالله وزیر اصفهان میرزا عبدالله آقاجان
علیشاه میرزا عبدالصمد نوه‌ی شیخ بهائی متوفات ملا عزیز مجتهد پسر ملا قدر شیخ عراقی عرب آقای کرکر
کرمانی آقا عرب شیرازی میرزا عرب تبریزی میرعرفان طهرانی ملا عزیز شیرازی عزیز پسر آقا عزیز
عبدالعزیز خان ملا عشر شیرازی ملا عطا طهرانی حکیم طهرانی میر عطای هروی شیخ عطار نیشاپوری ملا عطا
نیشاپوری میر عقیل میرزا عقیل همدانی ملا علاء الدین محمد صوفی میرزا علاء الدین محمد میرزا علم الهدی
یحیی قلیخان پسر آقا علی اصفهانی آقا علی کاشی سلطان علی پسر شاه ملو ملا علی اکبر قم یزدی ملا علی شور بچه
اولاد بلال مؤذن مانندرانی ملا علی اصغر قهستانی نه میرزا علی محمد غزوینی میرزا علیخان کلباسی حاجی علی پسر
ملا علیرضای ملا علیرضای هروی ملا علیقلی خان شیرازلو واقعه‌نویس ملا علیقلی مکره ملا علی نقی
میرزا علی نقی خویشی کلانتر نیشاپوری ملا خواجه علی نیشابوری نوه‌ی قدری ملا شیخ علی کشمیری ملا عبد
اردبیلی میر عبدالعالی حسینی میر سید علی جبل عاملی میر سید علی سبزواری میرزا علی خوشنویس قزوینی
میرزا عنایت جوزانی عبرت هراتی میر عرب کاشی میر سید علی کاشی میر علی چوپان قمی میر علی القصاص
باب الغین غازی قلندر اصفهانی میرزا غازی واعظ یزدی غلام غلامی طالقانی غلامی همدانی
غوری شیرازی میر غروری کاشی غزالی مشهدی غضنفر بلخاری کاشی میرزا غلام رجبی میر عبدالغنی تونی
غیاثای حلوایی شیرازی میر غیاث الدین محمد برادر میرابوالحسن میر غیاث الدین منصور آل برمک میرزا غیاث
پشمانی میرزا غیاث مین باشی میرزا غیاث نوه‌ی میرمحمد قزوینی ملا غیرتی همدانی ملا غیرتی شیرازی باب الفا
فاخر بیهمانی فارغ جلیر مشهور بعلامه فاضلای کاشی فاضلای قندهاری فاطمه دوال فایز تنها وندی فایز
ولد استاد قاسم اصفهانی فتحی اردستانی ملک ابوالفتح وله جلال الدین سیستانی فخرازی ملا فخرای دامادندی
میرزا فخرای هروی شیخ فرج الله شوشتری حکیم فرصت طبیب خواجه فردوس هروی فریدون بیگ

ملا محزون بهبهانی مجدای خباز اصفهانی مجدای شیرازی ملا محتشم کاشی میرزا محتشم قائنی

ملا عارف قزوینی محسنای اصفهانی محسنای شیرازی محسنای کیلانی ملا محسن کاشی میرزا محسن مهجور

باذارجه نویسی عراق میرزا محسن نواده میرزا ابراهیم همدانی ملا محشری خوانساری ملا محضری همدانی مشهور بمرزدار

محمد بیک توپچی قندهار خواجه محمد فرح بالای خواجه سلطان محمد سید محمد عوالی سید محمد نوربخشی میر سید محمد

فارسی بلاشاه محمد نخاریانی ملا شاه محمد شیرازی ملا شیخ محمد عرب ملا محمد هوندی ملا محمد صوفی ملک محمد

سیستانی میرزا محمد میرزا محمد بولانی میرزا محمد ترشیزی میرزا محمد سبزواری میرزا محمد کاشی

میرزا محمد قمی برادر نواده عبد مناف میرزا محمد مهدی میرزا محمد ولد میرزا اسد الله نصرآبادی میرزا محمد ولد

میرزا اسپغا میرزا ابو محمد خادم آقا محمد علی اصفهانی حاجی محمد علی همدونی شیخ محمد علی سیستانی ملا محمد علی

جرفادقانی ملا محمد علی نمکی میرزا محمد علی نواده میرزا جانی محمود مشهور بیتیم محمود بیک لکزو ظهر بیک محمد بیک

مستوفی حاجی محمود اصفهانی ملا حاجی محمود پشتمانی ملا محمد علی همدانی میر محمد علی حویزی شیرازی

میرزا محمد علی تبریزی میر محمد علی قمی ملا شاه محمد فیروزآبادی مختار بیک میخ زن شیر درویش مخلص

مرتضی قلی بیک یساول صحبت مشهور پاشا مرتضی قلی بیک تاپن ناظر مرتضی قلیخان پسر تورچی باشی

مرتضی قلیخان شاملو مرتضی قلیخان قهوه چی باشی سید مرتضی شیرازی سید مرتضی کاشی

مرشد بروجردی مرشد قلی بیک نواده علیقلیخان شاملو مستعفد از نکبت مستوفی اردبیل مایل مستوفی سیستانی

عیسی میسحای خواجه فرد میسحای شیرازی میسحای قائنی میسحای کاشی میسحای واله تویدی میسح الزمان

میسحای کاشی مسیب نواده طهماسب قلیخان آقا مسیب چیت گر کاشی ملا میسر جرجانی میر شرف کاشی

نجیبای استرآبادی نجیبای شیرازی ملا نزهت دامغانی ملا نسبتی لاهوری ملا نسری کاشی

نشاط میرزا شفیع کاشی میرزا نصیرای همدانی میرزا نصیرای اصفهانی بابا نصیبی کیلانی میرزا نصیر جوادار

مهدی رجبدی میرزا نصیر عشقی میرزا نصیر منشی میرزا نصیر ولد هاشم بیک ملا نطقی نیشابوری ملا نظامی

ملا شاه محمد معصوم شیرازی میر معصوم ولد میر حیدر معمایی میر معصوم ولد میر محمد امین مشهور بمیر چمو میر معصوم ولد مهدی

جلایر میرزا معصوم تبریزی میرزا معصوم کاشی میرزا معصوم نبیشی علیقلیخان میرزا معصوم ولد

میرزا حیدر میرزا معین اوزبک میرزا معین ال بیک شیخ معزا ملا معیندبلخی مقیمای برادر زاده باقرای

کاشی مقیمای کاشی مقیمای قزوینی مقیمای ولد ملا معصود علی محمد مقیم کیلانی محمد مقیم نوجر

نیشاپوری میر مقیم میرزا مقیم برادر مصنف طهرانی میرزا مقیم کتابدار خاصه شریفه میرزا مقیم ولد بهزاد خان

ملا ملک قمی میرزا ملک میر عبد الملک خادم ملا ملهمی یزدی ممتاز بوستانی میرزا عبد مناف قمی

میرزا منصور کلانتر هرات حکیم منظور کیلانی مومنا مومنای شیرازی مومن کلوشیرازی حکیم مومن

طبیب دار الشفا محمد مومن شیخ فردش محمد مومن دامغانی محمد مومن فرزند زلادی محمد مومن یزدی محمد مومن

خان دشک آقاشیر باشی شاملو ملا مومن ملقب بایمان تبریزی میر مومن استرآبادی میرزا مومن

عتیقی مهدیقلیخان نواده قرچقایخان محمد مهدی قائنی میرزا مهدی اعتماد الدوله میرزا مهدی

بناکاتی میرزا مهدی ولد حیدرخان تاجر قمی میرزا مهدی ولد میرزا عرب سید طباطبا میرزا مهدی

ولد میرزا غیاث شیراز مهر علی بیک هوشش ملا شاه میر همدانی آقا میرزای زلادی

میرزا میرک بزوارای میرزا میرک کلانتر هراة میرم بیک باب النون ناجی لاجی ملا نادم

کیلانی ناصر علی همدانی ملا ناطق کشمیری ملا ناظم یزدی میرتاپ همدانی ملا نثاری

تبریزی نجفقلی بیک نجفقلیخان زنگنه میرآخور باشی شیخ نجم الدین کاشی

میرزا نظام استرآبادی میرزا نظام دشت غیب میرزا نظام موسوی پشتمار شیخ نظامی گنجه شاعر مرثیه
نظیر زاوچی ملا نظیری نیشاپوری ملا نعمت سمرقندی ملا نعمت الله نورجهان بیگم نورالدین محمد جهانگیر
حکیم نورالدین محمد آقا نوزاد کاشی قاضی نورای اصفهانی میرزا نوری برادر میرزا ابو محمد خادم میرزا نوری
ولد قاضی نصیر همدانی میرزا نوری هروی میرزا نورالله نوروز علی بیک شاملو ملا نوعی چوشانی ملا نویدی
شیرازی باب المیم ملا واحدی ملا عبدالوارث توبانی ملا عبدالوارث ملا عبدالوارث ملا عبدالوارث
نیشاپوری ملا واصب قندهاری ملا واقف خلخالی میر والهی لاری سپاه ملا وحشی یزدی ملا وصفی ملا وفائی
اصفهانی ملا وفائی حرات ملا وفائی یزدی ملا وقوعی ملا وکیلای قمی ملا ویا بیک مهری ملا ویا
دستشاهی باب الهاء هاتفی قزوینی محمد هادی دلاک حاجی حبیب الله کاشی میر محمد هادی غماض
فیوض لاهیجی میرزا هادی برادر میر برهان ابرقوهی میرزا هادی نوه لطف الله بطرفه پسر اصفهانی هاشم جویباری
میر محمد هاشم لاهیجی میرزا هاشم برادر آذر میرهاشم بخارائی آقا هدایت اصفهانی میرزا هدایت
شیخ الاسلام مشهد میرزا هدایت الله ولد میر رحیم فراشی هاتفی شیرازی هلالی شیرازی محمد
ولد ملا شکوهی همدانی میر همایون میرزا همت بزعم ملک حمزه خان ملا هوشی شیرازی
باب الیاء ابن یمین یحیی الفراری یحیی لاهیجی میر یحیی کاشی رکنا قم میرزا یحیی برادر میرزا ابراهیم
وزیر مازندران میرزا یحیی همشیره زاده واقعه نویس یوسفای خوشناری یوسف بیک شاملو
یوسف خواجه بخارائی میر یوسف کارزونی میرزا یوسف برادر وحید میر یونس ابهری بسم الله الرحمن الرحیم
فهرست تخلصات کیجه اسمش مشخص شده در تحت آن نقش میشود و در این مدت دهشت سال بعد حروف تهجی
و ترتیب لین و در هر یا بیا بترتیب حروف تهجی تخلصات نقش شده کیجه یافت نشده و ملاحظه ترتیب در اوایل
حروف در هر تخلص بر تخلص دیگر باب الالف آتشی هروی آثار بخارائی آزر اشنای نیشاپوری

آشنا اشوب شوریکی میراشوب همدانی آصف طهرانی آصفی هروی اثر اثر اصفهانی
میراجری یزدی احسان احسن احسنی سمنانی احسنی قمی احسنی کیلانی احمدی احمدی
احمدی یزدی ادائی یزدی ادهمی ادهم شاه ادیب ارشد زنادی ارفع مشهدی
ازهری اصفهانی اسیری اسیر اسیری اسیری شیرازی اسیری قاینی اشرف
میراشکی همدانی اصدق اصفهانی ملا اصیل اطهری قهپایه اعجاز هروی اعظم شاملو
افکار کمر قندی اقدس اقدس اقدسی شیخ آلهی میرآلهی قمی میرآلهی همدانی الفت
الهام امینی ترشیزی امیری کارزونی انسی خزانه دار انور انوری انیسی شاملو اوحدی
اوحدی آبه خوانساری آیتی شیرازی اباذی اصفهانی ایمان همدانی باب الباء باذل همدانی کهبر
برهمن هندو بزمی بسمل اوزبک حاجی بقی دلاک حاجی مومن نسیمی قمی بصیر شیرازی
بنکا اصفهانی بهاء جلایر بهجت بهشتی بیابانی همدانی بیانی اصفهانی بیانی خوانساری
پندل سندی بیضا بیکانه نیشاپوری باقی نهاوندی تاثیر اصفهانی تاثیر یزدی تاثیر
دماوندی بخرد خوانساری تخلی تراب تسلی دست غیب تسلیم شیرازی
تسلیم مهدی تسلیم خوانساری تسلیم شیرازی تسلیم صراف تصدیق تمنای دست غیب
تنها اصفهانی تنهایی قمی باب الثاء ثابتای کاشی ثاقب ثنائی باب الجیم
جامع جامی جانی
جاوید مازندرانی جعفری اصفهانی جعفری طهرانی جلالا جنتی اصفهانی
جوادی استرآبادی
جوهری یزدی جوهر بسزواری باب الحاء حاتم کاشی حاتم بیک عطار همدانی حاجب حاجی

حاجی کیلانی حاذق استرآبادی حاذق همدانی حافظ شیرازی حاکی افشار جا
کربلایی حایا خوزادی حامد اصفهانی حامد شیرازی حسبای شیرازی حجت رضوی
حزنی چاپار حسابی حسرت قاینی میر حضوری قمی حفیظ اصفهانی خانان اصفهانی
حلیمی کاشی حمدی حمید همدانی حیات لنگرادی حیایی کیلانی حیرتی قزوینی حیرتی کشمیری
حیرتی تبریزی باب الابحار خادم رضوی خازن اصفهانی خازن اصفهانی خازن هندی خاطری
کاشی خاقانی خالص استرآبادی خالص هندی خاموشی خبازی خبیری خسرو دهلوی
خضایی خراسانی خضیری خضر همدانی خضری خوشناری خضری قزوینی خطیب قاری خلف
تبریزی خلیلی کاشی خواجوی کرمانی خواری تبریزی خیالی میرخیالی باب الدلال
داعی البخارائی داعی قراشی دانش دانش شوشتری دانشی شاهرخی دانشی همدانی دایری
داود درگی قمی درویش آیکی دستور دلیلی دوری کاشی باب الدوال
دویی اردستانی ذوقی کاشی ذوالنون ذهنی کاشی باب الراء رابطه‌ای مهدی رازی
راضی راغب رودکی راغبی راغب هروی رافع اصفهانی راقم نشر رافعی قزوینی
راهب ابرقویی راهب اصفهانی رجائی رحمت رزمی رسوای شیرازی ملا رشدی
رستمداری رشید و طواط رضایی هزارجریبی رضی کاشی رفعت رفعت فیروزآبادی
رفعت شاپوری رفیع قمی رمزی کاشی رونق بولانی رونق همدانی رهین شاملو
باب الزاء زاهد زائر دامغانی زائر شوشتری زائر همدانی زیبا نقشبند

لایی خوشناری زمانی اردستانی زمانی زمانی یزدی زیادی زینتی باب السین
سایی ساجد هروی ساکت تبریزی ساکت قزوینی ساکت هروی ساکت یزدی سالم کشمیری
سامعی همدانی سامی سپاردم مهدی سپنتا مجی میرسیحی همدانی ستاره خرد سحابی بخشی
سخنور سخی گرمانی سدید سراجا حکاک سرعت آیلی سرمد سروری سروشی سیمابی
شیرازی میرسیدات لاهوری سیری سیف اسفرنگ باب السین شاپور شادمان شارق
سبزواری شاکر تبریزی شاکر طهرانی شانی تکلو شاهدا شرعی قمی شرفی قزوینی شعله
شفائی شفیعی کیلانی شفیعی قمی شکوهی همدانی شکیبای اصفهانی شوقی قمی شوشتری
ساوجی شولگیر لارنگ شوکتی اصفهانی شهابی یزدی شهرتی شیرازی شهید شهیدای کیلانی
شهیدای لاهیجی شهیدای قمی شهیدای لاهوری باب الصاد صابر شیرازی صابر لاهیجی صابر کاشی
صائب صامت اصفهانی صائب تبریزی صبوری تبریزی صبوحی خوشناری صفائی صفوی صفیر قمی
صفیای اصفهانی صفیر مشهدی صفیر اردستانی صفی صفیر همدانی صفیر اصفهانی صفیای اصفهانی
صحافباشی نویس باب الطاء طالع قمی طالع هروی طاهری تاکی طایف چرمگانی طبیب اصفهانی طبعی
سیستانی طبعی قزوینی طرزی رشتی طغرای مشهدی طغرای تبریزی طیفور همدانی باب الظاء ظهوری
طهرا طهیرای تفرشی طهیرای قمیوس طهیرای فاریابی طهیرای لاهیجی طهیرای هروی باب العین میرزا عابد
شیرازی عارف اصفهانی عارف اصفهانی عارف یزدی عارف تبریزی عارف قمی عارف لاهوری
عارف مشهدی عایی نجارانی عالی تباکانی عالمای بخی عالمای شیرازی عامر مشهدی عبدی
اشترجانی عجزی عجم خزالقدر عراقی عرب عرب کرمانی عرشی یزدی عرفان عرفان اصفهانی

میرعرفان طهرانی عزیزا شیرازی عریان عزیزا عزیزا فیروزکوهی عزیزا یزدی عشرت
شیرازی عشیرتا اصفهانی عشق عصیری ترشیزی عطار علائی علوی مسیونی علوی کاشی
علیم بخارائی عنوان ترشیزی عیسی کاشی عیشی شیرازی عیسی هروی باب العین غازی قلندر اصفهانی
غافل سیستانی غافل موسوی غافلای طالقانی غافلای همدانی غروری شیرازی غروری کاشی
غزالی مشهدی غضنفر کلخانی غفاپیک غنی تفرشی غنی کشمیری غیرت همدانی غیرتا شیرازی

باب الفا فاتح اصفهانی فاخر همدانی فارس بیگ فارغ برزشی فارغ فروشانی فارغ کاشی
فاروق فانی کشمیری فایز فایز قمی فایز مشهدی فایز نهاوندی فایض اصفهانی فایض شوشتری
فایض هروی فایق اصفهانی فتحی اردستانی فخر سیستانی فخری هروی فدایی طهرانی فدایی کرمانی
فدوی فراشی فصیح طوسی فرصت قندهاری فرسی زرکش فروغی سمنانی فغانی فکری فضولی
بغدادی فضولی قاینی فطرت موسوی فکری فراشی فوجی نیشاپوری فهیم فیاض گیلانی
فیاض لاهیجی فیض کاشی فیضی شیروانی فیضی هندی باب القاف قاجار قاسم اردستانی قاسمی کاشی
قانع کاشی قانعی کاشی قدسی کاشی قدسی مشهدی قراری گیلانی قسمت قمی قسمت مهدی قصاب
قمر قصاب شیرازی قلندر قوسی تبریزی قوسی نوشتری قیاست سبزواری قیدی شیرازی
قیدی کرمانی قیدی نیشاپوری قیصر شاملو باب الکاف کاتبی کاچی سبزواری کاشف اصفهانی کاشف طهرانی
کاکای قزوینی کالای کاشی کامی فشارکاهی کوشانی کرامی کربلائی شیرازی کریم کلای اصفهانی
کلیم همدانی کمال خجندی کمپنی حرفادقانی کنجر ملازم ناظر سرکار فیض آثار کوثری همدانی کوکبی باب اللام
لامع همدانی لسانی شیرازی لطیف قایی لقائی لاهجی باب المیم مائی شیرازی مائل دهلوی مائل یزدی

تبسم دهلوی متین شیرازی مجذوب تبریزی محرم بیات محرم هندی
مجنون بهبهانی مجنون اصفهانی مجیبای شیرازی محتشم کاشی محجب محراب قزوینی
محیر خوشنویس محضری همدانی محوی اردبیلی مخزن شیرازی مخفی هندی مخلصا مخلصای کاشی مخمور
جامی مدهوش جوزادی مدهوش مهدی مرتاض گلستانه مرشد بروجردی مستفید اورنگ مسرور
قزوینی مسکین قزاق مسیح پیرجرجانی مشرب شیرازی میرمشرب کاشی مشرقی مشفق قمی
مشهور مصاحب نایینی منصور کاشی معتقد سبزواری مغربی موسوی معلوم منعم کشمیری
نفی فسایی میرمغز اورنگ مغربی مفرد اصفهانی مفرد همدانی مقصود کاشی ملک قمی ملهم شیرازی
ملهم کاشی ملهم تبریزی ملهمی شیرازی ملیح سمرقندی ممتاز ممتاز شوشتیانی منایب منشور اصفهانی
منشی منشی بصیری منشی فیضی مصنف ترشیزی مصنف طهرانی منصور الهی منظر ورنجیر
منظر گیلانی منهی طهرانی مهجور عیقی مهری جلعالمی هوش موزون سمرقندی موکوی میلی
باب النون ناچی لاهجی نادر اصفهانی نادر گیلانی نادم لاهجی ناسخ ابهری ناصر بخارایی ناصر
ناظم ناظم تبریزی ناظق ناظق ناظق حضوری ناظق کشمیری ناظم همدانی ناظم یزدی
ناظم مشهدی ناظم هروی ناظم نیشی نافع قمی نامی گیلانی نامی نامی نشاپ همدانی نشاط هندی
نثاری تبریزی نجات چینی نجیب نجیبای شیرازی نزهت اصفهانی نزهت دامغانی نسبت نوشتری نوشی
نشیر نصرتی شیرازی میرزا نصرت کاشی میرزا نصرتی لاهوری نسیم نسیم رجذی نشاط نصرت عیقی نصیر گیلانی نطیق
نیشاپوری نظامی گنجه نظیر نظیر لاهجی نظیر نیشاپوری نعمت تبریزی نعمای سمرقندی نعمای مشهدی
نقاش نقاش کاشی نقیب سبزواری نقیب سبزواری نقیب نیشاپوری نورس نورس هاوندی نوری قزوینی

نوعی خوشانی لیندی شیرازی باب الواو واثق شاملو واثق نیشاپوری واحد قمی واحد شهید
واحدی دارستیه چیکنر واصب قندهاری واصف وزیر واصل واضح واعظ قزوینی واقف
خلخالی واله والهری والهی اردبیلی والهی قمشه‌ای والهی بخارائی والهی مختیاری وامید وحدت
داود وحدت قمی وحشت بختیاری وحشت طباطبائی وحشی بافقی وحی وحید وحیی وصفی وفائی
اصفهانی وفائی هراتی وقاری رشته وقاری طبسی ونوری وهمی قندهاری باب الهاء هستی بلایی
شیرازی همت اردبیلی همت چگنی همت کرمانی همت کتابدار همت کهنی همت لاهیجی همدمی
شیرازی باب الیاء یتیم یزدجردی یقین کاشی یونسی ابهری بسم الله الرحمن الرحیم
المؤلف ای رازتو بلند تارک وتاج سخن ۞ کوهر زتو یافت بحر امواج سخن ۞ هرچند که رتبه سخن هست بلند
در حمد تو خاموشیست معراج سخن ۞ بلند خیالان مخلف النشر واگاهدلان فیلسوف پیشش درشبانان زان وحی
وجهان سرایچه تجلیات الهام ومخزن سخنان متین کاشف اسرار اعجازی وبحری محسنات کلامی پرهر دم
از کلیم اللهیان زنند وهمواره از همه سخنور بالاتر لایاق نسبت حیات بخش معجز کشیده بطغرای عزای خاقانی منشور
باهر النور فرمانروای ولایت معمور سخندانی خوشگو وحیدعصر وازنکته سنان مفرد وممتاز شناسند وبفنون
وفطرت وسیع وهمت عالی در کمال عزت مسند آرای بساط فیض سمای عرفان وشهرت افزای ملک رضای
معرفت ودرنشست امور شعر وعرفی معارف صوری ومعنوی عالم عامل وبارشاد صوفیان خانقاه عقیدت
صادق الولای واصل مولویخانه وحدت خویش مرشد کامل شمارند درجهان عزیز از محامد منشهای
جناب کبریای آلهی حامد بلاعلل با انکه هریک در مقام حمد شناسی وحمدستایی بلسان ناطق وحجتی دانش
حالی جز حیرت وخالی جز خیرانی وحسرت منظور نظر ندارند وسکان مسالک عرفان دارستگان توحید

بلندنامی وهم پرواز طیاران روحانی اند فرمهر اولین کلام جاده شناسان شاهد وحدت وسوخته
بخشش شیرازی از انوار ظهور تجلی دریافت ومعرفت اندازگرنه سردانشوری وخردزبوهری درکیهان عجز و
فروتنی کشند باری عقل صلاح اندیش ودستور جامع پردهقان خردخوشه چین مصلحت کیش حد ادب
کامل طفلان دبستان جهل وناداند وحکیم حاذق بیماران بیت الاحزان ناتوانیت جز مخمس حیرتا تلقب
ومجذوب حیرتا تلقب نصیبه بابنشستن نتوانند بود المؤلف المعتبر ای عشق ترا روح مقدس منزل ۞ سیاح ترا
عقل محیط محمل ۞ سیاح جهان معرفت یعنی دل ۞ از دست غمت دست بسر بادر کل ۞ عنقای صحیفه تمنا
وجودیه ۞ تسبیح بخش مطرشید اقوله بهقرار اقرار اعجزه وناتوانی واعتراف بجهل وفنا است المؤلف
اینجاست جهل فنا علم وکرامت ۞ اینجاست عجز فنا توانایی ازهرامت ۞ مگذار زخود خوشین باپرمی ۞ دربند زبان
دلا سر درخطراست ۞ سرچشمه سرا پاکشش نعمت برزگواری ۞ بابروی شعاعتش فارستان معاصی ایران تابان
رشک گلزار خلیل وبانسیم سحاب مرحمتش ارض امید واری تابعان امت مذنب برسبز نضارت فروغ میزاید
چنین مجامد کبیر احد این شب سپرد ماند است قدم ازحد خود فراتر نباید نهاد کل همیشه بهاری ۞ ازخرمن خزان نایمید
سالم است بارجاری ۞ است این حسرت نصیبان مجرم را بگیرد الطاف بیکران ودرجعفر کامل عیار
۞ ازآتشش گداز خجلت عصیان خالص برآید نقد تمام عیار محبت آل اطهار واصحاب کبار وعترت ابرار است
۞ والیان ولایت رحمت ومتقیان ارکان مغفرت فلک النجاة عرفان بحار بشری ومعصیت اند ناخدایان
کشتی نشستگان دریای تقصیر وبداختری بحبل المتین حسان اصیل ایشان منوط ومربوط باد ایها اللطیف
بعد بر آئینه ضمیر خورشید نظیر طالبان نکته صواب ومرات خاطر فیض مظاهر محوی تخلصان طالب مطالب
منجیر ومستور نیست ۞ ازبانی ۞ نقاش بانگار کلک قدرت چارصفه خشجاز ابنفش ونگار صور کنا کون مخلقه
ترتیب دزینت تازه وچارسوق ارکانرا بامتعه وافشه رنگارنگ موالید درنظر مشربان روح قدسی نسبت

ونفس ناطقه انسانی را آرایشی باندازه بخشیده جلوه ظهوری وجلیه نمودی ارزانی داشته فیاض خلاق و
قاسم ارزاق علی الاطلاق هر فوجی را در خور همت واندازه فطرت بقسمتی خاص ونصیبی مفروض
اختصاص داده صامت ناطق راهب راغب مطیع عاصی محرم ومکفه مسکین وغنی وضیع شریف
عامی وسید قریب وبعید لایق هر یک را بانچه مناسب ولایق دانسته برانی معنی بلفروشاکر
وحامد وذاکر خته بفشردن بفرهی شاهد زبان سخن بر بربند امکان صورت مبسته وصیرفی دانش رایج
گردانیدن کوهری بنظر پیش نرسیده خاقان والاجاه نهت ربیلات فتح ونصرت در مقام رفعت بلند گشته
سپاه رنگین الفاظ ومعانی در زیر سایه علم علیا یار حشم مهیای رزم قلاع افواه واسماع نشسته ملاطفتم
سخنش سامعیت دلها بار کاهش ∴ زبانها تیغ بندان سپاهش ∴ خسرو دارا شکوهی هست عادل بی همتا
بخشش وبازل واهب دریادل بجوشش مسکینان جهان ووداعیان ایمن تخلص ملوک را مقیمان زاویه بهال
وخولند خازن گنجخانه عرفان نمخه بچه پایه جواهر فکر وفخر دست رس نیافته هردم بنشاط تازه واز بط
پا اندازی مشهور ومسرور میگفته ودرزمان غضب قهرمانی شوکت قهاریش بانگ یا نفرمانی بمجرمان نطع زبان
وندبنان طبع پریشان بشعله شهاب نسبت عزدر عزت ربغداد نهت واصبهد قزوین مهین مطلب دار خورشیدان
نگاه عتاب آمیز در هر کشوری مهندی مرتب نمخه چه سربازان فاندلعه زاهد خلوت نشین بست پوسته از فرودین
در محراب افواه برروی سجاده زبان ساجد واز تاثیر دعا اجابت اثر میخ است بیمارانرا عشق وخستگان
شوق را شفایی عاجل ربایه نامی کامل کلامت کعبه کوهر نام نامی ربراسم سامیش در اصداف افواه
خواص وعوام شهرت تمام وفروغی مالا کلام کرفته واعظ رفیعقدار ونامل صبح بزرکواریت متوقی ربمعجز
موعظهایی شایع ونصیحتهایی رایع دیریان ربمجرکیش سخنان تندوتیز وغافلان بدهمش ضلالت اندیش
کلامت کهرآمیز را ازنبسته ضلالت بوبهی احسن خضراه نجات وهادی طریق رهایی کشته بنوعی مطیع

وطرزی معتقد خوشناخته رسلوک طریق نیکو ویکوخصایا وسایر علمهای صالح را واجب عبیر دانسته
ازعیزان نادم وپشمان وخجل وسیدیر رسیده وحیز وکریزان می باشند باکه این طاوس بشیر بوقلمونی
هردم بریکی ولسان هزاردستان هرنفسش اهیکی نهت کاه باطایران عرشیر هم پرواز وزمانی بحوران
طوبی هم آوازنهت حکمی ربالغه ربادیان افیر مبانیش بطغرای غرای ومن اصدق من الله قیلا هرجاده
طریق حق پیمخه وراه نجات نمخه کوشش شبه خدا رحیم جرصدای شکست بنیان وجود خوشیونا نشنیده
انه لمعان ضیای پرضیای افلاکش سقات قلوب مستفیدان اسرار عنبر مشربه نهت خورشید هدیت ازیک
مطالع آن طالع واز اشراقات پرتو خورشید افاضتش ضمیر ارباب استعداد مصباحی نهت
انوار فیض وعرفان ازشارق لمعان لامع فصیح ربمنشور فصاحت نثری دلپذیر واز سروش خوانی کلام
بمخر نظام وحی پسند رینبه بلیغ ربدراداری معانی فرقه وشویقه بارشاد طبع زیکا برفق رسیکا
فهم هر فوجی جرعه کم وزیاد وقیدی ربمحل مطلب ومراد بخشش ایراد نمینماید ترتیب یافته آفتاب
ذره پرور دریش بلعب انوری سزاوار وبکرسته ارادت خدمتش بخطات مستطاب خاقانی وازمکتوبات ممتاز
دردی کشخانه عرفانش اصهبر ربانجام جم رینبه دریزه چینر سفره احسانش طهوریر ربرسرخوان
خلیلان نشینه درویش نهادیت ربازنجمهایر رکنین لباس مرقع دربرد پوست تخت پرتره اپات
مجرده برجمیش انداخته کلاه کاه کاهی چهارترک ربا عیر ربسر نهاده ربرچهارفصلب مرتع سیرشش جهته مبدء
نمخه حاجیت الله الحرام وطایف کعبه مکرمش کشته بهر فرازونشیر ربذهم غیری تاخته
پیک سجان ذی الملک والملکوت بربانجاری ریخته واز استلام مجرسخان سخت سنبک قناعت
برشکم بسته وچندین دل ازسیر مقامات پرداخته وهرچک ربرحل اقامت انداخته ازنم اشکی وسرد موزون آهی

سراپا بل حوض کوثر و ریاض شادابی نه سراب کوهر بصفا یا ترتیب دلفه حدیقه حکیم ثنایا یکاز
سرکلهای اوست صیقر هزار دستانش بحریا سرهوسرای مکنونات ملهمی و مکاشفات وحی کفیه منطق الطیر
شیخ عطار اجمال دم کشیر دهد در مقام مخزنا طایران قدسی هم پرواز نیایدش که یکار مگر بستان
حلقه آرادانش ابدال خبابست نه ریشخ نفیر قلم و کاسه چوبن دولت برک دریوزه اش چنان نظر نگرفته همگام
طلب صدف بسته لب در قعر دریا بجوابش زبان و لا بیر تواند کشود تا نثاری از درشهوار در دامن مطلبش بریزد و یا
از خانه در بسته ابطن جوت یونسش در بر روی خواهش تواند بست تا بالی چون نخ قارونش اشاره نفرماید
لو حش الله سخن بلند مرتبه را پایه از لسن اشرف و افخمست نه پیای معنوی سلم پست دنه پایه حروف ارتقای
مدارج عالیه و معارج متعالیه ان توان نمط تعریف سخن سخن رات سهیل از یمن ذاتیت نظم و صفش زبان
نمیتوان گفت ∴ این گوهر نمیتوان سفت ∴ پایه ازین فروتر باید نهاد و تسلیم در ویشی درویشانست
آرزوی همصحبتی این شاهد زیبا رو جانبست از تن بی جان فگاری لعب پیرارای مشرب شکیبایش چنان تمام
و توان برده که در اظهار زاری محنت دیری و نزاری درد مجوری و جدایی اگر دم از ماضبوری زنند هوشمندان منصف
نه واقف اسرار محبتند معذور و از ورطه ملامت نه رستوانند بود از انجا نه این صاحب عبیر یعنی روحانیا
بانفس ناطقه انسانیه میلی عظیم و مهری تمام بل الفتی مالا کلام هست و سرجوشان بالهام بزمی این همه شور افزا
و سیاه مستان نشاء جام سرشار صحبت این ساقی هوش ربا را کبابه نجوشش یکباره گفت شورانگیز و نقلی بر نمک
کلمات شهد آمیز حلاوت کام خواهش و تمنائیست خدام کلام و الاعلام حری العز و الاحترام ثمره شجره طوبای سیادت
و نجابت دری بیضای تاج نقابت و هدایت کوکب دری برج افادت و افاضت دیباچه مجموعه مکارم
اخلاق فهرست کتابخانه فضائل و اشفاق موسس اساس مبذل احسان مشید بنای جود و همتستان مجمع برای

حدایق بمنزه بهار معارف و حقایق دسته بندگلهای رنگارنگ نکات و دقایق پست الغزل سفینه دانش
و بینش تابع سحب افزاد مجموعه افرینش صیرفه قدردان کوهرهای گران بهای خیال مشتری قیمت شناس
کاسد ارباب کمال شیرازه بند اوراق پریشان دفتر سخن و دانشوری چراغ افروز محفل خاموشان بزم
گفته دانا دبخ بکستری اعنی جناب مقدس القاب خلف الصدق گلستان مصطفوی سلاله امجاد خانه
مرتضوی میرزا احمد صالحی رضوی ادام الله تعالی ظلال اقباله تا یوم الدین با وجود کثرت مشاغل صوری
و صرف همت و الا نهمت بکسب شرف حقیقی اخودی در فواضل اوقات بقدر اشهامش فرصت از گلشن
یکلا نو شکفته و از هر مرغزاری سنبلی تازه رسته و از هر نهالی ثمر نورس خیالی فراهم آورده گلدسته
بسته بفقه بخاطر دقایق ذخایر خدام والاتمام مغفر الیه رسید و گفت گلدسته های گلچین را هر یک گلش
آئینه بدن نمای صورت احوال انیس و هر شاخ سنبلش نمودار رشته مواصلت صحبت چلیپای است
یکجا جمع نمودن بر تیز خاطر آن آئینه باعث تسهیل شناختن مقام هر ازانها تواند بود مرتب و تالیف
آنچنان تالیف سازند لهذا جهة تسهیل این مرام حسب الاشارة خدام والامقام مشار الیه این حقیر بی بضاعت
ابن محمد جعفر الفقیر محمد نصیر مخلص مغفرت این نگشته بسته را بطریق دباچه استهلال محتوی بر اسامی
تخلصات شعرائی که در بین مجموعه اندراج یافته مفوه بیان نبوده آن نمط مصمن الاطاعة فوق الادب
بقدم جرات و جسارت بساط پیمای این گلشن نشاط و سرورش امید از لطایف الطاف ارباب استعداد
لکه آستین کرمک اصلاح غبار ذلت از چهره مقاصد گرد ناک و منظور نظر عنایت از مسامحه ها شنده
ذکر قاعده و بیان ترتیب اشعاره بدانکه در زبان فارسی ابیات و اشعار از غزل و قصیده و غیر هما بر دو
گونه بدستور عربی حرف آخر بیت را مرعی داشته مکرر میسازند و باقی حرف آخر از ردیف میگویند

حرکت و سکون از منظور میدارند در طریقهٔ عرب همان حرکت و سکون حرف رویی منظور است و نوع منظور نیست
مثلاً کلمهٔ کشور و سر را با هم قافیه میکنند و در فارسی اگر حروف آخر غیر الف و رویی الف یا واو و بعضی از حروف
یا و ساکن بعضی نوع رویی منظور میشناسند چنانکه کار و بار و تور و مور و زر و خر و شیر و اگر رویی غیر حروف
ثلث یا متحرک بعضی همان حرکت منظور است و نوع منظور نمیشناسند مثل شجر و مدر و در بود و سپر و فراغت صحبت
و مروت و اشتیاق لیکن نوع شانزدهم آنکه در آخر بیت زیاده از یک حرف مکرر و التزام میرود همه و گاهی در یک کلمه
یا پیشتر در آخر همه ابیات غزل یا قصیده و غیر همه منظور دارند مثال آنکه گویند نگارها و بهارها قیامت میشود
و صحبت میشود و هوس پس فرق و نفس پس نفرق و درین نوع گاهی بعضی اول مکررات را قافیه و مابقی را
ردیف و جمیع حرف آخر را قافیه و مکررات قبل را ردیف میدانند چه معنی ردیف و قافیه بحسب لغت عرب
نزدیک بهم و متقارب است و چندان تفرقه ندارد از آنچه نوع اول را یعنی مردف تنها و جمیع متقفا میگویند
و نوع ثانی را بحرف متقفا موسوم میسازند چون این قاعده معلوم شد بدانکه در یک کتاب ترتیب حرف آخر
ابیات هر ردیف یا قافیه است یعنی اختلاف القولین بطریق تسایر و این مضبوط و منظور و در هر ردیفی از الف
تا یا از حروف تهجی اگر از نوع اول بعضی ترتیب حروف رویی و حرف قبل آخر است نیز ملحوظ شده چون شجر
و سحر و سخر و اگر در رویی با هم تماثل باشند حرف سابق رویی را اعتبار و ترتیب نمی ملحوظ شده تا حکر
و احکر و کرد و شکر و همچنین اگر در رویی و قبل هم تماثل همیشه باشند و حرف سابق با سابق تا بکه تغیر تماثل
منتهی و ترتیب ملاحظه تواند شد مسطور شده و در نوع ثانی تا آنجا که در نوع اول گذشت رعایت ترتیب اول
مکررات و امتیاز قوافی با این میباشد منظور و رعایت حرف ماقبل اول مکررات نیز بدستور نوع
ملاحظه شده چنانکه صحرا میشود پیدا تماشا میشود پیدا و شب میشود پیدا و کوکب میشود پیدا

بخلاف

صحبت میشود پیدا و الفت میشود پیدا برین منوال سایر ردیفها ما حرف با و در هر ردیف غزلها
که از نوع اول است اعم از آنکه نوع رویی منظور یا غیر منظور بعضی مقدم ذکر شده تا بکه غایت
ترتیب حروف غیر مکران شود هرگاه همه ابیات از یک شاعر بعضی و اگر از دو از شعرای مختلف
بعضی و وزن و قافیه مسجع بعضی حرف رویی با حرف غیر مکرر ماقبل یعنی در ترتیب کتابت آنها رعایت شده
و در بعضی غزلها هر از انواع ثانی است مرقوم و بدستور مسطور فوق ترتیب نوع حرف مکررات و حرف
سابق ان اگر افراد و از شعرای مختلف بعضی ملاحظه شده مثلاً غزلهایی که در ردیف الف واقع در رویی
در ان مختلف است مثل صبا و هوا و ثما و بیا مقدم ذکر شده بملاحظهٔ ترتیب حروف رویی
مگر آنکه غیر مطبع و از شعرای مختلف بعضی هر در آنصورت هر رویی لیکن حرف یا بعضی مثلاً قبل از چی هر رویی
آن تمامت نقش شده چون صبا و ثما و بعد ازین غزلهای نوع ثانی با ملاحظهٔ ترتیب حروف رویی یعنی حرف
ماقبل حرف آخر و سابق یکی با ترتیب قافیه یعنی اول مکررات و حرف سابق قافیه یکی مع المماثله مثل مانند
و مکمند انجا و حرف رویی چیم است و اول مکررات نون اول است ملاحظهٔ ماقبل نمی هر لام و میم مخصه لام
قبل از میم نقش میشود و کس انجا و همس انجا هر در رویی و ماقبل یکی هر سین است از امثله ماقدم ازهم ممتازند
با رعایت ترتیب ماقبل سین هر کاف و واو است رعایت قوافی امثله ثانیه را بعد اول هر قوم خرمن همچنین
باغ انجا و داغ انجا و خاک انجا و خاک انجا و بعد ازین لفظ انجا هر در رویی و قبل آن مماثل و در حرف ماقبل
قبل رویی ممتازند چون در اول پیش از نقش الف و در ثانی پیش از نقش است لهذا کلمهٔ انجا قبل از کلمهٔ انجا مسطور
و قوافی بدستور مسطور مرقوم میشود مثل جا انجا و کباب انجا و شکست انجا و دهست انجا و کجاف انجا
و زمین انجا و بند انجا و کوفت انجا و کشید انجا و بعد ازین کلمه جدا جدا بحسب رعایت ترتیب حرف مثلاً

در رویی ان حرف دال است بعد از کلمه انجا و انجا در چیست نوشته میشود و کلمه پیدا مثلا بعد از کلمه جدا عتبار
رعایت ترتیب حرف ماقبل روی در اول چیم است و در ثانی یا است بدستور مسطور است و علی هذا القیاس
بلغه حروف آیا آخرها تتمه بدانکه ابیاتی از اشعار مختلف در وزن و قافیه در ردیف متفق باشند بطریق
غزل واحد متصل هم بفاصله مرقوم و آنرا شاعر آن در مجادات بیت آن شاعر در حاشیه نوشته میشود
بارعایت رویی اگر از نوع اول بحر بشرح و ملاحظه حرف سابق اول مکررات اگر از نوع ثانی بحر باشد بطریق
در سابقا مذکور شد و باختلاف وزن یا ردیف یا قافیه بجهة امتیاز یکدیگر بفاصله کتابت میشود
و در هریک از قسمین خلاف مقفا و خواه غیر آن در وزن و قافیه و ردیف موافق باشند انچه از غزل
هر شاعر در زیاده بر کمیت انتخاب شده بحر مثل انکه دو بیت یا سه بیت یا شش بیت اول نوشته میشود بملاحظه ترتیب
حروف روی با سابق اول مکررات چنانکه سابق اشعاری باین شده و انچه در انتخاب شده بحر بعد از این
نوشته میشود مگر انکه در ان ابیات متعدده منتخبه از شاعر واحد مطلع نباشد و مطلع از کس دیگر
انتخاب شده بحر در همان ردیف وزن و قافیه در ینصورت آن مطلع را در اول این ابیات ایراد میباید نمود آن
یا غزل مطلع نباشد و انچه در شعب بحر از این در وزن و ردیف و قافیه بعد از ابیات متعدده منسوب بشاعر
واحد بفاصله ذکر میشود یا رعایت ترتیب حروف روی و حرف سابق اول مکررات مگر انکه در این افراد
منتخبه مطلع بحر باشد در ینصورت اگر مطلع یکی بحر قبل از افراد دیگر در حسن مطلع است نوشته میشود و اگر
مطلع متعدد اتفاق افتد بحر بعد از هر مطلعی فرد غیر مطلع اگر بحر شعر مرقوم میشود در توالی مطلع با دو فرد غیر
مطلع چندان تخمینی است و بدانکه مطلب از بعضی حرف اوقات و مقصد از وضع این ترتیب خاص
تا حال کسی متوجه نشده است انچه از ابیات و اشعار شعرا خواه غزل و خواه فرد در انتخاب در بحر مجموعه

ذکر رشته هرگاه در این بحر ایجاد کنند یا خواهند در تشخیص این بحر را کفته متشخص شود در کیت و از کدام
شاعر است همینکه ردیف و قافیه این معلوم بحر بسبب ترتیب مذکور باندک توجهی پیدا و بزودی معلوم
میکفه و باید دانست در همه جا در همه اشعاری در از هم فاصله نشده در رعایت ترتیب ما قبل
حرف مشترک کفر ایات ملحوظه شده مکرر در بعضی ردیفها در مکررات این کلمه با کلمات تمام بحر شده در غیر آنها
ملحوظه قاعده مذکوره کلیه نشده بلکه ملاحظه ترتیب این کلمات با یکدیگر شده کلمات معزوفه قبل از مرکبه در شعر
نسبات ان از جهة شدت اتصال حرف بان ذکر و بترتیب قوانی آنها اکتفا شده هریک را بعد از تمام
قوانی دیگر ذکر نموده مثلا کلمه فروخت قبل از کلمه افروخت و رفت قبل از کرفت و همچنین کلمه مثلا
شکن قبل از برزنت رفت و بعد از ان میرفت و میرفت بعد از میرفت نوشته شده همچنین کرد و بکرد و مکرد
میکفه و مینکرد و کند و بکند و نکند و میکند و مینکند و شود و بشود و نشود و میشود و نمیشود
کن و بکن و مکن و میکن هریک بعد از اتمام قوانی دیکری نوشته میشود و بعد از این شکن و بشکن و مشکن
شکن در نسبت بکلمه کن مرکب است بعد از کلمه کن مذکور است و در مرکبات جهت بار حرف غیر مانند
در صورتی در چیست معنی از یکدیگر ممتاز و لغت دیکر باشند ملاحظه ترتیب شده چنانکه کلمه شکن مثلا
پیش از کلمه فکنند کرد و کلمه ساز قبل از کلمه سوز و نوشته شده و علی هذا القیاس تمام شد

این ارمان (؟)

بجای اسم لالای خالص تخلص در تاریخ تالیف این کتاب موسوم بلطایف الخیال و ما فیه الا آباد

بسم الله الرحمن الرحیم

ابتدای این بیاض فرخ فال · که بود معتبر اهل کمال
بسم الله کس نغز است · در نظرها چو آن بیاض است

این کتاب بیت پس صاحب دید · صفحه اش صبح و مطلع خورشید
یک یک بیت بر ورق صد نشتر · پر از گوهر سطر سطر

از سخنهای پاک و تازه تر · هست مجموعه عنبر بار زیور
این کتاب مثیج عاشق پاک · که در قهاست سینه آتش صد چاک

که در این یاران نوشته خدا · حرف خال و خط بتان همه جا
هست میخانه بهار خیال · که تو آن خوند از و شراب جلال

مصرعی شیشه مصرعی ساقیست · شعر پیمانه ای قیمت
هست همه باغ پر از گلها · هر گلی ز رنگ و بوی جداست

متن هر صفحه اش گلستانیست · که مرحاشیه اش بستانیست
گویا بهر این حدیقه راز · این سخن گفته سعدی شیراز

به چه کار آیدت ز گل طبقی · از گلستان من ببر ورقی
گل همین پنج روز و شش باشد · وین گلستان همیشه خوش باشد

ست پر بخرد دانا · که این در مجمع شعرا
که بر وی که گفتن · خوشه انتخاب بر چیده

پر نکته بر شر و تا · کو سخن کو سخن را ز بان نهان
سخن عاشق حدیث یار کند · وصف خوبان گلعذار کند

سخن خوبان ز عاشقان گوید · حرف عاشق بصد ادا گوید
هست آن ذوالجلال ست بر شاری · که ز برگفته شعر بسیاری

هست در جنگ خاطر سخن چیدن · شعرهای مناسب رنگین
هر چه خواهی در او توانی جستن · هست جام جهان نمای سخن

نسخه ناکمال زنگین · تحفه این سان چنین که مرغی
شعر همه میرزا صالح · جمع نمود میرزا صالح

آنکه او را بوصف حاجت نیست · هیچ ضرورت از سیادت نیست
خالص این نسخه تمام عیار · هست مجموعه بهت و بهار

خواهم از این کتاب تاریخش · گفت انتخاب تاریخش

ایضاً له مثنوی

همچو نسیم آمد ز زلف یار ما · چه خواهم که با خجلت از او تنها ما را
موج از حقیقت کشتی بحر عالمست · حالت چگونه در کف [illegible] را
که جهان از رخ یار [illegible] امید · ترسم کرم از نگاه او دو کریم
محمد [illegible] · دریتیم اشک ناب یتیم را
بار [illegible] او دو چشم پاک · هم آتشی نیست ابراهیم را
[illegible] · کار دگر نمانده در [illegible] را
عیبت [illegible] · این [illegible] در زمانه [illegible] را
[illegible] · گر [illegible] از جام را
[illegible] · در [illegible] را
بیکنفس [illegible] · بوی گل [illegible]
صفحه روی [illegible] · نیست [illegible] را
حیله [illegible] · کاغذ از برگ [illegible] را
در وقت [illegible] · جان از [illegible] مرا

قصد مطلب شوق مشت نیاز ار وجاحت تشنه را زرزند کی خویش شود سرزآب چاره شود چنونم قدح لبریز نیست سرمه آلوده شود نام زنجیر در آب

دل پر حرم تو بر کریه ما هیچ نسوخت آتش زرمنک برآید بچه تدبیر در آب خونمای شوق کرد پرده شکیبان افتد از سر و سهی عکس سرآزر در آب

مرصدی — رفتی ز گلشن و دل بلبل ز ناله رخت — کل را شراب رنگ تمام از پیاله رخت

نظرت — تا که کیفیت چشم تو در پیمانه ریخت — گر نگاهی میتوانند دزدید پیمانه ریخت

صائب — پرده فانوس شمع گردم معنی عشق — رنگ رائی و بیرنگ از خاکستر مرو از رنگ رخت

در گلوی شیشه اشک از تنگی جا کرده گره — لیسه در بزم تو بر بالای هم مرو از رنگ رخت

مرزا اسعد جلیم — از هوا جوید پناه در میرد دریای گوهر چون حباب — بر سر هر خانه دل آخر هوای خانه ریخت

عقل از سر صبر از دل قوت از پا میرود — سیل طاقم نمیداند چه در پیمانه ریخت

میرزا یار تبریزی — دوشی چون روی تو رنگ از روی گل میریخت — نالهٔ من اثر از ناله بلبل میریخت

وحید — میشدم از خود گر بر زان زلف پا بخود هم میشدم — لیک ترسم مردمان گویند از دل کم گرفت

میرزا جعفر اسیر — این بیستون نیست که پا بخت کرده — برخیز از جایت که گران سنگ شده

افضل رضی — در کمان چرخ همچون تیر بر وسعت مناز — میشود جایت دهد تا دو سه تر اندازدت

قاضی صرفی — فسرده دل شدم از خط عنبر آلودت — ذاشت نشدم گرم و مردم از دودت

رزی — از خودی خط نظر تا نرود امید بیاید — از همه بیگانه شود گر آشنا میباید

صائب — شمع در اثر از هوا های مخالف پیچ دار — وقت رفتن گر چراغی پیش پا میباید

میرزا معز — طایر حال چه داری در قفس کاین ناتوان — هر پری کاورده بود از آشیان افتاد رخت

نظرت — بر سر عزم تماشای نگاه تو دست — گر نیاید آبله راه شوم از پا بدست

صائب — بر فروزد شیشه طاقت شکست و ریخت — سنگ غفلت شیشه دل برده و سر ریخت

از سوز ناله ما بافت تنگ نفس گرفت — اب حیات از دل اندوه دست و ریخت

بر بزم تو بود جام دل از زهر چشم تو ریز — دست قضا بشیشه قناعت شکست و ریخت

میرزا اسعد جلیم — پر جرعه از شیشه بزم نشست و ریخت — پیمانه بود از غم شکست و ریخت

وحشت — از بسکه میتوان سوخت در ایرق انتظار — خاکستر م براه تو رنگ نگاه ریخت

صائب — بود هر رطل گران نظاری لگدش پای تو — زیر مستانه چون موج شراب افتاده افتاد

ای ساقی از غفلت از گریه مرو زنهار — شاید این آب از پی خواهند بیدار

وحید — ذیل حلم دنیا نگشته اثر مست نمی بیند — ز هر این لاف مردم پر از آکنده نمی بیند

عالم از ناله من میتوان جانان شد — مهره را نیست بجز بی صدر ای تو تو نور

نمی بیند از سر اش نتواند بر خاست — بیگانه دیگری دیده عینک بیاست

بگذار من گل رخسار تو نظاره کنم — از زهر حلقه دلخسته گل دگر میدانست

میرزا افضای میثم — جانان شاره قیمت کردم و خجلت دارم — چکنم کز درست عالم میچیزی حیاست

غلط است آنکه سر زلف بتان نافه چین است — دارم این سلسله ها را بخنون راتفاقات

سید میرتقی — میدهم جان بزرات و نه بفروغ قناعت — چکنم کز درست عالم در و دشتها نیست

صایب — چشم حاکیست حجاب نظر دار هر دان — میل چون کرده از خود بسر شاهد دانیست

نقش اوضاع جهان محتاج از بینش نیست — این نگاریست که چون دست بهم داده حیاست

پیش از انی ز بجوم کم من پرداری — کم از انم ز مراعذر نگه نامه خواست

بسکه قانند گمان میکرم از پرس کاست — تا نگیرد کرم کس نتوانم برخاست

اقا رضی — پر جبرئیل گوهر دندان نشر دیم عبث — تا نگردد ز رفیقان بدانش جدا

گرچه بیش است لیق از همه حرفی لیسق — وقت بیهوشش با غیر مکالش بعقاست

شیخ اقا رضی — قطع و تعلق ز معراض بجو کو دوسرا ست — فصل و میوند ز سوزن طلب کان پیداست

جمع کردیم از ان رنگ روان را هر ست — یکه افتاد از ان تشنه فشان را هیاست

خلق در قافله جمعند و قرین خطرند — خضر در بادیه تو دان و هم اعوان نقاست

لون هل

ادیم — لونت تقل مزاکرد تلدفی با جر — شب هجران تو گویا ز مزار و حشر است

واثق — راست بودن با کج از دنیان بلیدست — عکس بر و از اب موج از دهانست

ملک حزین جان فلک — زلفش از کاکل بر شان خاطر است — زیر دست چون خودی بودن بلیدست

مولانا رکنا — هر چه اندیشه بدیدار فنا ست — انچه در اندیشه باید آن حدر است

مولانا رحیم رادی — بر روی خوبش همه از خواب خوشتر چو بر حیاست — آینه در کف او هم فای و هم کاست

قاسم جلیلی ایجا — میکند از وی ترقی ار کمش تلیدست — نخل اکم شاخ و بری یا عث نشو و نماست

خصم اگر آورد بر فن ز تجی دلیل — مار بیچد بخود از هر چند بانش زلهار است

هر ز بنگاه خود انشان اشناست — از جدا بهای دیگر ان جدا نهاد حدر است

وحید — هر یکه دیده حیران کرا پر وجود — هار کلش چشم نرگس را بجای نو نهاست

در کلستانه ز جولانگاه التفات رساست — مروک ابجای دار المرزی کو تو قناعت

نیست ممکن کا مجو کرد و از ان نشنه — حد احسان بزرگان جدول اب طلاست

چشم بر خوان کس نکشود قناعت پیشه — کرا ما را سیحوان حوصله مهمان زهاست

واعظ — خصم چون تندی کند افتادگی او را دوا ست — خاک نهاد در طوفان چو کاک بلاست

تا خود بروں تنهای بای قانع نشسته — کرهای با استخوان خویش مهار دهاست

دیده بستن نزد عالم زندگان خودستاست — هر که میپوشد نظر از عیب مردم چشم هاست

حاجب رحلت مرزا معصوم

میرنجات

حباب وار بسر گر کند سلک اسر اموات — اگر ز آب بقا سر براورد اهل فناست

شوکت

سخن ز معنی رنگین هوس ممکن از ما — چو شعله دست کشد از حنا و رنگ حناست

برای ساکه دلی خود نشان خوشتر نیست — زمین چو بی ز آسمان نیش بانگ باست

برصبا و قاضی زاده

هلال تنگ بدم گرت امید بقاست — از کفش تنگ همین گنبد و رود دریاست

معمای مقصود

هلال خانه درین سه اتاق شوم محبوس — بر الغدر از نظر کار هفت صحراست

هلال عرفی

مرا ز نی چه بهشت از کجی دمی علم — از عذر اشک دو روزه حلوه خوانم خورست

حباب

غیر ز خدا که هر کرا در فکر او نبودی — هر چیز از تو کم شد و قت خاهد اوست

وله

هر که بنو بهار دل معنی رمز دان نشد — آن میوسته با همی بهاران رباست

قدر رو شندل فزون ز نهاری میشود — بر که گهر دهی ز سیه باک هماست

از غاشای توان دریافت نه چرخ — حیرت عکس آب سیل دلیل خوابی هلاک فناست

از هلاک شاکانی ره سر منزل آن غافلند — از ره این نخل سرکش هنده دوران هاست

از غبار

از غبار دل زبان آلوده تحقیق من — زنده زیر خاک صایب حرف ما چون آیناست

شوکت

بسکه رنگم زرد بجران رخ ان بیوفاست — بر جبین چینه ام دارم موج آب کهرباست

کلبه روشندلان احتیاج فرش نیست — خانه آئینه لا از جوهر خود بوریاست

زمانی اثر

بیطالعی نگر که در این صفحه چون نگین — نقشم اگر نشست سیه بختیم بجاست

مرزا بدیع

کم نشسته خاک ره دیوار چون شود — در راه دشمنی هر کور را عصاست

نصر ابادی

گهگاه بیعمل — در حیرتم خدای بران کلمه میکنند — عصیان محقق است ازان نام آن عطاست

سابق

دیدم امید مرده و از پیش پا گریخت — گفتم اجل مرید و مرگ در قفاست

هلال ابو سعید گیلانی

گشت از سواد کاکل دلدار روشنم — روز ان شب است چه شب تیره در قفاست

برهمن

چه احتیاج مگیتی ز حسن یار بجاست — بهر کجا ز نظر بسته میشود راهاست

محمد امین طالب

پیری رسید و رفت شباب و هوس بجاست — دریا ز موج آب تهی گشت و خس بجاست

از تن تن نمانده ز پیرانه نفس — کرده است کوچ قافله بانگ جرس بجاست

حیرت ای ایمان خلی شده و از کعبه محرومم مقصود — راه ز پیش ما و دوی ما در پی ما بجاست

اسیر — در دیده نقش کعبه و در دل هوای دیر — هرگز نه کافری نه مسلمانم آرزوست

معمور تر ز خانه ازو خسته گر شوم — در دل غبار حسرت و بر آستانم آرزوست

وحید — یا له نهاک تا کی رود در شیشه دور مِی — تا خاکساری تو کی از سروری رواست

همچون حباب باده ز الوده گی وحید — در آشتم و دامن ما آتشی رواست

صاب — دل شد خراب و فکر تو بیرون نمی رود — این شیشه تو تهی شده و دردی پری رواست

لسان العاقا قوام الدین — ای صاحبدل ز تو تا خ از تو یکو یار کجاست — از تو در سینه دو عالم در دلدار کجاست

وحید ملخ سرداری — کعبه هم سنگ نشانی است ازو کم نشود — حاجی احرام دگر میدو ببین یار کجاست

راقم — راه بیرون شدن نمی یابم — در این منزلگون حصار کجاست

هلالی — آنکه پرسید ز ما یار ز اغیار کجاست — فرق او در دست اماندازم نظاره کجاست

صاب — هیچ جو نیده نداشت جای تو کجاست — اغیار خانه بر انداز برای تو کجاست

سفا — ای دو عالم ز تو بر مزبر ای تو کجاست

هیچ روشن نشد ای شمع ز جای تو کجاست

وحید — همه جا از تو تهی جای تو کجاست — عقلم از دردسر بجان آورد ای صدل رخ لای کجاست

احسان — هر غباری ز نهان در دل مجنون تو بود — گر بادی شده و از دامن صحرا برخاست

بسکه از شوق جمال تو بخود بالیدم — چون حباب آب ز آیینه ام از جا برخاست

محمد یوسف عزا — نه غبار است ز دامن صحرا برخاست — از زمین هم بتمنای تو از جا برخاست

راقم — بر سر دشت جنون کاغذ آتش زده است — بسکه هر جا نگرم زلیخا برخاست

میر لطف الله — بسکه گردیم فلان کوه بیابان بیابان — گرد بادی شده و از دامن صحرا برخاست

صاب — خون بابک هر ذره جا میجوشد — سنگ بر سینه زدم نالهٔ ز غبار برخاست

قاسم مشهدی — طره مشکین تو بر دل از روی یکو یت برخاست — خط غباری است از گرد رخ او بر خاست

صاب — بخاک راه گذر میتوان برابر شد — بدستیاری مردی بمیتوان برخاست

میر علی قلی شاه — فروغ حسن ازو آتش در همه گلستان زد — هزار ناله مجموعه سان دوباره از جان برخاست

صاب — خط سبز از رخ لب جان برخاست — رنگ از بس است از چشمه حیوان برخاست

صاب — رفتن از عالم بر شور بر از امدنست — غنچه دلتنگ بیاغ امد و خندان برخاست

احسان — مشکل از توان بافت ز دام تو دلها — شیون نتوانست ز زنجیر تو برخاست

تا ز روی فلک شعله جوالگه کند رستم — هر نالهٔ از حلقهٔ زنجیر تو برخاست

نظیری

حریف صافی و دردی شد خط ایجاست — تمیز ناخوش و خوش میکند بلا ایجاست

زفرق تا قدمش هر کجا که بنگرم — کرشمه دامن دل میکشد که جا ایجاست

بغیر دل همه نقش و نگار بیمعنیست — همین ورق که سپید است مدعا ایجاست

صائب

نه خط از جهان لبش بسته بر سما برخاست — که در میان همه جوهر تمنا برخاست

شب از صحبت بحرف برنیامد تا سحر — هر که برخاست ز جا سلسله بر پا برخاست

بیخ حسرت زبی رقمی نخیزد از جایی — بیخ طوبی از دلم از سر دعا برخاست

نوری

از خواص تو جوادی ار برابر از خاک — همه سر چشم عنادم یتیمان برخاست

شوخ

دود دل از خاک گلشن دلم سیه بهاران کند — جاله ای شد و از بسته صحرا برخاست

مدهوشی چو لاله داغدار

بیقد تو سرو جویباری شد و برخاست — ببرو تو گلبرگ کناری شد و برخاست

از قطره اشکیکه فشاندیم بهاران — از شوق حبابت تو لکاری شد و برخاست

دانش

شام دو دیده از خلقه بویی برخاست — صبح گردیده از داغ روی برخاست

شعله بود از داغ خوئی برخاست — یکره منوان دود نقش از پیش خاست

صائب

برخیز بیدرنگ از عالم اسباب — شهیدا

هر کرا بر دانست تیغ بیدرنگ زد بر جهان — صرفه ای افتاد دان کز جا برنگاست

عرفی

از زمرد دان لسان رنگ بود غنچه ما — همچو داغ لاله از دل این تمنا برنگاست

زلالی

نیست مشکل آسمان افتاد ای برخاستن — هر کرا از طاق دلی افتاد دیگر برنگاست

محمود شیرازی

کوه غم بر دل نشست و ولوله در دل برنگاست — آسمانی بر زمین افتاد و گردون برنگاست

محمد جان قدسی

هر کرا دیدم سر در جیب و پیرانی کشید — یکجهان دیوار افتاد و چهار سو برنگاست

میرزا محمد حکیم

از جهان توحظ نرسته — چون سبزه پر زاب میدانست

ملا واردی نیشه

همچو لاله بیک نسبت بگرنگی مست — معنی این سخن از صورت مردی میدانست

ملا شاکر بردی

شب شبیه خاطر پر ساغرم میدانست — چو لاله داغ دل از کاسه نرم میدانست

جوانی به ماغیر ما امید بیهوده است — ز دست سودای بیهوده نرم میدانست

صائب

کجا براه عدم از کسی نشان پیداست — که چیره از پی هم گرد کاروان پیداست

ملا عبدالقادر

نشد از قصه فرخ ز سر حادثه یاد — بهر کجا که رسیدیم آسمان پیداست

صائب

چه ضرور است بمیزان خرد سنجیدن — نقد دنیا و فرو رفتن قارون پیداست

اسیر

دلی عاشقه های پاشای حوالی — ز چهره سازی آسنه انجمن پیداست

صائب — چشم پوشیده‌ام ز هر چه در این عالم است — خلقی ندیل حوادث بخصاری ما دراست

ولہ — یک گرہ از عشق تو هر لحظه بر نکی سوزنم — باب طاوس بود پای مراجی ما دراست

وحید — نجان شیبانی ابروی یار ما شود — هزار یار اگر میشود کمان کج ورا است

بیدل — بهار کار زخم خونین نمیخواهد — بهر کجا که نهی پای خانه‌سان کج ورا است

نظیری — قبول نیست غازی را بحضورت — چو دارد از پی هر گوشه خانه‌سان کج ورا است

ولہ قمی — چو نشستی تیغ کارش کرد ریخت از جا — هر کرا چون سنگ زد دل زین کبر طلاست

وحید — مانند شعر خوب ادا دارد علامتی — بحث سیاه کار قمر انتخاب ماست

نظیری — پیوسته دیده تر ما در شکست ماست — این سیل در خرابی دیوار سبب ماست

چون نقش پا نشستیم و گذر بوی ما نکرد — این هم کمال بلندی اقبال پست ماست

ظہوری — بر خویش گریه سیه عاشقی ز نکی — خون در دلش ز رشک رخ رنگ پست ماست

نظیری — بر هم و حقیقت اگر هست پرده — چرم نگاه دیده صورت پرست ماست

سائب — خواب خوش دهان گند در چشم نرگس خواب — میشود چند آنکه خواب از چشمان مست ماست

از دم تیغت بپوست تیغ بی آزار تر — میشود هر دم ز ما روی گردان مست ماست

ازر — بیکنا کی از نرگس جادوی تو پیداست — اندازه زم از شوخی ابروی تو پیداست

ہر فیض ہر در حسن کل و لاله و شمعست — از بوی تو از رنگ تو از خوی تو پیداست

ولہ حدیث — آسیخته دلهاست ز هم سر کوبت — هر جا که دلی کشته در کوی تو پیداست

ولہ قمی — از رفض عید لاله عید است — در اندیشه تیغ تو هلالی پیداست

وحید — بدان طراوت ما از جام جم نکاهان نبود — یاهم بی آبی ما بین که در چین غلطان حبابست

نظیری — از زوال حرمت دنیا مرا باجی نیست — میخورد چندانکه ما را میفتد سودای مفت

ولہ — تن بازار در دستهای ما ران داده ایم — هر کرا اینجا ببینی افتاده است اسباب ماست

ولہ — در مصاف عاشقی افتاده کی یکشه کمال — هر کجا ویرانی شد منزل ایام ماست

نظیری — همچو جغد م ساز و برگ خانه در کار نیست — چون نشیمن آب زنگی ما سعد ماست

وحید — در پای حرم و نیش جز زهد نیست — لاله صحرا نشین داغ دل مهد ماست

ز اقم — تن نشان داغ و نه رنگی ز خوناب جگر — از رفض هر جا غباری بر نخیزد کرد ماست

خاک را بر ده اولاد نشان دهد راست — است اگر گوهای در همت ما مرد ماست

در فیض آشنا زان دنیا ندارد دو تهی

خاقانی — ز خسارهٔ انگاه بی‌مهر چرخ ز عشق — خطی بدر آورد و ارکان هم سپند ماست

ولد — یکی ز سد تا هزار اجزای وجود ما هم — زان پرنیان نرم‌تر از زلف نگار ماست

قدسی — جادو مرده محراب خوبستم — ور نه روی تو در برابر ماست

سید نصار — ۵ ۵ ۵ ۵ — چون تو نظر کرچه پنهان از نظر ماست

نصرت — ملحفهٔ نهی نیست از و منظر چشم — از غیر تو موند بر بدن تمر ماست

واعظ — ما نخل بزاوه خسته کلکش عشقم

قاسم مشهدی — قد خمیده معجزه حوای عرصات — موی سفید ما کف دریای محشر ماست

واعظ — ۵ ۵ ۵ — در خواب کرد شکند و نیک ما تقصیر ماست

دانش — در جگر خونی کمان همت فرو دیده کرد — دل خراب قتلگاه چشم خانمان پرور ماست

وحید — از چشم و دان ناک چو مسیحه دمی بزم — معشوقه زهر کس ما بود ما کمر ماست

۵ ۵ ۵ ۵ — تا قدم خویش چو شمع جمع می‌بزم — انعام ارقد طاعت ما زیر ما کمر ماست

نصرت — ۵ ۵ ۵ ۵ — چون تو مسیحی ار در ایستاده آرزوست — در روی ما که ایستاده نیک ماست

مرصدی — ۵ ۵ ۵ ۵ — در دیده گرد است همان جنبک ماست

سلیم — وحید — صعف نکرد از دهانی فارغم — هر چه کنی ساعت ما خرم ماست

ور — صدای دست ما سف معصر دل ماست

ربیع عاقل — برای گوی مرا نیست غیر این منظور — هر کجا ره خرابی مرا ست قرب ماست

وحید — ۵ ۵ ۵ ۵ — ار پس خراب حرمت خسته جام ماست — همچون زبان لال طپیدن کلام ماست

نصار — ۵ ۵ ۵ ۵ — رفته ایم از خویش رو در کعبه دل کرده ام — چشم پوشیده ز عالم جامه احرام ماست

واعظ — ۵ ۵ ۵ ۵ — جز جوش اشک بی‌نظر در نیاورد — خود بین کسی که هست در عهد چشم ماست

نصرت — ۵ ۵ ۵ ۵ — ملک و حشت سواد اعظم ماست — چشم آهو نگین خاتم ماست

عالی — چون رمد ز نقش سحر دشخه ایم — خانه طاوس سینه ست زدان نیاز ام ماست

وحید — ۵ ۵ ۵ ۵ — هر روز مرده شب ارام سوز ماست — هر شب سواد نامه اعمال روز ماست

وحید — ۵ ۵ ۵ ۵ — پرسند جهان ز بیخبر بهای ماوی — جائی که ای خبر نرسیده است کوی ماست

وارم — بیوسته خبر خواهی دشمن طریق ماست — نزدیک ۵ ۵ ۵ ۵ راه بسر دن طریق ماست

نقش طریق ماست و نکهت طریق ماست — ۵ ۵ ۵ ۵ — دیدن طریق ماست و بدیدن طریق ماست

۵ ۵ ۵ ۵ — نهاد و اشکار هزار و عیبها — بودن طریق ماست نبودن طریق ماست

۵ ۵ ۵ ۵ — در غار دوست دیر انجام دشمنی — چیدن طریق ماست و نچیدن طریق ماست

۵ ۵ ۵ ۵ — دامان ز بزم خلق تکل ز نکنی هوس

ره بردم مسیح و در دل بروی ارد — بستش طریق ماست و نبشتن طریق ماست

ولہ — هر خط مرسیم بکامی در میم محیط — چون نوح تا خویش لدنش طاق ماست

عالی — صورت نویس ما قلم استخوان ماست — چون شمع زندگانی ما در زبان ماست

واعظ — جز خویش نیک بنظر در نیاورد — خود بین کسی هست در عهد چشم ماست

عطار — یکشربت آب خوش نتوان خورد جهان — کین کوزه ها ز خاک سر دوستان ماست

صاب — دیوار می نهند بره سیل تند رو — گردی ز کاروان پی کاروان ماست

دارش — مرغ ملول دام صحرای غربتیم — هر چار شب آشیانه بروبال ما شکست

تاثیر — محکم از عشق تبال جهان نوح دشمن ماست — استخوان مبندی ما نیست داغ تتم ماست

دیده ام — دیده ام مژده از کون و مکان دوخته ام — داشته جبل متین از پی سوزن ما شکست

اسر — که نمانت آرزو سینه صافتر م — بدوستش سوزن هم از دشمن ماست

پسمل قمر — بوی الفت نرسکن از برخت رماه ما شکست — طوطی روزنامه بخت سیاه ما شکست

کلیم — حال او سوختنی توهم نرمه میشوی — ای شعله بر کشیده ز شب کاه ما شکست

یک نفس بسوی مقصد خود پی نمیبرد — دنیا ز سلسله بتر از روز سیاه ما شکست

وحید — انچه بنرگه خط رخ چهر کو هر کند — خود انبر آتش نشیند خراسوزان تراست

صدر — خود را سبک مکن در بیمزان اعتبار — هر کس سبک شود بنظر ا گرانتر است

وله — نیست زنبور عسل را لنگی از جای خرابی — خانه چیند انا ابهم نمی مختصر شیرین تر است

سر دهر زنده کرا بیجلدو دست میکشید — میوای کرمی ریشه شیرینی تراست

ملا چشمه — گشته از درد و تعافل استخوان تو تیا — چشم بینش از تک زنگه کران سکیس تراست

زلالی خوانساری — زیر چرخ نیلوفری هر چه محتاج نقاب — بهر منع نگهبر گز مژه کوتاه تر است

کلیم — در جهان پایه را نبود تمنا عمر خضر — روز کوتاه از برای روزه داران بهتر است

نیست جز ترک تعلق رنجت دلشدگان — کار بی اطلاعت آسیه عیاران بهتر است

میرزا منیر — زود رام کی شدن در کیش ما منسوخ ماست — قبله عاشق نگاهی نا آزوزین بهتر است

میرزا سلیم — خواهش کن دم بپیش با آد و حواجه کرد — هیچ چیزی خواهش کمتر از هر چه خواهی بهتر است

واعظ — حسن بیان مجوز زنادانشمندان — نانشسته نگسته نخورد صدف ادرست

فقیر — نگسته نگ چنین کز نبض نگفتم — بردار خوب تو میناه آفتاب دارست

مهدی

م

گر به هر سو چمنی ساخت بد نظرم — می کند تا نکنم کار خیابان نکلست

همدانی بنابادی

م

زرع دهان تنگ تو آمیوه بخش — مطلع که با ملاس لبود در اوفتاد

م

در ملک حسن کرد دلش حکمرانی — در مجلس تو نام تو بحث بیان نکلست

صفی قلی بیک

م

در کوزهٔ عشق سوختم نامه کامت — اشکش به ارزانی دوان کوزه گر خاست

کلیم

م

ست طلعت حسن تو لبود و رخ سیاهم — محمود این تمیع این همه از یمن بخت ماست

اسیری جهان

م

اسیر حال شیرین رشتهٔ گیسوی او خنده کنان — دامی نبود در ره آن صید گذار است

نظیری

م

می کریم و زار گریه چو طفلم حضرت — در دل هوس است بدایم که گدا است

وحید

تو نور سر دل از زان نا امید و ناکامت — که هست تلخ در شش طعم موده ماحاست

شعبای زرد

م

بسکه کاسه گدایی می دهد بدستم — در دل هوس است بدایم که گدا است

دله

م

می نالم از خدا یا عالمی کرد دشمنی — ای کند تا نکنم کار خیابان نکلست

نوکت

م

ضعف خشش کرد دلش کرد خجالت — نگر که گرد دشش کرد دلش کرد خجالت

آزر

م

دلم از دیدهٔ ناکام ناکامست — در انجا سیم سر انجا محالست

هدی قاضی صلاح

م

چشش دلفریب دلسلسله داست — حسن صیاد و دل آهو نه آهوست

غنی

م

بر صید همای ما در دام افتاد — جوهر اسحوان مس داست

وحید

م

تو کر فتار دام تقدیری — رو در دست حلقهای ای داست

بیزار بقمی نیست

م

بسکه را مد دسلسله من حلقه چون نمار — در بدن شاخ در ایبوه طلب داست

ذکی

م

زرد دلم مادل یار خیابان اکل است — داغ دراق مهر بود سایه بر زمین

م

در راه عشق کرسر موئی مشکلست — دله تا نخیابان عالمی کرد دشمنی

عالمای نجف

م

حس عالم سوز را خط مانع رفتن شده — شعله را از رد و در در خسر کردن مشکلست

صبا

م

کره کرد و دیده باند — آسه را از ریچه تو هر کسیدن مشکلست

م

ناز دلبر بر دلت دشمن مخور — زخم قاتل شدن بعیر از محکلست

هدی قاضی صلاح

م

نکته مطلع صحیح حاکسار است — کر جای سر بصحرا از این راه گذار است

صبا

م

ماوای تو از کعبه و بخانه گذار است — ای خانه بر انداز ترا خانه گذار است

م

از کثرت اوزان نشود مهر مکدر — ای کج نظران کعبه و بخانه گذار است

نصرت

م

جز خلوت دل منزل جانانه گذار است — ره کم مکن کعبه و بخانه گذار است

م

در راه جانان نوکر ریگ مهم — دشش هم دردن زردکان عالمی

نوکت

م

یکسیت سلسله مکمل و موج حال — نظر بست حسن و جود و ما عدم را

نعمانی

م

بغیر ان رخ چون گل که ابد ماست — نظر بهر چه ابن باغ می کنم عدمست

م

هر انکه در ره ابن باغ می کنم عدمست

صبا

وحید

از تراود نیاکیزای انکه ناپاک است — پیشتر برداشت کس ازانکه در چشمت کمست

خود برخود بسته بمسک کس از بخلش کمست — بیمه باشد پنبه کز روی لطف کار ماست

صایبا — دیدن خلق عماری خواهد بیکس — عید دیدور دارا زانی دماغان کمست

سرا سعید حکیم — مستم وچون تاک بر عضوم نمی تابد گره — حضر اگر در شش کهود خارم

واعظ — فکر عمرش اگر کوته نمیباشد اجل — رشته امید ما را از زبان سوزن است

نامع نمی طباخ — نیست فرصت عیان اس حیه دولت — یک سر رشته و سر دیگر عدمست

صاب — زر در اندر کمند رحم نمیشد — که عصار اگر کف کور کردی

خالصا — در جهان تشنه حرص کف سراب است — هرچه زین پله زیادت ازان پله تست

وحید — ثبات زندگانی مادر جهان کمست — عمر حباب بقا بیشتر مردست

سرا محمد باقر — جاده ها هم چون برطاوس می آید بخشم — بسکه در راه تو چشم اسطار مردست

صاب — علقه فولاد و حرص اهن در کار — چشم پوشیدن زاف احصار مردست

نیست غیر از صید منظور دگر صیاد را — کوشه گیری مشتری بهتر شکار مردست

نرا عبد صمد قمی — بلند پایه همتی تشد تنکی — تنور سر دفلک را نمیتوان کرد

صاب — خلق خاطر از ریخ را نهد موس — که مومیائی حل کرده دهن کرد

وله — در جنگ می کنند حاسد کار بیخ — دادن جواب مردم مادحان لازم

حسن در دکامرانی خود می کند حرام — اظهار درد شیوه طفلان لازمست

راقم — هیچ کس را خضر راه مدار دشوار نیست — کاروانی هر کجا بیند شود آنجا گمست

در میان ما مدت ای ان مهمان — در بغ دارد دنیای ان اما

ملا محمد تربتی

نظاره را تلف مکن ای چشم بد معاش — شاید بوصل او در سی کار عالمست

مرزا املک مشهدی

شاید که خرج در نکند زر مرا دما — عالم تمام یک درم اعتماد عالمست

شفعای اثر

ه

قاسم

ه

صاب

ه

سرا سعید حکیم

ه

سرا نظام

ه

صاب

ه

سرا علیرضا تجلی

ه

سرا فضیلی زاده

ه

صاب

ه

وله

ه

راقم

ه

صاب

ه

صاحبا

بلاست نفس عیان چون ردست عقل گرفت
عصر جوار کف مؤسی قیاد تعالت

ساله که برادر را مذدرست
در بعصر حضرت سید مذد الرا
کذرت عمر و کرمی کاها خود را هم
زاهد حاصل ارس اسمای ردا
نهاد نخت و سوان بخود نمی گرد
و کر نه نیست و عید زانه سوالت
مرد رین کیه کارم زیر کیفالت
کردی دی دوست تبل بدین نصالت

سرقا

رس کهنه دلم اهل شکفته کند
شود چو باره کریبان عفته دالت
کلید قفل دلم تره بیالت
که موسیان ما رسلسله دالت

میرهی کاشی

مذه زدست کریبان کو سه کیرد را

علدم هندوان ارف مانندم
که کنج حس کف دارد دریالت

حسن ابدال

رطوبت هوا صیقلیت دارد زبن
خنان رطوبت زخاک حس نمالت
که ریک سنره زخاک حس نمالت
رتوں نشود نمار هوا اس ادراک کند
جولاک کشد اشتر که نمالت

محمد بک رضیت

ای قافله چون سجه پرسی نیش ندارد
هر کس زرفقای رسد از پرس زوالت

کفهم بلب چاه رخدان لوان نیست
نقالب او خدمه زنان نسخ دالت

واعظ

ولد

فرح دارد نهفتکی از دشت
نشسته در ریز دو حبه الت

ولد

جو خط سبل سود در رخت شیرین
دل مرد سیم لازم سر کار نالت

ولد

رشوار دسبر داغ شیرالت

ولد

جلالا دا سم ارباره کریبالت

ولد

بدسبی شکنه نیسه که خدا بالت

ولد

بهر جو دیه کشودیم خرالت

ولد

هر درس نزاران سرسالت

ولد

خنان رطوبت زخاک حس نمالت

محمد بک رضیت

ای قافله چون سجه پرسی نیش ندارد
هر کس زرفقای رسد از پرس زوالت

کفهم بلب چاه رخدان لوان نیست
نقالب او خدمه زنان نسخ دالت

ولد

فرح دارد نهفتکی از دشت

ولد

جو خط سبل سود در رخت شیرین

ولد

رشوار دسبر داغ شیرالت

ولد

جلالا دا سم ارباره کریبالت

ولد

بدسبی شکنه نیسه که خدا بالت

ولد

بهر جو دیه کشودیم خرالت

ولد

هر درس نزاران سرسالت

ولد

خنان رطوبت زخاک حس نمالت

صاما

بلاست نفس غماجویں رد است عقد کرفت
عصر جوازکف مؤسی فتاد تعبانست

ساله کرد اورا مدد ارزانست

کرد عیسی و کردی کام خود را هم

تراجه حاصل ازین آسمای دوتا

نهاد سخت سوزان بخود نمی کرد

وکرنه بیش و عمد زمانه سوانست

مرد رین که دارم بر کیفانست

کردی دوست تبل بدیم بصانست

کلید قفل دلم پرده بیاناست

علام هندوان ازف نارمانندم

که کیج حس بکف دارد و دیرانست

من زدست کریبان کوه کیرد را

که موسیئ ناز سنسه دانا نست

جلالا کشتن که تهمتا

صاما

بلاست نفس غماجویں رد است عقد کرفت
عصر جوازکف مؤسی فتاد تعبانست

ساله کرد اورا مدد ارزانست

کرد عیسی و کردی کام خود را هم

تراجه حاصل ازین آسمای دوتا

نهاد سخت سوزان بخود نمی کرد

وکرنه بیش و عمد زمانه سوانست

مرد رین که دارم بر کیفانست

کردی دوست تبل بدیم بصانست

کلید قفل دلم پرده بیاناست

علام هندوان ازف نارمانندم

که کیج حس بکف دارد و دیرانست

من زدست کریبان کوه کیرد را

که موسیئ ناز سنسه دانا نست

جلالا کشتن که تهمتا

صاما

بلاست نفس غماجویں رد است عقد کرفت
عصر جوازکف مؤسی فتاد تعبانست

ساله کرد اورا مدد ارزانست

کرد عیسی و کردی کام خود را هم

تراجه حاصل ازین آسمای دوتا

نهاد سخت سوزان بخود نمی کرد

وکرنه بیش و عمد زمانه سوانست

مرد رین که دارم بر کیفانست

کردی دوست تبل بدیم بصانست

کلید قفل دلم پرده بیاناست

علام هندوان ازف نارمانندم

که کیج حس بکف دارد و دیرانست

من زدست کریبان کوه کیرد را

که موسیئ ناز سنسه دانا نست

جلالا کشتن که تهمتا

محمد ملک رضیت

ای قافله چون سجه پیش بدرد
کفهم بلب چاه رخدان لوان نیست

هرکس زقفای رسد ازپس نرود است
تقلب او حده زان نیست

صاما

بلاست نفس غماجویں رد است عقد کرفت
عصر جوازکف مؤسی فتاد تعبانست

ساله کرد اورا مدد ارزانست

کرد عیسی و کردی کام خود را هم

تراجه حاصل ازین آسمای دوتا

نهاد سخت سوزان بخود نمی کرد

وکرنه بیش و عمد زمانه سوانست

مرد رین که دارم بر کیفانست

کردی دوست تبل بدیم بصانست

کلید قفل دلم پرده بیاناست

علام هندوان ازف نارمانندم

که کیج حس بکف دارد و دیرانست

من زدست کریبان کوه کیرد را

که موسیئ ناز سنسه دانا نست

جلالا کشتن که تهمتا

علی قلی خان لایق

در کلبه ام چراغ مرا هر که دید گفت
شمع مزار کیست که در خانه رو نشست

واعظ

ز چو شد جمع خود خانه دنیا آرد
اشک خرمن کلر سر هم ریخت

راقم

پیوند عشق اول بهم کسی است
این نقل از ملک کلیه سلک کسی است

همه از اشتم

بایدت پیش نیخ دانت خود زنگ دیده
دشمن دیر رحم از در خیه فرد انخست

عباس اشنا

پیکر تراش کز خانه نشست
معراض لب از زار قطع نخست

راسم

بصر نه ار که نخی می کند زبان نخست

کسی هر صبح تر از زر راه نخست

راه سحر

راه کعبه دل می تدم بکدر
نشاه راه حمد سر که جاده نیخ نخست

ر

بر دوست بقوت خواهش نهاد دست
بستن کف طلب در همت نخست

صبا

بر دوی فاقلدان جان حسن نهاد نخست

زر زر نفیه نکرده بر عون داد نخست

طاهری اصفهانی

دانی که چیست نخه ز جان صلق
دندان ز در در سه دندان نهاد نخست

واعظ

همه از اشتم

بایدت پیش نیخ دانت خود زنگ دیده
دشمن دیر رحم از در خیه فرد انخست

عباس اشنا

پیکر تراش کز خانه نشست
معراض لب از زار قطع نخست

راسم

بصر نه ار که نخی می کند زبان نخست

کسی هر صبح تر از زر راه نخست

راه سحر

راه کعبه دل می تدم بکدر
نشاه راه حمد سر که جاده نیخ نخست

ر

بر دوست بقوت خواهش نهاد دست
بستن کف طلب در همت نخست

صبا

بر دوی فاقلدان جان حسن نهاد نخست

زر زر نفیه نکرده بر عون داد نخست

طاهری اصفهانی

دانی که چیست نخه ز جان صلق
دندان ز در در سه دندان نهاد نخست

واعظ

با ما بسیر باغ بیایند دوستان — نازم بخصم خویش که با قد بهر است

حرخ در ثوی تو مرغ نامه بر پرسته است — ماه نو مکتوب بر بال کبوتر بسته است

یعنی بگری اگر بیدانکه مرد حرخ — مطلع خورشید بیضون نگر پرسته است

نیست در طرح نیی دطرف کلاب ما شکست — مسند رئیس بعیم را خانه در پرسته است

هر غنچه شکفته دل از درد داده است — هر جا فتد نظاره از ما فتاده است

اسان ز فرغ راه توان برد سوی اصل — هر دو حاب سر چشمه جاله است

هر که مضون می برد از عمر حاصل میکند — از دانسی چون کهند پردل چراغ مرده است

لاف عشق ای لاله بیس با حکر خونین مکن — سوز دردی نیست تا داغ تو محمل مرده است

حام می بر کف نه رکل می چراغی در نست — لاله رخون دیده آب سیاه آورده است

پی تو حیف عید لب بکلستان کم کرده است — ماتم سرزدان حو مرغ اشیان کم کرده است

بر فلک آنک بسبب بهانی می کیرد قرار — دود آهم کیش اسمان کم کرده است

هر تهی مغزی که دید از رخان برداز دشک — دولت دنیا بهای دستوان کم کرده است

طاق کسری کرده شهری مورچه از دست رفت — هر کهی ویرانه نوشیروان کم کرده است

بر مراد همچنس مجانی کیرد قرار — دولت دنیا بهای اشیان کم کرده است

حریر بخت سیاهم بس است بر بدنم — چو میدهد سر مرا م از شسته دامان بهاست

زلف شش چشم جادو مار افسون خورده است — روسیاهی را لطف در شهر حیران مانده است

روز و شب بیدار تا نسف در بهم بوده است — اسمان را جز ندامت حاصلی در کار نیست

دولت بیدار ای خفته خواهیده است — اه اقبال دنیا بخت برکشیده است

نامه پرسته با معنی عجیده است — ز آزار مارک حیالان در سخن پیچیده است

هر نفس در خانه با مهمان تازه است — ر چه مارا نست خون همه خرکیان خشک

از برای حرف کم کفتن دهن وا کرده است — چشم بیش کرکث بر سراپای وجود

رخصه اف لو دچشم دهن خمیازه است — پس عارف لی نکاه عبرو بحرو فرق

در میان هر مصرع ار سخ حمازه است — دم ر نمست از خمار که سخان نظم را

ز بان شرم دانی هر نکاهم مالکه است — ار که نداری خموشم در دهان دود سان

جولان هر حنان رهن نشانه است — بر باد پای عمر نفس تازیانه است

صورت مذیر ار سود همه حانه است — چیدان دلم شکسته که پیوسس هم

او که می جوم اور ا شانکاه است — هم حو بوی کل ز بید ای نهان از دیدات

هر کلاه اعی که بر دل سوخم پروانه است — چون نباشم تر دماغ از باله اسفنلی

جهان بر دیده چو بر عراب مینا است — ز مرمه که کسس صه نور در باید

مرغ ما را هوس دانه و فرخار نکرد — کشتنی هست درین دام نمیدانم چیست

بر من در نظرم جلوه بجای سرو — من نگر خوبی اندام نمی دانم چیست

کار بخمو شی کشید از کهن و نسار — چو قطع سخن حاصل این نیز همان چیست

ابنای جهان را اجل پیدا در پاشد — این قافله را بار بخر خواب گران چیست

ترک خصمی کن که دلا در خصل ما نی از کار — نیست تا از زده از دل نمیداند که چیست

کار عاشق همه شاهد بهر جا که رسد — شمع از کافور و سر دی نمیداند که چیست

مکان سر نگون و فلک کاسه نگون — در حیرتم مخالف اندر نمیدانه چیست

مرا افتاد گیها از جمدیست — که پستیها ازان سو در بلندیست

خامشی هر یک ز عزلت تا به خاک — بر مردم غفلت زده فریاد بلندیست

کلی که زنگ شکست و مه شمار است — عمارتی که نگردد خراب هموار است

نهیب بانعه و صبر و حمله خود دار است — ملامت سپر ما و تیغ هموار است

کز یعقلیم حیا باشد نمله را در لباس — ضمیمه چشم ترا این حق مرکان بهر چیست

کز نه منظور است پاسش نفکند در هر مقام — بر دلت این یک قدر در زبان مردان بهر چیست

معشوق هر کجا که بود دلش عاشقست — دیگر تصور ره نزدیک و حد چیست

انفاس گرامی که ترا مایه راحت — در دیده منه دلال ز خشت غبار است

بنو خطان نگر سن دلبد دمه دلست — که حسن چهره بدهی و حسن خط نطر است

مردی در عیسی دنیا و دری از دنیا بر است — ملک در دست سلیمان مگس در انگشتر است

عشق در مصر حسن لاف خدا می زند — حسن اگر یوسف شود در کنعان غیر است

هر روز فصل جهان بش دیگر است — دولت یکدله است که هر روز بر دست

دارد دل تو هوس ز عشق بی نصیب — ای شیشه عون تهی شعوذ ازی پر از نبست

هیچ دور افاده کاخر یار خود رسد — دست ما گیرد این نکو تعشق خوش کرست

رسیده حال عریانیم سر حد — که هیچم جز مرا پوست در تن دگر است

ز مهابی دنیا بخود نمیبا نم — که انچه با در خود خواهد ام ان دگر است

همه عم خورم که جهان ز نظام امل جهان — تصور دگر قیاس ازان دگر است

باغ دیبا بزم ستا نست و گلهای نشاط — همه عمام باده هر عدت دگر است

اختیارم مشد در غربت که جون رنگ حنا — رفتن هندوستان مهندی دگر است

دل جلوه گاه جلوه احوال دیگر است — همه ام تجلی تمثال دیگر است

ای دل ار دم که مرا آشی حسرت بینی — سر راهم مرن آتش که دعا گوی منست

هستکه مجلس افسردگی ندارد ۵ — از فیض عشق سر شب پرواز در عرد منست

بسکه در هر حلقه از هر سو دکانی چیده است ۵ — بهر سودا کوچه از نیرنگ بازار دگر منست

جمع کن مال دیر انگنده بدل جوی کرم ۵ — شرم محتاج نگهدار که سامان خوشیست

تو ز گوته نظری داشته مجو چیزی — زیرا که ز نیک نهادان همه سیما حرمت منست

تو به امور همگامه ظاهر شده — درنه در خلوت دل انجمن آرای خوشست

طرز آئینه خوشش نگردد دلم — پرده پوشی نه از نمد پوشست

مدت تجربه ام آمد از صد فانی در — که جای گوهر معنی دهان خاموشست

در خلوت هر سینه زنی تو چراغیست ۵ — هر شیشه دل از تو پر نخانه داغیست

دل در شب الفت توچه کم گنبد که از داغ — نگرفته چراغی نکف فندره ایست

دور از تو دل سوخته خاموش چراغیست — پردی توام دیده کشا باغیست

افتاد نگاهش بدعارض جانان — روزنه گمان کرد که گلزار چراغیست

دوبار تاب تجلی نمی تواند آورد — تمام عمر بروی تو یک نظر کافیست

رسید چو ظلم بحد کشش ما دم از یکی کشت — بخود همیشه زنالان معذور

عقاب لا نکف افسوس بال سایه ات است — ملیک عجب ترا کوه جواب سکیر است

همین قدر که بر اهل سخن شناسی نیست

اگر مراد دل ما ز دست ما ندهد — صحیفه ایست که عنوان او دعا گوی منست

در دل کس جا مکن تا کس ترا جا ندهد

سعی کن تا بود مدت در دل کس جا نکنی

زخم راه ار چه سود نیک نامی نیست

مهر دل بر لب بند آفت ما نشود

چند چون سرو روی تو خیره کند در ما نظر

در عجز روی تو خیره کند در ما نظر

ان عنبر سارا که ز زلف تو گرفتست

زلف تو بدوش و بر افروخته رویی

طرفه تنی و عجبی عضو نیست

انچه عاطر ابهار کند دل عضو نیست

در چه تم که عیسی کلیسای نیست

سهل از رقت تجلی کند کسی

هر چند دلگشا بهار بسیار گذشت

عشق را هر جهتی با بازوی اقبال نیست — فتح اقلیم نفس [illegible] درنگ [illegible] نیست — نجیب کاشی [illegible]

هر قدر خواهد دلت عرض تجمل کن بما — خانهٔ آینه تنگ از کثرت تمثال نیست

دام از غفلت به نخجیر رسد [illegible] — دانه پوچ است اگر صید ز خود غافل نیست — صائب

طالع حلقهٔ زلف تو که سامان دارد — کز نمایان [illegible] چشم [illegible] غافل نیست

دارد [illegible] اصل کفر و اسلام — با دام دو مغز [illegible] و گل نیست — شوکت

[illegible] چشم من که از اشک [illegible] — هیچ معشوقی بحسن [illegible] مقبول نیست — وحید

[illegible] از خاک دل [illegible] هنوز — گشت این کشور خراب [illegible] نیست

گردون [illegible] سایه کاسه [illegible] طبع خسیس — هر جا طمع وجود ندارد بخیل نیست — صائب

شام ماه روزه در مصر و عراق [illegible] — بی تکلف هیچ شهری [illegible] خوش [illegible] نیست — والا

چشمهٔ خورشید [illegible] — [illegible] ارباب سخاوت حاجت ابرام نیست — وحید

خاک ره [illegible] کعبه را — جز غبار خاک [illegible] جامهٔ احرام نیست

دشمنی همچون زبان دارم [illegible] — هیچکس همچون من [illegible] دشمن کام نیست — میرزا اعلام

خاطر آسوده کی لذت شناسد درد را — دوستداری را چه داند هر که دشمن کام نیست — راقم

[illegible]

ردیف تا [illegible]

امروز [illegible] سخت [illegible] رنگ گرفته است — همچون [illegible] چشم [illegible] سنگ گرفته است — صائب

در چشمش [illegible] بستند چو منزل — از خلق کنار [illegible] تنگ گرفته است — میرزا ابراهیم [illegible]

از [illegible] کشیدن [illegible] آه — وسعت [illegible] بر دل ما تنگ گرفته است

آن رخ [illegible] ز خط [illegible] رنگ گرفته است — در راه [illegible] آینه او [illegible] گرفته است — میرزا جعفر [illegible]

تا [illegible] ز خط [illegible] رنگ گرفته است — امروز کفر و اسلام [illegible] رنگ گرفته است — والا

[illegible] سخن گل کرده ایم — در دل [illegible] رنگ گرفته است — [illegible]

[illegible] طالع — چون آب گهر [illegible] رنگ گرفته است — نصرت

از بس که [illegible] سنگ گرفته است — [illegible] گل [illegible] رنگ گرفته است — [illegible]

[illegible] جانان [illegible] منزل جانان [illegible] — دل [illegible] زنگ گرفته است — شیدا

از [illegible] رشته [illegible] — از بس که خوناب دلم رنگ گرفته است — [illegible]

[illegible] اوراق دفتر [illegible] — شاهد [illegible] کتاب [illegible] — نعمت خان [illegible]

این [illegible] در دل ما [illegible] — از [illegible] قیامت است — وحید

این تخم [illegible] خاک [illegible] — موقوف آبیاری [illegible] است — صائب

[illegible] — در [illegible] میوه [illegible] — [illegible]

عیب [illegible] — آب [illegible] — میرزا [illegible]

[illegible]

هر کس بدر که گردش ره تخته — مار در دست خیاط فلک آسیب هراست

همچو جام گل اگر حالا بزیر دار بود — کاسه گردان کاسه خیاط زر در آستین دارد است

چشم گریان کاسه ملک بست آسیا — دیده خانه دلم از عکس او پر آب است

محتاج چو به بیوه بگه ناز دهی — هم زهر هر اعدا و هم شیر شتر است

خواص خاندان رسالت شعار است — احسان بهر سوال الغرض آستانه است

با خاک سیه خاطر و در عیشوه — امید خانه نیک تر از دل نیک است

افرقد کند بهر ای مرد کاک را — بالله فرقدین و نخل ریخاک جدا است

غیض از عبارت ناکم میرم — هم طاعنین را فوت شده بر پا است

عیب نادان در زمان نیکی است — بسته بهمو در این سیکی رسوا است

رفت هر کس ایثار کند نوز غلاج — بخورده هنر پیشه هر کس او پیمانه است

از نظام شش دیس مالک افتد در قفا — نقش بگام اول از نظر در این دیس است

جوهر علاج پیشین طالع میکند — در زنجیر جوهر شش اندر کمر است

صائب
نقش دیگر دلشین دلبای عالم است — جوهر چشم آینه موی زیبا است

ابیا
هر راه باطلی که رود در راه راز یا — گوید که استخاره چنین راه داده است

واعظ
داغ یاران صحبت چنان نقاب همان — جمله اسباب کدورت در جهان املاک است

وحید
دیده بریاد تبان در کوره هجران گداخت — منت آسان حصل اگر آینه زار رود داده است

رقیم
گوشه چشمی نگاه آشنایی دیده — بر همین امروز کارت با خدا افتاده است

مخزن
بر تو رخسار ساقی در شراب افتاده است — یا بلعل آبدار آفتاب افتاده است

دل
آفتاب عارضت گر آتشی سوزنده است — مو بمو زلفت چرا در پیچ و تاب افتاده است

دل
عارضت را طره پر شبنم دارد در میان — یا بچوگان تو گوی آفتاب افتاده است

رشید وطواط
تا بگیوا زمه رویت نقاب افتاده است — زردی از خجلت بروی آفتاب افتاده است

مرزا رفیع سودا
آسمان جامی بدین تابه جرعه از زمین باده خورد — او بچرخ افتاد و دین مست و خراب افتاده است

هلالی
عکس آن لبهای میگون در شراب افتاده است — حیرتی دارم که چون آتشی در آب افتاده است

جامی
عکس خال او نه در جام شراب افتاده است — رنگی مستی ز بیهوشی در آب افتاده است

سلطان علی مشهدی
تا ترا بتخاله بر یاقوت لب افتاده است — طرفه گوهر مشتری آفتاب افتاده است

وحید
شرح پوشش نه زیبی با آب و تاب افتاده است — به تو شعر الت بندای در آب افتاده است

مرزا وحید
عکس آن کلفام در جام شراب افتاده است — طرفه آتشپاره بر روی آب افتاده است

بی ادب
بی سبب هر کو بگیرد روی خلق — آتشی در جان آب افتاده است

مرزا فاخر حاجی دخول

میرمرتضی آن گل ز دماغ دست خود انگار کرده است — هر کرکس بدست خط یار کار کرده است

نصرت حسن را در بیع دنا آب داده است — آنچه با موکرد آتش با سمن آنش کرده است

پائیز ما نه از بیجا صلی دست از جهان برداشتیم — تندی ادراک ما قطع علائق کرده است

مسیحای کاشی طرفه عیشی داده است آشوب حنا را از کفت — نکته هم جنس برگ گل بود بستر گل کرده است

لا این چه چرخ است کو یادا یه ابر بهار — آب و رنگ صد چمن یک حرف بی حاصل کرده است

میر ابراهیم همدمی سیل افتاده است از بنا تا خراب هم کرده است — خانه صد خانه به آتش تا کباب هم کرده است

بدسرشتی نقطه بخت سیه پیچیده است — چرخ از دیوان عالم انتظام کرده است

کی تواند زاب و گل عالم را تعمیر کرد — سیل چون پرواز استغنا خرابم کرده است

شرم دار از خواهش خود ای جوانی میکنم — آرزو زندانی عهد شبابم کرده است

سلیم بلبل و پروانه هیچ شد بهم در محفلم — عشق کوتی رو عقل کل در چراغم کرده است

چون قتیله هیچکس بر مدعا خود مخت — عیش این آتش بجان افتاده دامم کرده است

صائب بار عدر از لب عاصی از جهی میریزم — شرمساری قارع از عذر گناهم کرده است

ولی خلق دشوار جهان را بر منش آسان کرده است — تازه رویی بر منش آتش را گلستان کرده است

نقش پای رفتگان جوی روان ساده راه — مرگ را داغ عزیزان بر منش آسان کرده است

کلیم پیشه اول سمندر کشته پیدا خویش — سیل اول بر سر خانه ویران کرده است

مرزا رضی دانش صد دل بکدل غمزه دارد نگاه — زلف را ایمن با دستیار پریشان کرده است

مرزا ابوسعید برادر محمد

سایه دل بر سر کار کسی همانی کرده است — استخوانش کار شمع از رو شنائی کرده است

صاحب انصاف است اگر راهم بخیر منتهاش — هر که یکجو آبرو صرف گدائی کرده است

کلیم امروز در بهشتی اگر بی تعلق — هرگز کریم وعده بغفران نکرده است

صائب ندارد بی سیه بختی عمر آبی بکف — در سیاهی غوطه هر زمان خاتم خورده است

عاشر روی دست از حیات جاودانی خورده است — زلف کی بی خاکسان هر لحظه مرکز میکند

خفر باز از حیات جاودانی خورده است — خضر پندارد که آب زندگانی خورده است

ولی چو شمع پوخته تا مغز استخوان مرا — سوزی بر هر نفس سایه همی کرده است

نبوده ام بصد بی شکست خود راضی — بیا نقش در شکست بوریا کرده است

از رخت لبسکه عرق سر زده است — نمهم غوطه بعنبر زده است

کوکبی نوشی از نکهت می آید — تا کجا چشم توسن غر زده است

خط حسن تو چو دیدم گفتم — عنبر از موجه می سر زده است

سیل اشکم گر هی در دل خونین زده است — تیر آهم بصف جمع بشیخون زده است

عبدی ولد عبدالعزیز اصفهانی

لا منت بخاک ام از تب هجران صبر کن — بهر دیدار تو جان خیمه بیرون زده است

صائب موج خط حلقه بر آن عارض گلگون زده است — جوهر از آینه حسن تو بیرون زده است

نه نشینم است بر آن بوی لاله و گل — بهار بر رخت آینه بوریا زده است

داغ محرومی در بالست یعنی حالی رحمت بران قطره که گوهر نشده است

خط بغبار ابروی موسته جانستان نشده است جوشع سر بهم آورده یک کمان نشده است

دلم از کثرت پیکان تو آهن نشده است تنم از ناوک دلدوز تو چوشن نشده است

خط نمائی نکنی تا ندهی تن بگداز خویش را سوخته آتش که روشن نشده است

چنانکه رنگ پذیرد ز باده جام بلور ز عکس لب ترخ آن شوخ لاله گون نشده است

داغ عشق از دل دیوانه مجنون همه جا تا دل سوخته ام دست بدست آمده است

مشهد از زلزله شد قافله کاهرنجی همه جا بر سر هم خانه قرقاول آمده است

تا دیده دور از رخ دلدار مانده است مانند داغ آینه بیکار مانده است

بر دل ز بس غبار کدورت نشسته است بیچاره ناله در ته دیوار مانده است

خوش همنشین آن بر و کشته آبله صد شبنم آفتاب چه بسیار مانده است

با تشنگان بیکسی افتادگی کلیم آن میوه نارسیده در بار مانده است

مردم نمی کنم بتعظیم کداخیز از جا دامنش کوش نزیر سکه ز زر مانده است

بجز از جمعیت بسیار کرده بمقام ابر دار کوشش گریها بجوهر مانده است

هرگز نشیوه نکنند اصل بد خطا شیر منی عسل چه عجب کو گزیده است

خانه ما را چو گل از خنده دل ریکین کند آنکه رخسار خود را از ظلا اندوده است

عالیزه

آخر عاقبت از گرمی ما شعله خاکستر شد در دل سنگ تا آتش پنهان آنوده است

باخویش ساختیم چو با مار کی نساخت تا سازی زمانه خدا ساز نبوده است

آنکه ما سر گشته ادیم در دل نبوده است حیرتی ما غافلان از قرب منزل نبوده است

ما ز هجران ناله های خویش می شنویم جنس چون بسی فریاد ما از قرب محال نبوده است

این همه شکل و شمایل نقش باطل بوده است آنچه پنهان از نظرها بوده در دل نبوده است

زندگی در شیشه بازی سخت مشکل بوده است این طلسم بسته هستی چه باطل بوده است

قرب بد گوهر نه تنها با یخ نیکان بوده است صحبت آتش گریزان بوده است

شد یقینم شادکامی با تو بودن بوده است هجر آنی فصل عمر جاودانی بوده است

بی وصالت نیستم تا میروم از خویشتن با تو بودن همچو ما از خود بریدن بوده است

خاتم خم گشت تا سنده مولی بر دوش نفیر ای جوانان کوه پیری سخت سنگین بوده است

تن چو شمع بیجان بر دی آب میگیرد قرار جان سختی آدمی بسیار سنگین بوده است

این زمان رایج نشد بیقدری اهل هنر سایه با خورشید دایم همتر از دیوار است

سایه از سیل گران سنگ حوادث ایمن است خاک ای سخت متحکم حصاری بوده است

سر بسر بار غم چشم آنکه او نهان بیحجاب لازم رنگ حجاب آلوده است

انگبین از زهر کس نشنیده شیرین تر بلط — میبرد دل نوشش زان لب عناب آلوده است

زاهد حسنش ترا در آینه هر کس که دیده است — سیر بهشت از لب کوثر نمونه است

نقاش صنع طاق رخ او ز کلک صنع — تحریر بر ورق لاله ز عنبر نمونه است

بی نقابش همچو آب لعل کس کم دیده است — هیچکس جز بی کل صدای خنده اش نشنیده است

جمع کن دامن ز دامان صاحبدلان صحبت — کل ازین گلزار تا دامان خود برچیده است

شوق بیهوشی کز انجا مان نمیداند خبر — موج از خود رفته تا دریا بخود چیده است

جز حباب از خون نیش بیخبر از بس تپیده ام — چشم را هر چند وا کردم همان خوابیده است

چشم پوشیدن ز نیک و بد چراغ دیده است — روشنش دلرا ز نور دین بپوشیده است

سرو را دانی چرا آزاد میگویند خلق — زانکه دامان تعلق زین چمن برچیده است

نامه ام از خار ریش از بس بهم پیچیده است — تا نگشاید یار نفسی دلم خرسند نیست

خلق را در علم غفلت حجت استاد نیست — هر که را دیدم پیش از دیگری فهمید نیست

راز در زیر لبم حرف کز دل کس نشنید است — همچو در آن لاله شمع ما بدل پیچیده است

چند قدت خم کند از پیر اجل غافل مباش — کز برای کس کسی این کمان نچیده است

سخت رو دل میتوان کرد از فغان بی تاثیر را — خاک بر سر دل نمیگردد ز نالیدن جدا است

تا سرمه دان سیاه چشم تو پیچیده است — در چشم خویش میل ز خجلت کشیده است

یکسوی فرق نیست میان گل و ابرویت — خوش شمع بصرع دیگر رسیده است

کوید

گر دیده را ز عشق تو پوشیدن آشکار — دندان بخنده پرده ما را دریده است

رمز عشق هر جا که خامه ات زبانش بریده است — هر جا که خامه ات زبانش بریده است

بار چه اسم خوانده و برخود دمیده است — آئینه از عکس تو در بر کشیده است

هر کس ز خلق منت کاهی کشیده است — بر دی نمیرد از رخشش همچو کهربا

چشم کشوده تو گمان کس نچیده است — بر صید دل نگاه تو تیری رسیده است

در بزم او دم از اغیار کمتر زده است — جز ذکر بجز گرامش نیست در زبان

کوتاه دست میوه مقصود چیده است — دست دراز کرد بجا حمل نمیرسد

دارم مصور از تو خجالت کشیده است — تصویر چون تو نیز توان در خیال کرد

مرغی کز آشیان بهوایت پریده است — مانند همچو طایر صورت کشیده اند

این شیشه تا بیاله آخر نگشته است — تا که وزن کس نخریده است لعل را

از سنگ ره در عالم صد آبگینه است — راز عاشق چون جابلس در دل نهان کند

از روز باز دست ما را بهر قفا گره است — همچو گمان حلقه بکاریم با جنان

جون حباب این قطره بیجا بهم آبله است — نیست از بحر تعلق در کف دل هیچ چیز

رشته بیجا خوش تعلق را بر گهر پیچیده است — کی ضعیفان فیض از ارباب دنیا میبرند

بسکه در گوش من آواز جرس پیچیده است — خود بخود از کاروان یک ملیه پیش افتاده ام

کفه بیت اما بهم پیچیده است — ز ترف در گوشی تو ترش حال خود

لبکه مضمون پیام عاشقان بیحد است نامهٔ ما را چو بنگارش رسان بیحد است

لبکه امشب شکوه زلفت سر کند هیچو برگ لاله خودم بر زبان بیحد است

روز محشر باز گشت جان بتن از شوق نیست ورنه مسکین عمر ها این انتظار دیده است

چشم مست راغم برگشته مژگان تو نیست هیچو او مرعاشق زار و بر قفا را دیده است

آب حیوان نیست چین خاک قاتل سازگار از خضر پرسید چشم کاب بقا را دیده است

دیدهٔ ما نیز سفید و خاک راهت را بدید گرچه کاغذ گاه وصل تو بجا را دیده است

دیده کوته نادان بر عیار ما دل خود را محک کور ما باشد دایم تو بجا را دیده است

نیست تنها اضطراب عاشقان در راه چشم در میان چشم بهر کار ها خار دیده است

گرچه بیرون است حق از قوت ادراک چشم دیده کی سوزن بجا آهن ربا را دیده است

خویش را این زنده مرا هر کس دید آینه دار دیده نقش خویش را هر کس مرا را دیده است

مفلس بر تشنه کی از تو انگر تر نمی آید کس رشته را آب کهر تر نمی آید

صیاد ما در قفس ما نشست و رفت کو دیده بلبل ما را نشسته است

بیوند الفت تو چو تار نظاره است تا چشم میرزنی بهم این رشته پاره است

بر نقش ما بیوی بیهوده خرا ز بحر نیل نمت مکافات ما بده است

تا چشم میرزنی بهم از هم گسسته است کو یاکه تار عمر تو تار نظاره است

میرد در آخر تر اخواب عدم غافل نشو آمد و رفت نفسها جنبش کهوار ای است

میشود هر آفرین غفلت از روز دگر رعشه ایام بیرون جنبش کهوار ای است

دل سنگ خارا نماند شیشه است این کوه آهنین لب و پیشه شیشه است

تا در ضمیر دل شکنی خوی نکرده است بهلو اگر بسنگ دهی شیشه شیشه است

ای مهربان مبار بر کف خلد تا بر دل کنار دست بمانند شیشه است

بیدار شو ز دیو غفلت کیفته را عیسی اگر نهاز نهی شیشه است

تا نفس باقیست دارد نفس سیر اختیار کاروان تا نیاساید جرس در نا کرا است

نفس آگاه دلان عاجز جانان نشود سنگ کی از شیشه نباشد خوشا دل سنگ

گر بسنگ بجز صدائی نمیکنند بشکن ار شیشه دلم از سنگ سر مه است

مار از عشق دو در غم بیکرانه است در یای بیکنار ز سر تا سر میانه است

غافل مشو ز بانگ نفس تا حیات است کین شمع را کمین نسیم بهانه است

گشتیم سیر از غم دنیا دو آخرت نبود گمان خمیده ز فکر دو خانه است

غفلت نگشت مانع تعجیل عمر ما در خواب نیز قافله ما روانه است

از دلبران طلب ضرر دل ز مهربان چشم تیر در کمان نبود در نشانه است

این مصرع بلند بهر کوشش خواجه در تیر ترا مگر دل عالم نشانه است

گریه را از گرد کلفت در دل ما خانه است پای در گل سیل ما را از خاک این خانه است

سعی بیهوده است در بیداری بخت زبون این زره خوابیده ما آدار با افسانه است

اینکه روزی ز نرد دیر سد افسانه است پنجه کوشش کلید رزق را دندانه است

غفلت از یار چراست بلا بست در کار نیست — در بهاران خوابها مستغرق از اقرار نیست

نفس ظالم زندگی را تلخ بر من کرده است — وای بر آنکس که در کامش دری بر دون نیست

تا دهی باز است روزی بر سر از خوان غیب — قفل دندانها کلید رزقرا دندانه است

ماتم دلدوز جهان بانگ درا معجزه است — صاف دردی در پیاله خنده لاله یک پیمانه است

منت غیر از چار دیوار وجود آدمی — آنکه هم مارست و هم گنجست و هم ویرانه است

هر طرف در عهد چشم او در دهای خراب — تا نظر می افکند ویرانه در ویرانه است

میکند خجلت پدر فرزند خوش را بی ادب — گریه مینای می از خنده پیمانه است

میدهی رد انقدر آخر پشیمان میشوی — کنج حسن تر اخط لکر کرده است

خبر دل آزاری بزرگان جهان را کار نیست — آسیا در کوه از بیکار شکست دانه است

از شکوه حسن میکرد دل فولاد آب — خانه آینه هم سنگست و هم ویرانه است

در فضای تنگ دل راحت نمیگردد قرار — کوی آبادانی تر در یک پریرانه است

بزم می در روی هم کل جیب میریزد خاک — لاله همساغ و هم صهبا و هم پیمانه است

راحم از خاطر بر کم خانه است

نیست بیجا هر دم از درد حالتی

بط طلیم جامه حسن آینه اندام دارد

هر که قصد ما کند نخجیر بخود میکند

عالیجا

که خبر در جگر خار علایق چه یابد — هر که زین محمل بادی نرحیلی گذشت

نظیری — جمال سایهٔ ما در ضمیر لاله گذشت — که لاله را ز میر نعل از پر پاله گذشت

صائب — من الضعیف تنک روزیم که چون عید — تمام خورشاطم یک پیاله گذشت

واعظ — محض دنیا شد ما یعنی ز دنیا مگذشت — موج هر چند شناگر ز در ما گذشت

مرتضی — ایمان ز که کفر نسیه پیش کسی است — تا خط بدور رویت پر پیچ و تاب گذشت

صائب — کنار گیر که دوم صفای وقت چنین — که قطره گشته گرفت از محیط و گوهر شد

تو لنگر و وقت جنبش غنچه دامان توقف — که آفتاب جمال تو ذره پرور گشت

نظیری — معشوقه ما قبله نما قبله نظر کش — تا کشت نظر باغ چو آئینه بر گشت

صائب — سر بر سم از سر ز انو که در قزم فیض — هر که بچید بخود قطره صفت گوهر گشت

طالب آملی — لب از گفتن چنان بستم که گویا — دهن بر پهن خسپیر بوده گشت

غنی — عاشقان را جنبش مژگان چشم یار گشت — عالمی اضطراب بخش این بیمار گشت

تا شهه قرش نیارد نگاه ارباب ریا — خویش را زاهد بزرگ بشد بزرگ گشت

فردای حشر خیز که خواهد شهید عشق — غم گشت و غصه گشت و الم گشت و دار گشت

طالب آملی — ز بس که خون دلها که شته سر راه — باب تفتیش آتش مژه تر گشت

راقم — بر تو گر امروز آسان مینماید کار عشق — با یت فردا این آسان مشکل دیگر گشت

جلوهٔ عمر سبکجولان خبر دارم که — سیل از دیدهٔ من خیز و خوش هموار گذشت

چشم را امروز داری عاقبت بین نیستی — فتنه از دنبال میآید تو بیداری گذشت

صائب — صبر آسان نیست در پیت و بلند روزگار — سیل نتوانست این وادی بهموار گذشت

ولد — غیر عصیان نیست گشت زندگانی حاصلم — عمر ها چین صفحه در مشق سیه کاری گذشت

(در دو عالم میشود روشن چراغ دولتش — هر که چون خورشید از دنیا بهموار گذشت) حامد

ابله کیست تشکل هر که شبانه نگذشت — استان پیر مغان چون خوف خواب نگذشت ایما

چنین که محو بر و دوش تست پیرهن — بغل کشاده بمانند گان در آغوشت قدسی

بهوم شوق غالب گشته رسم خط بر فور — ز هر موم نگاهی بسته احرام ز دشت اعجاز

(ناکوشت)

الحق که تقدیر است اندیشه غلط — سر نوشت کس نیست کش توان دگر انگشت رستم

شرح شوقش مینوشتم دفتری گم کرده شد — جای سیر خهاش را مینوسس مرحوم لا

در یکدیر صحبت ما و تو فردا در بهشت — زاهد افسرده تو خواهی بود یا ما در بهشت

بسکه با تاریکی شبهای غم خو کرده بود — عاقبت پروانه در بزم چراغان یافت غنی

سر کشته کلیم از بی ائم که در زمان — هر کس بطریق دگر از خویشتن رفت کلیم

هر موی خط سبز تر انچش خاصیت — یک حرف در صفحه مکرر تو نوشتن رفت صائب

در رفتگان از ما نشان کی میدهند — شمع بر سر خاک سکندر تو نتوان یافت

کیخسرو که از نامش عالم بلرزه افتاد — قیصر که در کمین و مکانش تو نتوان یافت فغانی

غنی — کوشش غواصان شنیده از لب ساحل مباش — دم نمیدهد ار کز بن به گهری تو نمی یافت

منزل کسی در دل من مهر نوکار — در خانه خراب من جغد جا نیافت وحید

نوبت بخواستن با گفت کوشش آورد — در نشستن کز کسی در صدر مجلس جا نیافت ولد

دل نخجیر اندر سر آن زلف دو تا رفت — تا ریک شبی بود نه الم یکجا رفت نصرت

از سفله گیر هر چه نهفتم نمودم — چون آئینه عرم همه در روی ریا رفت سهیلی

صد بار سر ز خواب بر آورد نخجوانی
پنداشت روز من شب دیگر نخواب رفت فیضی

عزلت — تماشایی ز عالم بشر همه کس محرم نیست — خویشتن از نظر انداخته پیمانه رفت

واعظ — واعظ این بار علاجی بکن و گرنه برود — همه را عاقبت انداخته میباید رفت

فقیر — از در خلق که سر گشته و دلسوخته کار — بخدا کار خود انداخته میباید رفت

یکی باز نکته لایم مسلم چیزی — هرچه بر همه را باخته میباید رفت

صائب — من که رفتم که قمار از همه عالم بردم — داو آخر همه را باخته می‌باید رفت

این سفر همچو سفرهای دگر صائب نیست — باز هستی ز خود انداخته میباید رفت

میرزا جعفر — یادگاری ز تو خوانی که بماند چو قلم — در روش سبز قدم سوخته میباید رفت

مالک قمی — مظهری را که جهان عین شناسائی اوست — طرفه در دیده نشناخته میباید رفت

صائب — قاصد سنگدل از کوی تو در رگ جان — بسکه آمد بتاخت خبر از باد گذشت

لا — چون سپند از غم شور اول افلاک دادم — نفسی سوخته آخر همه از یاد دمی رفت

باقر اصفهانی — خویش را ساخته بودم بهوس قاصد خویش — چون رسیدم بتو پیغام خود از یاد گذشت

آزر — قاصد بر سر ره بود ز شتابان چون عمر — مضطرب گشتم و پیغام چو از یاد گذشت

میرزا معصوم — گشتا پی ندارد بر راه عدم — اگر زنده باشیم خواهیم رفت

درویش فقیر — عجب مدار سیاهی ز حال کشورهند — که هر که داشت سوادی بملک ایشان رفت

میرزا اصفهانی — ای قلم فکری بخام کز کجا کار تو زار — تا ز انتظار معنی ز نکلن بخشیم کل فتاد

شوکت — بازشتی تنت بسی حشته دلگرا ب را — هر که در راه طلب از خویش بیرون رفت

وحید — کفشگو کم کن کز و بسیار جان برباد رفت — از سخنور گر سخن کاهی ز بان بر باد رفت

آقا رضی — بالا دستی ظالمان از کیسه مظلوم کنند — خانه ترکش ز تاراج یغمان باد رفت

راقم — تا یکی آتش بود اینجا نهان باشد — عاقبت صد خیر از ین خانه بدر خواهد رفت

واعظ — سوی یار از همه پرداخته می‌باید رفت — گر همه رنگ بود باخته میباید رفت

ناقه عزم ضعیف است که محمل نکشد — محمل از خویش یکی ساخته میباید رفت

دل از یاد در او روان شد — منزل دنبال کاروان شد — یکلم رفت

راه سفرت دلا نبسته است — کاهی ز خویش میتوان رفت

رفتم که از و کنار گیرم — هر چیز که بود از میان رفت — میرمیر

خود در انجمن ره ندیدم — تا نام که باز بر زبان رفت

ای از همه مانده در پس و پیش — جهدی جهدی که کاروان رفت

یکچند چو گل نامقدم ساخته بودند — چیدند ولا غنچه ولی همدم یاران رفت — زمانی یاران

ملا خیالی

از بسکه رفو زدیم و شد چاک — ای کاش سینه همه بدوختن رفت

زنهار خموش باش هرچند خامه در نیزه زنم — کم عمر شمار آنکس که بدنبال سخن رفت — صائب

بجستجوی تو پیک نفس سراسر عمر — سری بخانه دلها کشید و برفت — وحید

آه از دمی که سر چه بدین در بسر شود — باید ما شک حسرت ازین در بدر شود — میرزا کاشی

در محیط آفرینش از حبابی کم مباش — گر نظر وا کرده یا دل را بدیدار کور رفت — صائب

روزگاران سبکرو خوش بماشد — روز با زیر خانه تاریک سیاه کور رفت

نگذاشت که رام کف خاکی هیچ جا — این سیماب نگرکه چه بیداد گر و رفت — انور

روی دنیا نتوانست دمی خوش بنشیند — که ز ملک عدم آنجا بخواب آمد و رفت — شهیدا

زلف فردا مخور امروز از پیش بدار — کاین نه راهی است که هر روز توان آمد و رفت — فانی

دل عالم کل بزاغ زندگانی خندد — کامد و بر سیستی عهد جهان خندد و رفت — میرزا محمد

تشنه در کل کعذار تو سر بر هم زده — همچو شبنم میتوان بر روی کل خوابید و رفت

سیر معراج فنا را قوی در کار نیست — میتوان بی سر سراسر چشم را پوشید و رفت

کس ازین ویرانه دیده نکته دانه حاصل نکرد — هر که آمد بر ان تخم هوس پاشید و رفت

حاوی اسیر — همه دانند که من آه و زبان شاکی را — هم حیات رفته آمد هم غم آیندن رفت

قاسم بیگ — شب خیال تو مرا داد در خاطر روانه رفت — پر نوی شمع چو بیرون کند از خانه رفت

همچو داغی که بپا گوشش ماند نشان — ماند جایش بر کفم از دست اگر جانه رفت

اسیر دشتی — بر ما خیال زلف تو شبها بتاررا — چندان دراز گو که روز از میانه رفت

صبا — فغان که مدت من در نفس شماری رفت — حیات من چو قلم در سیاه کاری رفت

نشد چو سوزن ازین خرقه بر مرا آرام — تمام رشته عمر من به بیهده کاری رفت

بگفتم دل ورق چند را سیه کردم — چو لاله رندیم در سیاهکاری رفت

ز سور سینه من هیچکس نشد آگاه — ازین خرابه بر من همین کباب رفت

میرزا مقیم مهجور — گفتم وفا کنی من از گیتو بار رفت — رفتم از یاد تو و یاد تو از یاد رفت

طالب آملی — طرح خط شد رخت ما نقش بر لوح صفحه — چون پرد از جهان سر بجا در رفت

ازرقی

راز محبت از دل پُر غم بدر رفت — هر چند جوش زد می از خم بدر رفت

دیگ — ظرفم ز مهر چو ساغر صورت بسر رفت — غم از دلم بر من چو گوهر از گهر نرفت

اشک شیرازی — رفتی و نقش رویتو از چشم تر رفت — خاک تو هر کجا کردم چشم از نظر رفت

صبا — هر که آمد در غم آلاجهان چیزی گذاشت — روزگاری خاک خود را اخر بخود بگذاشت

وقت آنکس خوش که چون برق از گریبان رفت — سر بر فلک اورد و بر روی جهان خندید و رفت

میرزا حیدر — دامن صحرا گلی هست مزرع لیلی مگر — هر که آمد در محیط پیرهن گردون گذاشت

مرکه آمد در محیط پیکر این رنگار — از پریشانی چو موج خنده بخود وا گذاشت

میرزا محمد اکبر — شد رهاگر نیستی حرمان قید بندگیست — ورنه این من را بسامان هستی خواهد گذاشت

میر بیخ — ای که از دشواری راه عدم در تشویشی — زانکه آسانست این منزل چو میتوانی خواهد گذشت

ملا صاحب چوپ — گویند مهمان که بمیخانه نیامد — اینها حکایتست که باید شنید و رفت

شد است رخنه دل ما کار زیست — از خانه گمان تو این نی بدر رفت

پاک طینت را بدنیا میل آمیزش کجاست — گوشه گیتی کهربا و سعت از دریا گرفت

این چنین چیزی که شاهینش بمالک گوش کرد — هر بهم من نشنیدم چه شکر کوا کرد گرفت

در جواب عاشق آمد ز دیا نی ما رکت — چند لبش بدین گهر از مک حنا گرفت

گرفته است پنجه خورشید را کین — در حیرتم که دست ترا چیز خنا گرفت

هر کس بزیر تیغ بر و یت نظاره کرد — زان پیشتر که کشته شود خونبها گرفت

عیبا نی که زینت بجهد بکه — نقش که پهلوم زنی بور اگرفت

دنیا دنی است هر که از و بیطمع — مانند میر است که نان از گدا گرفت

منت زدست یکه کشیدن کشنده است — ضعف آنجان خوشت شود نفع صاحب

خاکسار بر مشه گردن پا مطلب است — جام از افتاده گان دلان بزار گرفت

کلیم

در کنار آفتاب افتاده دامن تر ما — همه آنست کاز لف تو پریشانی ما

هست هر ظلم اگر ظالم کند بظهر تجمل — یک بلای ما خواهی خار و دلان را گرفت

مگر زر و یتو باد صبا آفتاب کرد — که هر گلی بچمن رنگ آفتاب گرفت

دمی که از سر مستی بر و کشی گامی — گمان کنند خلایق که آفتاب گرفت

چراغ چین خم زلف مشکناب کرد — رخ تو آینه از دست آفتاب بگرفت

تو چین بچهره فکندی ز شرم زلف سیاه — فغان ز خلق برآمد که آفتاب گرفت

گل از فروغ جمال تو آب باکرد — سپاه خط تو تا قیامت آفتاب گرفت

بچین بجانه آینه کز فروغ رخش — تمامی در و دیوارش آفتاب گرفت

بمیکشی ز غم ما نه دل خراب گرفت — بیاله داد بدست من و کباب گرفت

بگو دمی من بعد از ین بگو بای خوا — که لنز جزره که جایی تو بعد آب گرفت

کرچه در هر لحظه از دنیا بگیرد اعتبا — بدتر از دنیاست می باید از و عبرت گرفت

صاف چون دل از آیینه هنگند — شرق و غرب از تست اینعبرت کز و عبرت گرفت

صائب حلقه دام گرفتاری دهن وا کرده است — ماهر لب بسته را اقبال سودا میکند

بیدل بیخبر بسکه بی پروا ست جانان بنگر فتم — چند خاطر مرا آخر بپای خود گرفت

لا یا رمی اید بتعمیر دل ویرانه ام — دیده را امشب کلی در آب میباید گرفت

فغور

نیست از رضوان بمیخانه می باید گرفت — یکدو گیری بر طرف پیمانه می باید گرفت

خبث واعظ با خط آمد آن کریم سنگدل — اول از ریش و دگر از شاه میباید گرفت

در جمعیت کرد بیتها را سم پریشان — خوبتهای شمع از پروانه میباید گرفت

تا بنا گوش هیچکس دامن ستد از بهار جمال — آستین را در نظر پیکانه میباید گرفت

صائب طالب جمعیت چون تیر ز کمان پیر مجهد — هیچ جا آرام تا منزل بمنزل میکند

صائب تو لبیز ز توانی شیشه شمع روشن کو — ز بسکه عکس تو را ممکن در کنار گرفت

میر اسمعیل کنار عالم امکان کنار موهومیست — خوشا کسی که درین خاکدان کنار گرفت

صائب خط کل رویی عرقناک ترا در بر گرفت — روی این دریای کوهر خیز را عنبر گرفت

درویش در دل مینا چه خون کاشب ستمگر کرده است — تا لب شد در دسر سائی کهنه میخواران گرفت

فرصت یک ناله مستانه صیادم نداد — پیر دولت اول کاکل رشته بالم بر گرفت

وحید از خجالت سر کجا شد روی شیر سیاه — چند محک سر کن بر لیلی حکم کحل الجواهر گرفت

با فسحه اگر پا از اره چیدن کشم — زانش مگر در میان دایم نخجیر فغور گرفت

تا فت تا بر شیشه دل آفتاب می راه — مغز مزار سوزد اوچنین شیشه در سر فغور گرفت

صائب ماه کنعان را بجز پیراهن عنبر کجا آغوش — جز علی کیمرتواند جای عنبر گرفت

راقم جلن کاه یار سنه ۱۰۱۵ فیض صائب

میتوانی عمر چون دل آئینه را در بر گرفت

شد اجل آماده مرکم نبال این خاکسار — خوشش جان سوز آتش بی مهابت در گرفت

نظیر

ست کاری در کار عاشق مایه کام دلست — رشته نتواند کهر را پی کرده در بر گرفت

کلیم

با کم از شوب محشر نیست سیر تیغ یار — همچو شمع کشته باید زنده از سر گرفت

مراد کشمیری

نا توانان فیض از ارباب دنیا کی برند — رشته نتوانست آب از چشمه کوهر گرفت

آرزو

صائب عشق از طواف کعبه مرا باز کرد — این سیاحتها رود هم سنگ بر گرفت

چین کشور وجود عدم کفتنک منست — آسوده تر کیست که جا بیشتر گرفت

کلیم کر وصل خواهی ترک خود بار کرد — با پوست پسته را نتوان در شکر گرفت

صائب

نظر نقش با دکری بود مرا کشکا — طرفه صیدی بنکاه غلط انداز گرفت

حاذق نماند بیخن از بیتیش نشان جرم — زبس دامان تو بر خویش کار ننگ گرفت

بنگ روسیه ماند بهزار مرام — نکین چه کام دل از نام غنیمت گرفت

ملایت بنرد کینه از دل بیشمن — بچرب و نرمی توان شیر ژیان گرفت

راقم

رفت عمرم در پی چون موج و شوق دل — گفته ای دیدی دریای بی پایان گرفت

کلیم

نیست دل را در حریم وصل راه گفتگو — شد دهان خامش سر کجا در منزل گرفت

وحید

درویش

از خدا خواهم کریزد دست کلفت محتسب — در دلم امروز درد از نالیدن گرفت

قدر حسن بیمنت خط میشد از نقطه — انقدر میروزد در کاشن رنگ کمال گرفت

از صریر کلک صوت عندلیب بلبل — بسکه در تحریر نامت خامه ام کل گرفت

میرزا

جوش بلبل بر کبوتر جلوه پرواز نیست — تا چو برگ کل نامت نامه بوئی گرفت

سلیم — طاقت دل شتاب را چه کند دهد — نشاید آینه آب را بوم گرفت

ساکن قزوینی

دشمن کینه جو ما من صرفه برد — چون شمع سوخت هر که مرا بر زبان گرفت

طالب آملی — من آتشم من نتوانم کرد دشمنی — چون شمع هر که مرا بر زبان گرفت

امیر خسرو — ای آشنا که گریه کنان پند میدهی — آب از رخم مریز که آتش بجان گرفت

بلد امیر خسرو دهلوی — رفت از برم چنانکه بگوشش نمیرسم — کی عمر رفته را بدو دامن توان گرفت

میرزا اسمعیل حکیم

دنیا مدام صید فرو یا لگان کند — با تار عنکبوت مگس میتوان گرفت

میرزا اسمعیل — بر سر مکتوب و قاصد تا چه آرد گریه ام — نامه بر بال کبوتر بستم و باران گرفت

وحید — میرزا اسمعیل — خصمی برای مرد چو عرض کمال نیست — دایم زبان بوقت ادای سخن گرفت

احسان — هر صورتی ز افسانه معنی نیکند — تو لنز ز آب آینه هر گز قصور گرفت

صائب — دست از جهان نشسته مگر لاغری عشق — کاین نیست دامنی که تو لنز قصور گرفت

میرزا اسمعیل — چندان ز دیم جبهه که آخر فرو گرفت

وحید — از پا برابه چون لنز آینه بر زانو گرفت — شد چو برگ گل ز عکسش لنگر رنگ و بو گرفت

زور بازوی شکستن بین ز هر عضوی یکی — بهره هر عضو را از مومیایی او گرفت

اعجاز — در صف خوبان بمعنی افگند کاهش زمین — تا سر آینه را حسن تو لنز زانو گرفت

آشوب — بنفشه از مژگان مژه شال کرفت

کلیم همدانی — نرگس از چشم ترم تعلیم نخوابی گرفت — نور چشم را بزور از لخت چشم بود

شوکت — مست مرا ز جلوه کیفیت بهر لنگر گرفت — خاک او خاصیت دارد روی بهر گرفت

کلیم کاشانی — گذشت عمر و هم آغوش او نشد دستم — چو شاخ خشک که در باغ بود بر گرفت

یک کس از آیندگان نگرفت عاشق نگرفت — آسمان ای کاش حریفا کر از سر سیر گرفت

وداع ستمطر نیاز و ناز ام که خوش — از روی شمع بهمه باندازی گرفت

میرزا از کجا و بهشت از کجا در نگارم — که عذر آتش رخ چگونه خواهم گفت

هزار شکر که عریان شدم ز قید لباس — چنانکه حرف مرا در لباس نتوان گفت

طلعت که چنین لال سخن فهم سخنگو — فهمیده و خفته را نتواند بسی گفت

زعیب گفته خود نیست آگاهی سخنور را — ز حرف تلخ خود هرگز نماند در زبان کلفت

زهر گامه دلها کریبان پاس گشتن — حلاوت بخش نقل آشتیها تلخی گفت

بجان آتش دل تا یکفغان ای بر خورد — شکستن شیشه دل چند فریاد از دل سنگ

زنده امشب جوابی بزم مستان بر لب پیمانه — کل انداز ند بزم هم بگیر بلبل و رنگ

میرزا اسمعیل — میزان کبر ای کز بخیه ناز و می سنج — بر سنگ خنام کی تواند رفت چیزی

مدد کار بر تر اور جان ستانها نمای — فغان تیغ ابرو میتواند کشت دل سنگ

کدام آشفته دل با زار نگاهی گره دل — که طاوس شکستن میپذیرد از گلش رنگ

پلاو تو از خاطر خویش رفتم — ز صد فرسنگم آورد بر مرهم خیالت

دنیا شاه بیداد بار پایه نهایت — دارد عرف کهیر از پایه دار دولت

جز خنجر جگر کیسی ندارد — رنگی بکف از خیار دولت

کوهیر است غنم زمانه یکسر — پیچد در لنز صدای دولت

ترسم که ز خاکیدن انگشت ندامت — انگشت نماند بکنم روز قیامت

از راه خطرناک تو ای کعبه امید — یکمنزل کوتاه بیابان قیامت

عزلت — چند ز دست رسم نیست بدلا نتوا امروز — دست مزد و دلان توفه دار قناعت است

صائب — در سایه کوه کنه باز بلندیر — الحق بود خلق ز کرباز قناعت است

وحید — یک گذر دغیر تم با غیر کجا همنیت — کر شود احوال کفا هم باز شهانیت

ور — چند بدل تا همس موس میانیت — مهک عدم کعه مرا همسچو دانیت

تاسم شهدی — کعه ز هر ذره کل رویتو پیدا — چند لکه درین بادیه کم بود نشانیت

از بخشش ابر و تو شرخجه دل من — دلده وزتر از تیر تو افتاده کانیت

صائب — پنهانتر از انم که توانت بنشان یافت — پیدا تر از انم که بپرسند نشانیت

میر سید محمد حسرت

تا آشنا ز بانم کعه بازبانت — کلک کعه بسه من از غنچه دهانت

چیدا — چند لبن هوای نفس عنان ز اکرنت — کز دست رفت قوت از خود رمندت

تاسم شهدی — دل کعه لغته ام را نم چشم زار نیت — تهی ز خنجر جو شد خانه از حصار نیت

غنیر — مبشود پیمانه پر از کثرت نعمت غنیز — خضر وقعت لکه قانع شد بقوت لایموت

نوشاتی — زنگو دایر سر زلفت رسن آشفته ترانیت — پاض صبح را سبنبل بهن آسوده کانیت

نیند انم کدامین نازنین دل کعه ازدستت — که از لب چیزرک لعلت پیدا رشته ایکت

بکوی چنز خوهیر چون شعله از نبس کرم رفتیر — هم چنز موی آتش دیده پیچد جلده راست

کاپا — پیچیده دارد دامن ما را بدست — ورنه دارد کعبه کو تو سال ارشن جهت

وحید — بسان معجز ابلیس که از تو ام جدا افتاد — در آغوشم نمایانست یا ایهن جات

موافق کر نباشد باز بان دل انجم کنز — سپک شاهد کجا ثابت تو لرکشت دعوات

کلیم — در کنار نامه اغیار یادم کعه — تا بدانم بعه از ین عذر فراموشکارت

وحید

بر نک زر ترا باشد مسلم سکه کعبر — تو لرکشت پر کر کیسه خالی ز نهلوت

یک لحظه نیستم من غافل ز درکه تو — دایم سرم چو پیکر بر آستانست

تا جا بدیده من چیون نکه کنی — روشن نشد بدهم عینیت مکانست

وحید

عجب دارم از دشنام تلخت — که چین شیرین مکزیدم از زبانت

بود روزی که چیون بر کرد بندم — غذایی روح کیسرم از دهانت

کلیم

بان ضعیفی که نتوانم ز پهوشی خفت — تو انم رفت چون پروانه هر ساعت عنانت

سپاه غمزه ات را در هر یک تسخیر قشنیست — شکست افتاد بر دلها چو بر کعه مرکانت

چوشنک سپاه جوشن لغان انجمان ترکز — که کعه لهاب عالم کامیابی کعه دانت

بسوزد چین جهد تیر از کمانت — نشان داغ از لنز دارد نشانت

وحید

حرف الشار

ملا فتح الله شرر

بجستجو تو صید تو از تو کریزانست — چه میدوی همه روز از پی شکار عبث

بر سنک خاره زد کهر اندر خوش — هر کا ملی که کرد بنا ناقص عیار عبث

صائب

کشتیم بر سر سایل دانش تمام بود — هم نارسا دلایل و هم نا تمام عبث

نیاضی

کیر خشم و کین کاه نماز تو نا قبل — چه مطلب چیره اند حاجت خواهان عبث

نصرت

نشد ما را بخواری رهکس پس غیر از نیز عبث — صدف را کر شکیبی میرسد مژکهر باران

راقم

بعد از شنیدنهای آمد دل از خود تنم — چرا باشد میان ما و او پیکانه باشد

حامد

حرف الحیم

ملا لطف الله حیرتی

بطریقه که سخن لنز سنجد دارد — پیش از انست سخن هم بسنجد لنز محتاج

کیر کر کعشه نشین چه پیکنه منزل — بیام و در نبود خانه کان محتاج

ازکر

نیست موقوف طلب همت اکر سیار — دامن ار پر نباشد بلغشه دن محتاج

صائب

مسیحای کاشی
زنامهٔ تو ام امروز چشم روشن شد — بتوتیای قلم بود چشم مرمحتاج

پیکانه
گیر کز پا بسخن خفه است میدانند — که از خموشی بارست نالهٔ دراج

راضی
اگر تو سالک طور طریقتی دانی — که چاه در نظر عارفان بود معراج

میرسید حکیم
بگیرم بریدم از تو امیدی که داشتم — این زخم را بگو چه مرهم کنم علاج

ملا طاهر
آدمی باسر که بنشیند برآرد دماغ او — عکس در آئینه پا چیست و در شمشیر کج

میرسید حکیم
عارف زبت بکعبه مقصد میرسد — چیز تیر راست شد چه غنست از کمان کج

صفت کج

منزل یکیست رو بهر سو که میروی — خوبی کج بساط نیست غم ازره راست کج

امیر خسرو
ترا کاکل بدوش افتاد کاهر را کشت کج — بسان موج شمع از باد کاهر را کشت کج

محت
نمی بینم بکف هیچ از رفتار بزرگان را — که بر شاخه در کهسار کاهر راست کاهی کج

نوشتن بقبیل و فعال از ارباب حال شد

منعم نمیشود کسی از گفتگوی کج

نصرت
جان من میتوان شد از هجر پهلو تهی — نیست یار بمن نسبت در بیان هیچ

لا
هیچ گفتم تا نیاید از یار شد در تاب و هیچ — از غضب گفتا چه گفتی باز گو گفتم که هیچ

فوقی بخارا
دنیا بعینه چو حباب است هیچ و پوچ — پوچست چیز در دست بوچم نگذشت هیچ

سلیم
هیچکه که دهر را اسیر همتند نیست — الف همیشه را اسیر همین ندارد و هیچ

طالب آملی
ضبط نکه کمر که بچشم تو خاکه اند — بیمار کز که میتست بپرهیزش احتیاج

راقم
ما از تن ضعیف فراموش کی کنیم — عمری داشتیم باین خانه احتیاج

صائب
چون کند از دخت اول بر زمین معمار کج — کز رسد بر فلک باشد همان دیوار کج

از تواضع کم نگردد رتبه گردنکشان — نیست چیزی کز بود شمشیر جوهردار کج

زلف کج بر چهرهٔ خوبان قیامت میکند — در مقام خوبرویان از راست بسیار کج

فقر سازد نفس را باغا که چون شمشیر تنگ — راست سازد خویش را هر چند باشد کج

قامت خم میدهد یاد از قضا آگاه را — وقت افتادن بود چیزی که میشود دیوار کج

میرزا انیس نقل لاهیجی

آرزو

مشو مغرور مال و جاه دنیا — که شوئی نیست دل هیچ بر هیچ

یک دیده محرومم چو ایشه پیرا — یا تم و تماشای نخ یارو دگر هیچ

مهری

پیش نظره و فکر دل مو ده زبانم — یار است همین یار و همین یار و دگر هیچ

قاضی محمد افضل سرخسی

تا توت مرا بعد وفاتم گذارند — بر کتبهٔ انشوخ ستمگار و دگر هیچ

عرفی

بر لوح مزارم بنویسید پس از مرگ — کاری و ای ز محرومی دیدار و دگر هیچ

حرف الحاء

طغرا
هست نوروز وقت جهانفروزیست — کز می باعتدال کند آفتاب صبوح

صاب
احسان طبع زحلت نوکیسگان ار — کز می نمیکند بکسی آفتاب صبوح

وحیدی
آشفته شکنج بنا گوش زلف یار — یا مانده گه لشکر شب در بلاد صبح

سعیدا
در قدح خمخانهٔ عشق دارد و کل میخورد — مشرب مجموم پاکیزه گهر دارد صبوح

صاب
نیست کز درج مهر توشه تابان بره — دست از دزدی شبگیر نمیدارد صبوح

نصرت
تا نخندد شفق آلوده گریبان نبود — پیش از نکهت شیر نمیدارد صبوح

کز زلف تو نماندی در شب — پا از بخیر نمیدارد صبوح

صاب
هر روز خرام شکر خندا وست — هر روز سبز بر آورد از ریگ کنار صبوح

غنی
روشندلان نیاز ندارند غبار کلفت — کاز نمک میپذیرد آئینه از دم صبوح

فیضی
بلند جایه آنکه پست قامت عمر — بود به پست قد از خامه بلند قسم صبوح

وحیدی

غیر از زخت که دارد در غنب پوشر — خورشید نا که دمی پیش از نشان صبح

صائب
گه گه گناه با دل روشن چه میکند
از صبح شب سیاه گنه فتاد صبح

راسخ
همین بست رزد شنبه یا که می ناشد
چو آفتاب نشانی ز بی نشانی صبح

صائب
بنه یکا کار جوانیست به پیری مگذر
در شب تار بزرگوره که رسانا صبح

میرزا نبیع شیرازی
چو بر لب نیر ساغر آب را
بخور شید گهر برابر قدح

پیکانه
تا نمودار شود جوهر جانبازیها
مصرع تیغ تو در مجمع دلها شمشیر طرح

حرف الخار

سهیلا
غبار ستر افقله عزانست
نه رویین گیر منه پای بر زمین گستاخ

علامیرزا
در خانه ممسک فکن ای حادثه آتش
یکبار بر آید مگر شش صفر مطبخ

غنی
چو بر سر تاج کوهم ز درد سر رستم
حنایی پا بتوانم گه کار صندل رخ

نواب الدوله
میرزا عبد
زهر چشم و خنده با هم خراج تازه داشت
رد رشک پنهان میسازد کسی با دام تلخ

صائب
سیاه خانه این دشت داغ لاله شمع
اگر چنین شود از اشک من نهان سرخ

وحید
بهشت جور زیاد بیعدل در انصاف ارباب
شب تیره شود روز گر بدان کس میرسد تاج

شبیب
شبی بیش شود روز گر بدان کس میرسد تاج

اوحد
از کل مدران ها از ز بر ز بر ز بر ز بر
این بس از کار بر سود با کلاه سر تاج

وحید
بسکه زهر چشم مجبور دارد جون بادام مغز تاج

شبیب
مغز در پوست خوانی تاج جون بادام مغز تاج

عنی
بسکه در دست خوانی تاج جون بادام مغز تاج

حاجی السدال میرزا رضا رجائی
کنم از بستم ما بحر و زبر
کس ندارد هم غیر سد بدر

مرزا سعید علیم
عشق در سینه کی نهان ماند
لب خاموش مفتاح در نیار

وحید
آنکه از مزرعه دهر بدرو عمر ارقام
در خلیم جون دو کلک زندگانی جون نیند او در زار

آغا رضی
رمیدم طول امل جون ساه نیارد زیر

میرابی
جون حباب اروقت تاک است بر آب

صائب
در بیابان بکار دوست در بیم زیان ایمن
چو مزرع جون بیابان حاصل ما بیم زیان ایمن

صائب
بسکه در دست خوانی تاج جون بادام مغز تاج

صائب
بسکه در دست خوانی تاج جون بادام مغز تاج

صائب
بسکه در دست خوانی تاج جون بادام مغز تاج

صائب
بسکه در دست خوانی تاج جون بادام مغز تاج

صائب
بسکه در دست خوانی تاج جون بادام مغز تاج

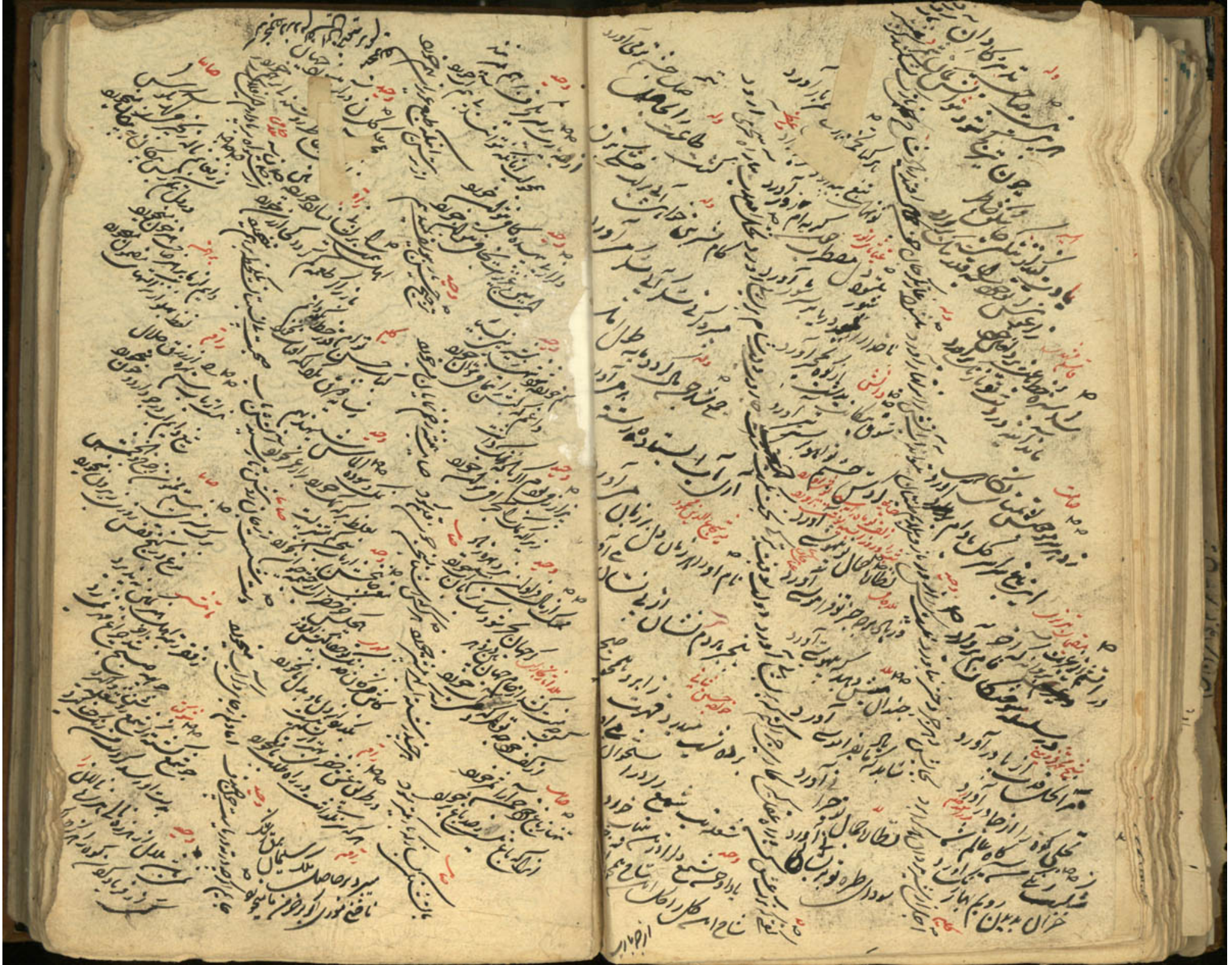

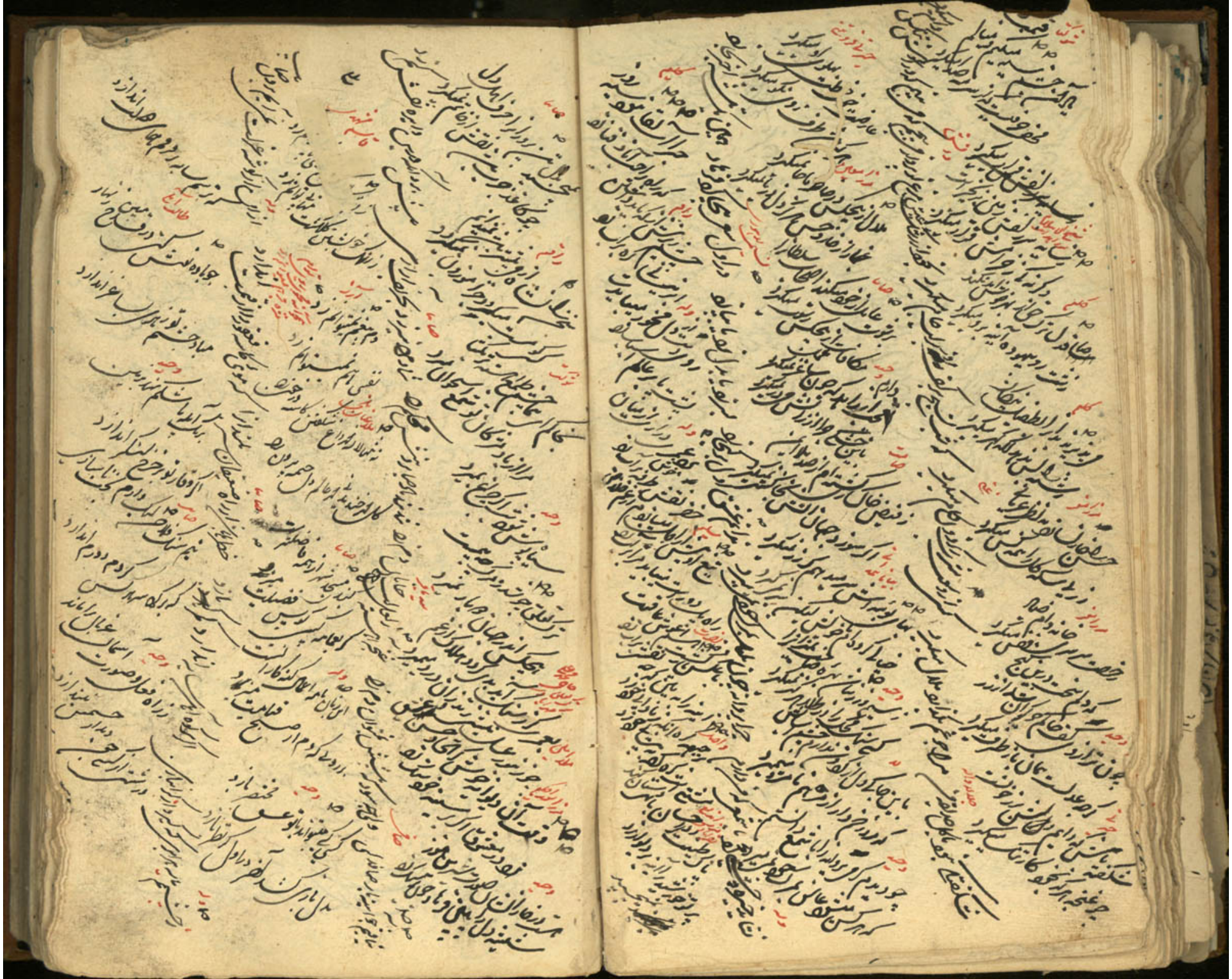

بکاری امروز با کبوتر بسته ام ورا

که این آیینه بهتر صورت حالم بیان سازد

اگر از حرص بر بستان [illegible] از حلق روی دل

که شکل آدمی را بر خدای آدمی سازد

زمانی گشت [illegible] را پاسبان سازد

[illegible] عالم معزول عالم

مرا کیفیت آن چشم کافر [illegible] سازد

ریاضت کش [illegible] دارم [illegible]

دل از اخلاط منع [illegible] نتوان کرد

منع سست غذائی که بیمار سازد

مرا مخمور [illegible]

ندارد شغل دنیا حاصلی جز [illegible]

کنم گر دست از کار [illegible] بیکار سازد

[illegible]

بسکه لبریز است از رطل گران پیمانش — ساخت کعبی تو چون آینه پا کم میکند

مرتضی — بد بیاغی است بقدر در کار ساز پیمانه جرا — شیخ نازت کار عالم را بیکدم میکند

حکیم — کام دل گر آرزو داری بدنیا مرد — تا توانی پای همت بر سر دنیا مرد

ادیب — جرح در کاری خلاصی حالت از قید حیات — حلقه هر روز از زنجیر ما کم میکند

صاحب — مدعی جمعیت عیش دو را پریشان میکند — آنکه پیدا نیست مار دلخی سامان میکند

[illegible] — نرم کن دو را باه آتشین کامان مشت خس — سخت خصم گردید در تن کار یکان میکند

[illegible] — چشم خونخوار ست دل عشاق ویران میکند — حاکم ظالم رعیت را پریشان میکند

وحید — در دل کم ظرف عاشق خودنمائی را ز پاست — تنگی این خانه کار چوب دربان میکند

[illegible] — همچو شان اینکه این ظالم بهر جا دست یافت — بهر آنکس عمل صد خانه ویران میکند

مرزا حزین — چشم نابینای مار کریه ریشش میکند — در چنین دنیای اتم کار رونق میکند

سعید — چشم کافر ما جز الحمد فرض دیوان ازو — از نگاهی بحر جهان بت را برهم میکند

بیتوان اینکه بزم حشم بر کرسی را زبان — مهر از موم ست دل کار نقل آهن میکند

ایمنی قفس مارا بیشتر از افتاده کرد — بر تن ما خاک ای کار جوشن میکند

وحید — ای کرا از رنج طمع درمان ز خواب خود — در دو دندان طمع را جان کندن میکند

[illegible] — خویش را از لکه ننگ تم ایمن شدم — نیستی در یک دم کار جوشن میکند

وحید — از خودنمائی میکند پرهیز همچو خضر مرغ — همچو صورت زندگی بار نگ رونق میکند

[illegible] — شورش دریا ز دیار و زشب بیهوده نیست — بهر خاک مرده آب آینه میکند

قوت دل ناتوانی داغ نداغ — الفرجای خود وامیکند در هم ایضاً

شب سیه پیش تو با یاد بروی تو روز — صبح ایزد ماتم شبهای تو باد وحید

دولت سنگدلان زود بسر می آید — سیل از دامن کهسار بسرعت گذرد صائب

مردم آزار محالست مجات یکشه — از نمک آب شود چون بحرارت گذرد

هر کجا خبر آزادیست یک گوشه قفس است — حیف این عمر بآسانه چرا طی گذرد صائب

با ستمگار نه از راه کرم میسازد — چین سیه پیشم از سر مفرد شان گذرد عرفی

حسن بیباد ادبیشترم میسوزد — چین نهی دست که بر نعمت الوان گذرد کلیم

بسر راه همه پیش پاک کردن چرا — خویشتن را بگدازش دنیا نکند محمد اشرف

عمر صرف هستی بیثبات شد و کلفت بیتمنا — خود گذاری کیر تا عمرت قناعت نکند وحید

از کوچه که آنسرو گلی پیدا نکند — صبح لطافت از سر دیوار نکند صائب

چشم دارند امروز اهل فطنت — سر بخوابی فرو نمیکند در دنیا پرست کی ز سر مال نکند

از بار مشکلست که حمال نکند میرزا جعفر کاشی

از اوراق

از تشنه خاری که بلبل از گلش در دل شکست — آتشی نیست نتواند بهر نه بنشاند که

دور شو ای عافیت جوانسر بالین ما — نام درمان بر دل بیمار ما آزار کرد

چگونه پیر سرانجام به اتوانند کرد — گمان نزدیک خط استغفار توانند کرد

بیا که عادت ما نقش باطل است ترسیم — بجا عادت کن هر چه میتوانی کرد

آن نامه که در زلف تو بافند بود که — با چشم کار که جانان نبود که

اهل خط حیات از زردی تو یافتند — آب زندگانی تو خضر وجه که

آورد خط ریحان زمرد نه که — پرورد کشت شعله زخار وحه که

نیست حاجت اگر تم قصه وصل تو دهد — چیز تو آن طبع دلش ضبر تو خواهد که

مرا زیاد تو نبود و ترا ز دیدن من — ستم زمانه ازین بیشتر چه خواهد که

چه خورده میبرد از ایام هر خراج — جان من تو هم یکشبر چه خواهد که

خوشتر ازین چه باشد فرخ خبر بیاید که — در حضرت سرانجام مغربا به که

پیر سرانجام در آشیانه آغاز چو نشست — دام را پیشتر از دانه نظر باید کرد

ولد صاحب — باش تا نرم کنیگاه کرانجا نهیست — نکنیه در جلت پیدا نیابید که

عابد کلیم — جبن جبین او در جبینا نبشم کشه — آه این حیف فعل بود کار کمید که

عشقا بیک — رشکم آمد از انچه بود لطف خویش با غیر که — با دیگران چنین کند آخر تو نیز که

واعظ — گوید از بهر نرنگ دراز و نای دراز — صبح خواند ره خواهد راسید اکرد

استعمال جرم ما بشد تو به از پیش کریم — کرشش نکی تواند کار استغفار کرد

سهل شد راه عدم از دیدن مرگان — کثرت این کاروان زور ابجا بمود کرد

صاحب — پیر بانی در جوکیستی پایه آسودگی است — از زیان خود ترا از زور چندین یار کرد

چون عقیق از دل سیاهی خون خود را نیخته — دیدنش نام آهرکس خویش را هموار کرد

نشکر سکین غفلت بیکرا افتاده است — مشت آبا میتواند خفته را بیدار کرد

خانه زاد یک کلستانیم ازما حاصیت — اکه خسار ز اکل ساخت ما را خار کرد

فیاض — شب هجران نادکش بلا در پیم ال میتوانست — در میان تیری کرد شه سخت من کلکه

میرزا ابوالحسن — دسته برا بر کشیده وان یک چشمش — تیغ جوهر دار خوز اضایع از نکار کرد

صاحب — از آنکه چشم مست تو با اختیار کرد — آسیه اش پرسش از شمار کرد

واعظ — بزم این بزم فرد خلت محتا جانم — بار کرد بهر آنچه بقا رانمیزا کرد

در جان قیمت ما را نمیرا پاکشید — ازنگ تا تیغ نکمو آنچه بمن جوهر کرد

اجل بار گرانبار ان دنیا را سبک سازد — بود در خواب اگر آسایشی حال ما چه شد صایب

۴۴۴

کو آن چیزی که چیزی نتواند دیدت — کو آنست که عیب همگان می بیند غنایت خان آشنا

بجز حیرتی چشم عارف ببینا از دنیا چه بیند — کسی گوهر شد در بحر جز دریا نمی بیند صایب

سلامت روچه پرواداردازناسازگاران — کنند ناگه هرگز خویش را سوداگران نمی بیند

قد خم گشته را ایام پیری گوشمالی دارد — ز روی ناخوشی اصحاب عیب را نمی بیند ″

غرد هیچ کس از هر کسی که می بیند نماید — که چشم از قبا نقصی که عیبی نمی بیند وحید

برای سنگ کهربا عالمی پر سنگین دل — ز خود باین تری را آدمی غلط نمی بیند

نباشد تو تیای اهل غفلت را چو بینایی — که چه را کور ره تا منزل افت نمی بیند

دهنش با بچشم تو خویش مردم از ره عزت — چو عینک هر که چیزی را بچشم کم نمی بیند محمد عرفی جاجی

زسر سودای دنیا به هوشیاران دنیا را — سخن با خود کند دیوانه هشیاری نمی بیند دانش

هنر دیدن مرا مانع شد از عیب کسان دیدن — چو آن چشمی که جز از روشنی چیزی نمی بیند وحید

دلم گر صد بسیط آرزو در یکدگر چیند — یکی بیجا نتواند موحی نازتو را چیند رقم

تألیف

چون طایر وحشت زده از نکهت گل
تا نیز غمت بر جگر ما ننشیند
سعید

بر صلابت چشم تواضع نگران را
آسوده بود همچو سر بالا ننشیند
صایب

میسازم و میترسم ازان شوخ دلم باز
دزدیده دو بوسی بدهد یا ز لبم گفت
نقشی
مخفی

امروز چه دانم که نشیند به نشیند
مهری

آن جلوه که کرسیه بویرانی عالم
این فتنه نوخاسته آسان ننشیند
شاپور

گو آه ندارم بکمر شکر از من
بر خاطر آئینه غباری ننشیند
دانشی

خواهم که بآن تازه گل از درد بصحبت
گوید که بباهر حسن و خاری ننشیند
لا

اما بطریقی که ز ما خاک نشینان
بر خاطر او هیچ غباری ننشیند
میر الهی

تا بسوزدی را دلبر ما ننشیند
شعله چون شد شود زود زبا ننشیند
ز

زچه دانی ده آمد شدت آب آینه
مطلب آنست که گرد بکدا ننشیند
لا

بیمار حلالت سفر میشا ز نمیداند
از آن روزی که نقش بای طفلان ننشیند
راقم

دل شکستن غرض انیز به دفادارا
در هنر منزل دیوانه کسی ننشیند
باقراری
خلیلی

ابر دلی

حساب ۱۵ روز و شب با هجر او می‌پیمود — که روز نامه ما چون شب سیاه شب بود — نعمت

بود هر چند مرض نیک از محبت بود — مرض عشق تو چون درد سر دولت بود — وحید

دل از سراسیمه اگر بی‌تابی است — جا تنگ بر نشستن نقش مراد بیه — کلیم

در جام لاله و گل انیز باغ گرد آند — خونابه‌ی عجمی از دلها زیاده بیه

دوشم از جرئت خوشی نمین فراز بیه — نازکرم چراغ آسیای باد بیه — مرتضی

صورت شیرین بیه پیروزی از و بیسرا شاند — این ادا السیاد دار از جرئت فزاید بیه — وحید

سعی کنم تا نام بگذاری بر انگشتی نگین — کس نمی‌اند بر نامش بعل یا فولاد بیه — ملا منصف

بر ابای وا شکم کرم دآهم بیه بیه — پیش سر کله انیم صراحی در کله بیه — جعفر عرفان

آب میکرد دبچشم بعل او از درد خط — یاد آنروزی که سودای لبش بر دیده بیه — واعظ

تا قیامت غره بر هم نزنم گر کنم — که امید نیکوی روز جزا خواهد بود — ملا رشید

هر کرا دل جوهر آئینه‌ی مشاقی است — مایه‌ی زندگی هفت فلک خواهد بود — وحید

دیدم در چمن عجب آئین اتحاد — گل داشت زخم کار و بلبل شهید بیه

بگذر در میانه ما و نگاه دوست — با زحمت مجاهده کفت و شنید بیه

از سماکت در دماغش پیه پیدا بیه — مغز مغرور همه را استخوان در کار بیه — صائب

تا قیامت ها بیم فرصت خواهد بود — کر بیه خواب غفلت با یم پیدا بیه — محزون

باز امشب تا قیامت محبت دل کرفت — خوب شد این مشت خس را شعله در کار بیه — عشقی

آتشینی بر من افتاد می و شد کارم تمام — خوب کردی آتشم را دامنی در کار بود — ملا رشید

جوهر آئینه‌ام کویا زبانی یا بیه — روز اول دیدم از تنکی ایام را — قاسم شهدی

رشته‌ی امل بسیا ناهموار بیه — خوشتر بر یکدیکر یا کوهر مطلب بیه — رزمی

بیخوابست دل ندیده بیدار و دیدار — بر کله حیرانی غره شب زنده دار بیه — رضوان

دیدم لب زاد بر دیدم طلسم زخم شیرین — این نقل بسته بر نیشه ذوالفقار بیه — وحید

سحر آشفته دیدم شام افشان — عجب شامی که بر روی سحر بود — میر رضی

ندیدم آدمی خورشید زا یا بیه — تو ما در مکر خورشید کرد بود — مجذوب

از ان صورت چنان از هوشم رفتم — که چون آئینه کارم یکنظر بود

موی مو نرف جهان بود مرا چشم نظر — غفلت فقر من آئینه اسکنه ربود — وحید

کس ندیدم بعالم همه کس را دیدم — هر که گفتم کسی به کسی دیکر بود — بیدل

سرفراز ایهامیر نسبت با قداد گ — درشت برپا نخل را تا زیر خاک دزد باید کرد — راقم

این چه نوا بود دل در چنگ بود — سخت دلم بخت بگرانخواب بود — حکیم شفایی

ازیاده دوشین ترنگ بهار فرنگ بود — هسته خط شکن گلشن طاوس رنگ بود — میرزا مغز

مشاطه ساخت خوی تراشنده زنگ — این سرمه از سیاهی داغ پلنگ بود

قاقم پیکر دوی نو بودیم عمرها — مهتاب نه تند کافی ما نیمرنگ بود — صائب

دوشم در خواب آمد کف آلوده گلی مشک بود — چشم از جا دامن نخبت خود هم رنگ بود — راقم

در دل هر برگ گلی چندین هزار افسانه است — کس نه در فکر آنکه این گل از کدام خانه است — صائب

آرزو می‌پرسد که چه از درگاه قهر — جام خواهش را بدام تحفه تنگ بود

شیشه را جا در طلسم ناله دل تنگ بود — میشود تا تنگ دل هر گریه‌ای کو میکند در غرب — هلالی

یاد آن زوری که بگیرک گل را خنجه بود — ای صبا امروز هر گنجشک آنجا نیز تنگ بود

هر کجا گل گوشه‌ای شیشه‌ای مانند بود — هست نوا کز عرش آید دل ما تنگ بود — قاسم مشهدی

خود نمائی زندگی را برق خرمن میشود — بود در مهد سلامت شیر در سنگ بود — شوکت

حاصلی آورده کیا خبر محرومی نداشت — پای سیم در حنا از رنگی فرسنگ بود — میرزا مغز

سرتراود جز غرور ستانه در وصف زمین — شعله از خاکستر فرسوده بیرون میجهد — محمد جعفر

تخته گلهوار دام گویا جوی تنگ گلبن است — کز بگذاره انجا دامن راهی گشتم — راقم

بغیر دفتر دل هر چه بود باطل بود — بلخی

بگو از رنگ نام ما رسوائی آورد — بپوشد روسیاه نیکین بهرنام بود

شب که کم از تو سینه‌ی دل داغ داغ بود — نفسی خفته شعله‌ئی بود فریاد دم بود

دوش دل جمع و یاد تو تصور کردم — شیشه صاف تر از رنگ پریزاد دم بود

هر دو در خیانم شب صد کوه الم بود — این عمر بنبود آفت آرام عدم بود

این هستی ده روزه بگیر محنت و غم نیست — آسودگی آن بود که در ملک عدم بود

تمهید اگر صورت عالم عجبی نیست — بر خاطر آسوده غبار نفسی بود

دی با خود نمی‌ملکم زین کهنه طفلی نیست — یکچند مرا احوال چندین کرفه خواهم بود

نظر بپوشیده از من نکند طفلی نیست — شوم کرخاک بر سر پاره او کفه خاهم بود

مرا هر زره بخوبی است شیخ رحمتی در سر — ما صبح قیامت دابه ام از شیر پشیمان بود

زبس آماده رسوائی عشق تو کردیم — کشود نهای بستیم بر خت چاک گریبان بود

دل ما را نبود دارام از عیب هنرمندی — بهر سوئی که گهر زوج آب آخر بیشتر طلاب بود

عهد او چون جناغ بستن بود — مطلب از بستنش شکستن بود

دراول کام رفت در خواب — یا هم پیغمبری ما کرد لیکن بهر کجا بالک نقدم دام تو بود

از لیم چون تو بی صبح شبم مرآمد هنوز — گر نی خورشید رویا نم گریبان پاره به

دل میده یارم آرام کنیش تکلیف — غیر مایه این شیشه شنگ تفرقه نفع

طرار زلف یارا تحصیل مدعات — کردم خطر سراسر طومار حلقه به

امشب که عکس ماه دیبا له بود — صهبا به جام و خط جام یاره به

همیشه از دل خود بیم له دشمن را — بلا عشق تو رهزن متاع قافله به

پستی طالع نگر د آوازه ما را بلند — نام ما بر هر نگین بر شکست سره به

از بی روزی نگام ما صفائی را بگوا — آسیا ما سنگ نخستان را شکسته به

۵۵

گر شکست شیشه گاهی توبه کرد پیمانه بود — طرف بشکست ترشکی است دیرینه گانه به

قامت او بر نمی آید با آغوش کسی — ورنه هر بر را دیدم با گمان بخانه به

هر قدر صحبت بعسر افزود افزود بخوبی — گمه را زمی ازل فلک این شیوه نامزد به

شنه فرون آسایش ما را ز خرابی دل — صندل دیده شکسته گرد بیز دیباچه به

سیل محبت و هوا مرآمد می میرسید — هر کرا بیخانه ساخت آشنا به بیخ و بنا به

۵۵

بزم یاران هوسی کرد ز طپیدن خالی — جنبش پروانه مگر کوشش پیمانه به

از لیم چون تو بی صبح شبم مرآمد هنوز — گر نی خورشید رویا نم گریبان پاره به

دل میده یارم آرام کنیش تکلیف — غیر مایه این شیشه شنگ تفرقه نفع

طرار زلف یارا تحصیل مدعات — کردم خطر سراسر طومار حلقه به

امشب که عکس ماه دیبا له بود — صهبا به جام و خط جام یاره به

همیشه از دل خود بیم له دشمن را — بلا عشق تو رهزن متاع قافله به

پستی طالع نگر د آوازه ما را بلند — نام ما بر هر نگین بر شکست سره به

از بی روزی نگام ما صفائی را بگوا — آسیا ما سنگ نخستان را شکسته به

۵۵

گر شکست شیشه گاهی توبه کرد پیمانه بود — طرف بشکست ترشکی است دیرینه گانه به

قامت او بر نمی آید با آغوش کسی — ورنه هر بر را دیدم با گمان بخانه به

هر قدر صحبت بعسر افزود افزود بخوبی — گمه را زمی ازل فلک این شیوه نامزد به

شنه فرون آسایش ما را ز خرابی دل — صندل دیده شکسته گرد بیز دیباچه به

سیل محبت و هوا مرآمد می میرسید — هر کرا بیخانه ساخت آشنا به بیخ و بنا به

۵۵

بزم یاران هوسی کرد ز طپیدن خالی — جنبش پروانه مگر کوشش پیمانه به

مرزا محمد صادق

سنبل تر مینوان از جوهر آیینه چید — باز آن تر خط مگر در خانه آیینه بود

وحید

مانند عنچه زار بگیرد علاقه از دو کلاب — ما را کی کشای دل تنگ گریبه

فائم

نگشود جبهت زخم مرا آشتی تمنا — هر چو شیشه تو تاب کمر را بود

راقم

آوازه ها هستی بود عالم نفسها به — این قافله را باز صدای جرسی به

اصفهان

هموار آیینه را هر دو سر مژگان به — کو چشم تر تو با گمانیات چنگی بود

مرزا رفیع

آن شیر دلاور که برای طمع نفس — بر خون جهان پنجه بیالوده علی به

مرزا اشرف

گر رخ خوب تو را نیست کرا بیتاب نشد — رونق آیینه عکس تو طوطی نبه

این سفر نسبت گاری بسر زلف تو داشت — رفتن سلسله از راه پریشانی نبه

مصحف رو نیتوان افکند دلم را بنفشان — سرمه نالهٔ قوی سلیمانی نبه

صائب

گنج از کجا و ما کجا ندامت خزانه — حاصل کرده و ناکرده پشیمانی نبه

علیم

بگیتی هرگز دل اقبال کسی آسوده نبه — فتاده از همه کس شرط پیوانی نبه

مرزا رفیع

بازآن تر خط مگر در خانه آیینه بود

وحید

مار اکی کشای دل تنگ گریبه

فائم

هر چو شیشه تو تاب کمر را بود

راقم

این قافله را باز صدای جرسی به

اصفهان

کو چشم تر تو با گمانیات چنگی بود

مرزا رفیع

بر خون جهان پنجه بیالوده علی به

مرزا اشرف

رونق آیینه عکس تو طوطی نبه

این سفر نسبت گاری بسر زلف تو داشت

رفتن سلسله از راه پریشانی نبه

مصحف رو نیتوان افکند دلم را بنفشان

سرمه نالهٔ قوی سلیمانی نبه

صائب

گنج از کجا و ما کجا ندامت خزانه

حاصل کرده و ناکرده پشیمانی نبه

علیم

بگیتی هرگز دل اقبال کسی آسوده نبه

فتاده از همه کس شرط پیوانی نبه

این در آشنگ نیست که غلطیده میرود — آبی که پنبه‌ام از دیده میرود میرقناعت

با قسمت نوشتن جان کاشته‌ام — زو امید از نشستن بیتابی نمیرود ساحر

سعی دل بسمل بخون کشتن شود — کوهر بیاس خویش بیتابی نمیرود

از سالک طریق وفا بی‌جهد مباش — کس بی‌رفیق راه بزد پا نمیرود

بعضی از دیدن راحت و جمعی رنج از او — دنیا پر گفتگو تنک بهر پا نمیرود

افتاده شوکه رو بتنزل نمیکند — تا شمع را داغ بیالا نمیرود

لوی ثبات نیست بود گلشن و چمن — چون باد عمر رفته‌ام از دل نمیرود وحید

غیر از نگاه دشنه جانان ندیده‌ام — صید افگنی که از پی بسمل نمیرود

سه بیکنه راست خنجر و طفل مرا — مانند داغ آینه از دل نمیرود رقیم

جودی که بهر ام بود تخل بار راست — آب نمین کنند بگاهل نمیرود مهدی

تا خط در عرق ز نو چهره کریم — کرد خجالت از رخ سائل نمیرود صائب

دیدم شبی بخواب و دگر لب بهم نزد — وان شب ز داغ لاله ز چشمم نمیرود وحید

هر کی که پیش اهل نظر گه فاتحم — هرگز کمان حلقه بقربان نمیرود میرسخن

آسان برگرد کار از او نتوان گرفت — اهم قبول نیست دگر گیر کام شب

گاهی ناله ضعیف بگوش نمیرود فغانی

نقل

صائب — شکل سیاه خیمه لیلی بیاد توست — جز داغ لاله از دل مجنون نمیرود

میرمنجم — یارب دگر که راست سائل تمام عمر — حاصل نخورد مطلب و ممنون نمیرود

صائب — عشق از روز اول تا بحال — هرگه در دل کوهی هوست بیکار افتاده

وله — بیکنه همواره سوزان تیغ ناخورده را — هرگه بیاد داشتی کرده هواری چاک

راقم — صورت پرست کی بخدا آشنا شده — آینه را چه معنی نما شده

هرگز در این محیط و ضعیف اوج حباب — تا چشم واکنی گهر از کار وا شود

مهدی — جز مهر کی بسینه پاکیزه جا شود — این مشت استخوان قفس خاکی کجا شود

نقصی نمیرسد بدل روشن از شکست — این بیشه بون بیکنه عنبر گیاه شده

وحید — در حلقه‌ای که حسن تو برقع کن شود — بند از زبان بلبل تصویر وا شده

وله — در هر چمن که پا نهی از ناز زیر بین — هر برگ گل برای تو دست دعا شده

از چشم حاسدان نبود هیچ صورتی — از بیکنگاه‌ها همه سر تا بپا شده

میرمنجم — از گرمی مزاج کی آسوده‌ای شده — سرگشته‌تر ز باد سحر آسیا شده

عاطل — در تنگنای عکس بقدر خیال گست — تر کم صورتم ز هیولا مباد او

وله — از بسکه آینه‌ام از غم گشاده‌ام — چندان اثر نماند که فرقی حاشده

امیر تر — دلی که بیتاب تو داشته — بی‌اختیار آینه دست دعا شده

وحید — یک غنچه از هوای تو بر سینه داشتم — از نوازش نهان گلشن چاک شده

باد سموم هجر تو نگذاشت در بدن — تا نامه‌ام بسینه پاکیزه جا داشته

اشک در دیده بحرکان تو لنگر داشت — باده میریزد از لنبر عالم اگر شاه شود — نصرت

عالم است اگه از اینچ تو آفاق شود — میرود دل که بشمشیر تو آفاق شود — محمد جان قدسی

دل عالم چه شیشه ساعت مرد است — گر ای خاکم کنم ترسم الی او برخیزد — فیضی

مشغله از فتنه محنت بسه روشن دلان — قطره چیب صدف سختی چو بیند در شود — نصرت

همچو کل بیمانه عشاق خالی برشود — قاسم مشهدی

زنگ شام و بام قزاقی هم بسته شود — قد خمیده و حلقه بسه دون در شده — ملا اسکندر

چند ساله بشته ایم مرا لیلا رخصت نمی دهد — نابا بوسه گونه مادر کمتر شود

چون دستگاه عیش بقدر غفلت است — بیچاره تنگ ظرف با خبر شود — صائب

غفلت کن بیمار آب با نمی سهل قیمتی — در دامن صدف پرورد لعل کهربار شود

روشنگر خاک کیا از سر بر در شده — چند کاله پر آب اگر بیرون شود زاهد

سر زیر برگ شبنم زیر دار ماندگان — شمشیر ما چو پرتو خورشید سیر شده — میرزا صائب و حرر

چشم بر کرم تنگ آن سیم بر شده — چند بر شیشه ساعت نظاره کنم — وحید

گوشه مشک لعل شود در مقام کهر — آری شده و لیک نخواهد شکر شود — خواجه حافظ

سخت ترکه دل چیز شده — صائب

قطره در جیب صدف گهر شده

سایه خوابیده چیز کمتر شده

تتمه صائب — در دل روشن نباشد هیچ و ماتاب — از جلا آئینه پا جوهر شود

با همی دستی قناعت کن چو گردی — بنوا کز دو جو پر شکر شود

قرب خوبان رنج پا بیک آورد — رشته در عقد گهر لاغر شود

عرض را نشو و نما از آرزو ملت — خار خشک و برگ پر شود

کار دل در بستگان بهتر شود — آب چیز کهنه کی کهر شده

نو بهار آمد ابر ترچیز رو رشد — نکهت گل مایه سوز جنون در سر شده

نامه مرغ چمن در بر صبا رنگ شکست — پیه ما غم کاشی از بیم کمر تاکمر شود

آنکه امیر است کمتر از برنشان در بهار — قطره تا عمر میتواند شد جراکهر شود

تا بدوش کرپه هستی نیز بر دوش آیدم — می بین ساقی بقدر انکه خشمی بر شده

میتواند مال دنیا اهل همت را نجل — باز هر استه زیر پوشش قطره کهر شده

بهر دنیا آبرو بر در کسی ما نمی ریزد — کاسه و صبر جمع کسه قطره کهر شده

آتشی کز ان بود تو نیک سیمین بر شد — رشته در عقد کهر لاغر شده

میشود بر کامران او ضایع دنیا و دین — تنکی از دریا بیشه قطره کهر شده

راستی و لان جمعیت بیت آورده است — رشته کهر همواره شیرازه کار شده

کاشته کیر فیضها داد در بهر حرث ما — قطره از دریا خورد پنهان شد کهر شده

همچو یک شیشه ساعت در پیش کلکم — اگنم صد شیشه خالی کرد ما عمر شود

نشاء روحانی از روح غالی عمر شد — مغز فانی تا کی میکنه چراشکر شود

غلطت سهل فرد پا شاعر تا — قطره تا دیدا نوالد شد چیز کهر شده

[illegible]

مبارک باد دولت دنیا نصیب ما [illegible] گردد

دل روشن ز موج [illegible] آلوده گردد

[illegible]

به محفل شمع عارض او جلوه گر گردد

زبس گرد [illegible] داغ جنون سنگ سیا گردد

چو فانوس خیال این خانه آتش بر گرد گردد

ازین سودای دوری استخوانم طوطیا گردد

[illegible]

در حاصل فنو [illegible] اعتبار گردد

جواه از راه چشم [illegible] نظر گردد

[illegible]

وله

ز غروری که از غرور مضمون [illegible] پروانه

چه عشق است این که از لطف [illegible] دگر دارد

ز جوش عاشقی [illegible] دل بی‌تاب دگر دارد

کند بیهوده [illegible] نقش [illegible] جان بی‌تاب دگر دارد

بیابان [illegible] سنگ [illegible] دگر دارد

تو و پیمان [illegible] ابروی و دلدار [illegible] دگر دارد

توبه حاجت روا [illegible] قبله نقش طاق ابروی [illegible] دگر دارد

مصلای سجود عشق محراب دگر دارد

بطوفان [illegible] نقطه [illegible] عالم را

کمر ابروی [illegible] سیلاب دگر دارد

بر سر منزل وصل مرکب زلفش بنماید
از راه کعبه وصل تو اسباب دگر دارد

هر سر پا به سودا از شور عشق بیشتر
بر زیر هر حباب این بحر گرداب دگر دارد

بگوش مخمل خطش فریب حسن میگوید
فریب نرگس مستش رگ خواب دگر دارد

غم و نالی

تو و خشم [illegible] خون دل در عشق [illegible]

کباب از آتش [illegible] تو [illegible] دگر دارد

بزرارت جهان [illegible] از بس [illegible]

بهار [illegible] شکوه حسن [illegible] دگر دارد

فروغ مهر [illegible] باده رخسار تو [illegible]

چمن از رنگ تو حسن تو [illegible] دگر دارد

لب عاشق تواند که درمان دل عاشق

طبیب از زهر لب [illegible] بیمار [illegible] دگر دارد

[illegible] طوفان غم [illegible]

[illegible] کام [illegible] دگر دارد

جایی که تو بی جانان [illegible] اما
تو جای دگر داری او جای دگر دارد

هر دل نتواند [illegible] غم عشق
این کعبه [illegible] دگر دارد

در سینه اگر [illegible] چشم او
این [illegible] منار دگر دارد

در [illegible] نیماند
از [illegible] در دل بیمار دگر دارد

قدسی — بره گذار تو تا زانوی خاک راه شدم — که نقش پای تو شاید برون زمن ماند

حجت — دل را مده فریب نقش و نگار دنیا — در دست چند روزی رنگ حنا نماند

رقیم — از باد تو نریزد اگر رنگ گلستان — با نکهت گل چون گل تصویر بماند

از تنگی احوال ندارم گله ترسم — در سینه من باده نقش کیر بماند

آن شور جنون کو که ز هر جا بروم زمن — چون نقش قدم حلقه زنجیر بماند

مرزا نقی فاضل — از بس لب تو تنگ دهن تنگ مانده است — در دست تو جز قبضه شمشیر نماند

عطار مشهدی — ویرانه دلم ز غمت زیر و زبر کن — مگذار که یاد گل بقمیر بماند

میرزا باقر فغانی — از امتزاج فصلین بایسته مزاج دولت — هرگز دو روز این باغ بر یکهوا نماند

خالصا — گر صبح بنالوش تر از الف نبوشد — یک آینه در سر همه زنگ نماند چرا خط تو بخط غلط نماند

قاسم مشهدی — همه غیر نم نسیجا چو رسی بدردمندان — مکنی علاج دردی که بدردمن نماند

من تو نشسته بکنجی و کس دگر نباشد — بهم چنان لبت را که دران سخن نماند

نصرت — قول اگاه که غافل شود از یاد خدا — مسجد کوفه و ویران شده را میماند

صائب — خط سبزی که برون آمد از آن گنج دهن — راز از غیب نمایان شده را میماند

نفیسی

در نظر هر نگاهی جلوه برنگ دگراست — اطلس دولت دنیا بهوس نمیماند

دیده و دیده محیان لبود اکسیر حیات — آمد و رفت عزیزان بنفس نمیماند

روی خود بسکه ز شرم تو عرق چیده ز گل — خانه آیینه من بنفس نمیماند

تا بود دولت روح و جود دربا عشق — بودن و رفتن مهمان بنفس نمیماند

مال چون مرد رسد از قدر ضرورت المست — قربهی چون رود از حد بورم نمیماند

تا بدعوی نرسد اهل دعا لبش نخورند — نان شب مانده ممسک بنفسم نمیماند

بهمفصل وقت رفتن ز تو چشمداری ما — عجب نبود اگر گردد وصل جانان وداع جانم

بروز عید درهای دکانها بسته میماند

طلوع صبح به تیغ کشیده میماند — شفق به بسمل او رخون طپیده میماند

زبسکه مردم عالم تمام بیخبرند — جهان بخانه صورت کشیده میماند

زآب چشم که این ناک این سبز فرات — که این شراب بخون چکیده میماند

زرشتهای سرشکم که چشم بد برساد — زمین بصفحه مسطر کشیده میماند

رسید نی بغزال رسیده میماند

که شکل غنچه سراپا بشنیده میماند

غبار خط بگرد لشکر بیکانه میماند

اثر از رفتن اهل صفا بر جا نمیماند — ز شبنم نقش بار چهره گلها نمیماند

چنین گر مردمان بر خاک بنده ابروی ما را — بقدر ریگ تیمم خاک در دنیا نمیماند

هلال نو بطاق ابروی دلبر نمیماند — اگر ماند بشکل ابروی دلبر نمیماند

ندارد شعله آه دل ما هیچ تاثیری — وگرنه آسمانها غیر خاکستر نمیماند

بلند دست از دل آسوده در دوران — که گر نیست چوگان کوی در میدانی لمان از نطاق مطلوب نمیماند

زبان بر دوستان بگشا که دشمن بسته میماند — زبان بسته چوگان کوی در میدانی لمان از نطاق مطلوب نمیماند

زباران کینه هر کز در دل یاران نمیماند — بروی آب جای قطره باران نمیماند

کر بتعریف آن کمر پیچم — سخنی در میان نمی ماند

اگر بر تکیه گاه مجده کل خلوت آرائی — عروس غنچه را در پرده بوی نمیماند

زخنده تو گره در دلی نمیماند — تو چون گشاده شوی مشکلی نمیماند

زخوده گیری اهل عذاب ازادم — ورق چنان نه سیه کرده ام که بتوان خواند

که خوشخوان وقف خواند شعر مرا هم — نمکو دامیتماید هر که خوبی نشناسد

زشبنم نقش بار چهره گلها نمیماند

بقدر ریگ تیمم خاک در دنیا نمیماند

اگر ماند بشکل ابروی دلبر نمیماند

وگرنه آسمانها غیر خاکستر نمیماند

که گر نیست چوگان کوی در میدانی لمان از نطاق مطلوب نمیماند

بروی آب جای قطره باران نمیماند

سخنی در میان نمی ماند

عروس غنچه را در پرده بوی نمیماند

نوچون گشاده شوی مشکلی نمیماند

ورق چنان نه سیه کرده ام که بتوان خواند

که خوشخوان وقف خواند شعر مرا هم

نمکو دامیتماید هر که خوبی نشناسد

جوشش صد هزار خوشش کرد ایم ابوده دل — این صید چشمگان بمبا نم کرفته اند — کلیم کاشانی

این بسط جاده که از عکس بحر آمده است

باران رفته از عکس بحر آمده است

لیلی هزار ها همه سر سبزه رسته اند — انانکه با بملک قناعت نهاده اند — در رزم آرزو بجهان پشت داده اند — وحید

سرزا خوشت بهر دم دیگر نشسته اند — مستانه کشتکان تو هر سو فتاده اند — تیغ ترا مکر که بمی آب داده اند — مسیحا

با کمال ربط دلهاشان زیکدیکر جداست — باشد نشان با همه خونی بکوی دوست — انجا زبس که پا بسر دل نهاده اند — کلیم

این فتح نامه ها که مکرر نوشته اند — با کمال ربط دلهاشان زیکدیکر جداست — همچو زبخیر این منافقها بهم افتاده اند — لوحی ملهم

عمر دراز ماست که کوتاه کرده اند — مشاطکان که زلف ترا تاب داده اند — میرا بعید حکیم

هر بار بسیاهی لشکر نوشته اند — مستانه خفته اند شهیدان زخجالت — تیغ ترا مکر ز شراب آب داده اند

در طالعم چه خط سیه و غلط نوشته اند — خوانند اکر بسوی خدا و غطان چرا — همکام و عظ پشت بمحراب داده اند

کوئی کز آرزو بسیهی نشسته بلبلی — از سر زانوی خود آئینه وارت داده اند — بنکر این آئینه از بهر چه کارت داده اند — صاحب

در بزم ما صدای سیه بختی نشسته بلبلی — چند چون نادیدکان دام تماشا میکنی — حلقه چشمی که بهر اعتبارت داده اند

از رنک سرخ سبزه سر سبز نشسته بلبلی — توشه چون بار ده دل بر مسافت بسته اند — مرکبی چون الیق سیل و نهارت داده اند

تا بهر ز رنک سبزه سر سبز نشسته بلبلی — دیکری دارد دماغت را چو طفل لوسوار — کرچه در ظاهر عنان اختیارت داده اند

در غم آن سبزه خط سبز نشسته بلبلی — از کرانی لنکر دریای امکان کرده اند — کشتی چشمی که از بهر کذارت داده اند

شاملو — نقص مروت تلاش مسلمی — مردان بخاک معرکه اغوش کرده اند

فغور — در زیستی زیار تو هرکز نمیروم — مارا بخاطر تو فراموش داده اند

صاحب — نقصان ندیده هست کسی از ملامت — قند از زبان چرب ببادام داده اند

وحید — نیست محتاج حضر از همت روشنان — از کله از خویش چون آئینه آبم داده اند — رفته در دست تصرف آرزو

صاحب — عشق بالا دست و جان بیقرارم داده اند — ساغر لبریز دولت رعشه دارم داده اند — بر زبان نامه رسان حرفهای بیقرار

از کف من پیشتر بی رنک محابر داده اند — نک چشمان جهان از بس فشارم داده اند — تا بناکوش حیا سرخی در آبم داده اند

نصرت — یکه از داغ آب و نک لاله زارم داده اند — کلعذاران بی نیازی از بهارم داده اند — در نمد در نظر قرعه بسان کلکان

صاحب — همچو شبنم آتشی در استخوان افکنده اند — غنچه داغی نصیب از نوبهارم داده اند — در نمد در نظر قرعه بسان کلکان

مسیحا — نقش پای رفتکان پوسته دارم در نظر — عینک مینای از سنک مزارم داده اند — حیرتی چون حباب هر دو از زرد احباب کرده اند

عالی — با تهیدستی فلک را کشته استغنای من — خونی چرخم هست روزکارم داده اند — حیرتی چون حباب هر دو از زرد احباب کرده اند

طالب آملی — نیست درازی عجب از شب هجران یار — زانکه شبیدان عشق عمر باد داده اند — خود را بهیچ و پیچ کرفتار کرده اند

میرا حسین کلیم — داده اند دست ابا باز دارند دست — افکاری برده اند و چه یاری — بی رضای من بسر ان یار کرده اند

صاحب — رخساره اش زسیلی دریا سیند هست — این اعتبار معنت بیعبر نداده اند

پیکان تو پا بسته همه در دل ما تست — در سینه کجا لذت پیکان تو یابند — قاسم مشهدی

دلرا بغلط کاش ز پهلو بدر آرند — چون سینه شگافند که پیکان تو یابند — شفائی

صایبا — گر خاک وجودم ز پس مرگ به بیزند — زنگار گرفته همه پیکان تو یابند — صایبا

ستاره سوختگان را نشسته از در و بام — درین بنفشه زاری که جای آتش دربار است

نوشته است بپیچ آتشی در کارند — درین بنفشه زاری که جای آتش دربار است

میان برای کمر بستن اعتبار نماند — درین بنفشه زاری که جای آتش دربار است

وحید — زمین دیده به یاقوت آبدار نماند — درین بنفشه زاری که جای آتش دربار است

اگر وصال گرانمایه در کنار نماند — درین بنفشه زاری که جای آتش دربار است

نصرت — چنین پیوسته گر دارد دل روی تو بر ما — مخور زر ساده دل روی که بر ما سیم بسیار است

صایبا — گر در شکستن هم همچو سبوی خویش زار — نابرافتاده دیده و داد دیدار جهان یکبار کند

شفیعا اثر — ای برای خانه آئینه هم در ساخته — از برای خانه آئینه هم در ساخته

محمد مومن مقیم — تهی نماند ز سر پنجه ها — از کواکب داغها دارد دبستان ابلهان چرخ

سر همچو کوزه سر پنجه ها — از کواکب داغها دارد دبستان ابلهان چرخ

بجنبش آمده شاهان عالم تجرید — در بند دین نماند کس از کفر الف تو

زخود نهی شده کان زمانه صحرا ست — در بند دین نماند کس از کفر الف تو

فیاض — برنمیخیزد از و هرگز صدای ناله — زنجیر ما کست چو موی نی ما خفته

میرزا جلیل هندی متخلص — شیشهٔ ما را ز سنگ سرمه کوشی ما خفته

وحید — غیر خوبان چیز دیگر نیست ما را در نظر — صید چون کردند ما را چشم ما را دوخته

خوشگ — از صاف رنگ و بوی تو در دی چه مانده بود — در ساغر گل و قدح لاله ریخته

صد بار سرمه را بحریر نگاه خویش — خوبان برای گوشه چشم تو بخته

سروان بیگ — چون مار افونگاران بیجا بار نخته — همچو برگ لاله در دامان صحرا ریخته

وحید — زخم شمشیر تغافل را نمی بندد کسی — در درون خانه دل چون مار ار ریخته

امیر خسرو — نی لب میگون تو ستان شراب ناب را — از قدح خورده و از فرقان همانم ریخته

میرزا نجات — عاشقان چون باده کلکون چاد عارضت — خون دل خورده و از فرقان همانم ریخته

صایبا — میتواند یک حمله دو صد قلب شکست — همچو ابرو دو سراپه چو هم پیوسته

فرنی — که درین سلسله بسیار عنزان هستند

وحید — چه شد ز قید خودی چون شرار اگر رسته — چو سرمه سوختگان باز در نظر هستند

نظیرا — ز سبکساری افلاک داغها دارم — که تا ز شوق برخواسته بنشسته

تو نخل میوه فشان باش در صفا نظیر — که کم درخت قوی خشک نه شکسته

عنوان — ز وصل کامروا نیستیم گر ز خ دوست — اگر نقاب کشوده چشم ما بسته

صوفی بیدل

بر عمر گریزان سر راهی نگرفتیم — از دور درین مرحله دیدیم رمیدن
ما را که سیاروفلک تاب ندارد — انکار دمیدیم درین شیشه دمیدن

نسیم دهلوی

مست کلهای چمن خانه ویرانی چند — بوی کل عقل ز سر رفته حیرانی چند
رفته از خود بخیال تو چو تصویر خیال — دیده بر دیده هم دوخته حیرانی چند

مهری

مشت خاکستر و سوخته دامانی چند — هجده مردن ملدم گر بسگانی بمنی

والهی

هر گلی از تن خود ساخته دامانی چند — رنگ و بو تا به نثار قدمت جمع کند

میر صمدی

هر که پیدا شده بروی زده دامانی چند — آتش عشق باین سوز نبود تخمت

ملا محمد تربتی

نقشبندان ازل گرچه بقسمت دادند — دقت مشرک طبع من و ایشان را

لا

همچو موی قلم صبر فی و نهرا دند — لیک در نقش نگاری متفاوت باز

وحید

از که از تن خود آب حیاتم دادند — جای چون شمع اگر در ظلماتم دادند

شکر لله که ازین قید نجاتم دادند — خشکی زهد مرا کشته نابود و دلی

تا بطوما سر زلف دلم را همگی گردیدند — فرواو راق دلم را همگی گردیدند

تا نشان زان بت شیرین حرکاتم دادند — همچو سیماب سراپا دل بیتاب شدم

تا ازان غنچه لب جب نباتم دادند — زهر دادند و چو تریاک غبب چوردم

وحی

انچنان چو خضر در ظلماتم دادند — شبی از زلف بتان راه نجاتم دادند

جامی از مهر و سیخانه براتم دادند — دلم از باده اندیشه چو شد پاک چو صبح

نمرودی

مستم از باده سرشار تجلی کردند — پرتو عکس ز آئینه ذاتم دادند

ملا حزنی

بنجود از نوبهای گلستان جمالم کردند — رنگی از جلوه آثار صفاتم دادند

تاج نشه چون بهذا تم همگی لذت دهر — یک شکر خنده ملافی ز نباتم دادند

بیدل

دست از دامن احسان تجلب افشاندم — همچو گوهر ز تنزل در جانم دادند

ماه کردم ز غش الطاف سخن را چون وحی — تاز کینه معنی بر کاتم دادند

نظیری

دوش کز سوز دل و سینه برانم دادند — سرچو شمعم بریدند و حیاتم دادند

حافظ

بنجود از شعشعه پرتو ذاتم کردند — باده از جام تجلی صفاتم دادند

غنی

یاران بردند شعر ما را — افسوس که نام ما نبردند

رفاء رضی

از نفاق اگر ابنای زمان بر کار — میل چشمند و بکردار کس میگردند

وحید

چند با غیر تجلش زدمی آئی بحجاب — چون سک نشنه حریفان ز نبات خوردند

صاب

لی بخن غنچه لبان مست مرامم کردند — باده از شیشه سر بسته بجامم کردند

مجذوب

چه می بود این که در پیمانه کردند — که مجلس را پر از دیوانه کردند

درین مجلس که شمع بزم کردند — که مهر و ماه را پروانه کردند

چه پرتو بود ساقی از رخ افکنده — که عالم را تماشا خانه کردند

۱۵۲۴ [illegible] کلیم [illegible] بطرف گلستان [illegible]

[illegible] در دهان [illegible]

[illegible]

وحید [illegible]

[illegible]

صائب [illegible]

قدسی [illegible]

[illegible]

صائب [illegible]

وحید [illegible]

[illegible]

صائب [illegible]

[illegible] ۱۵۲۴

[illegible]

گفتگوی ما شنید

[illegible]

صائب [illegible]

[illegible]

وحید [illegible]

[illegible]

صائب [illegible]

[illegible]

این دل [illegible]

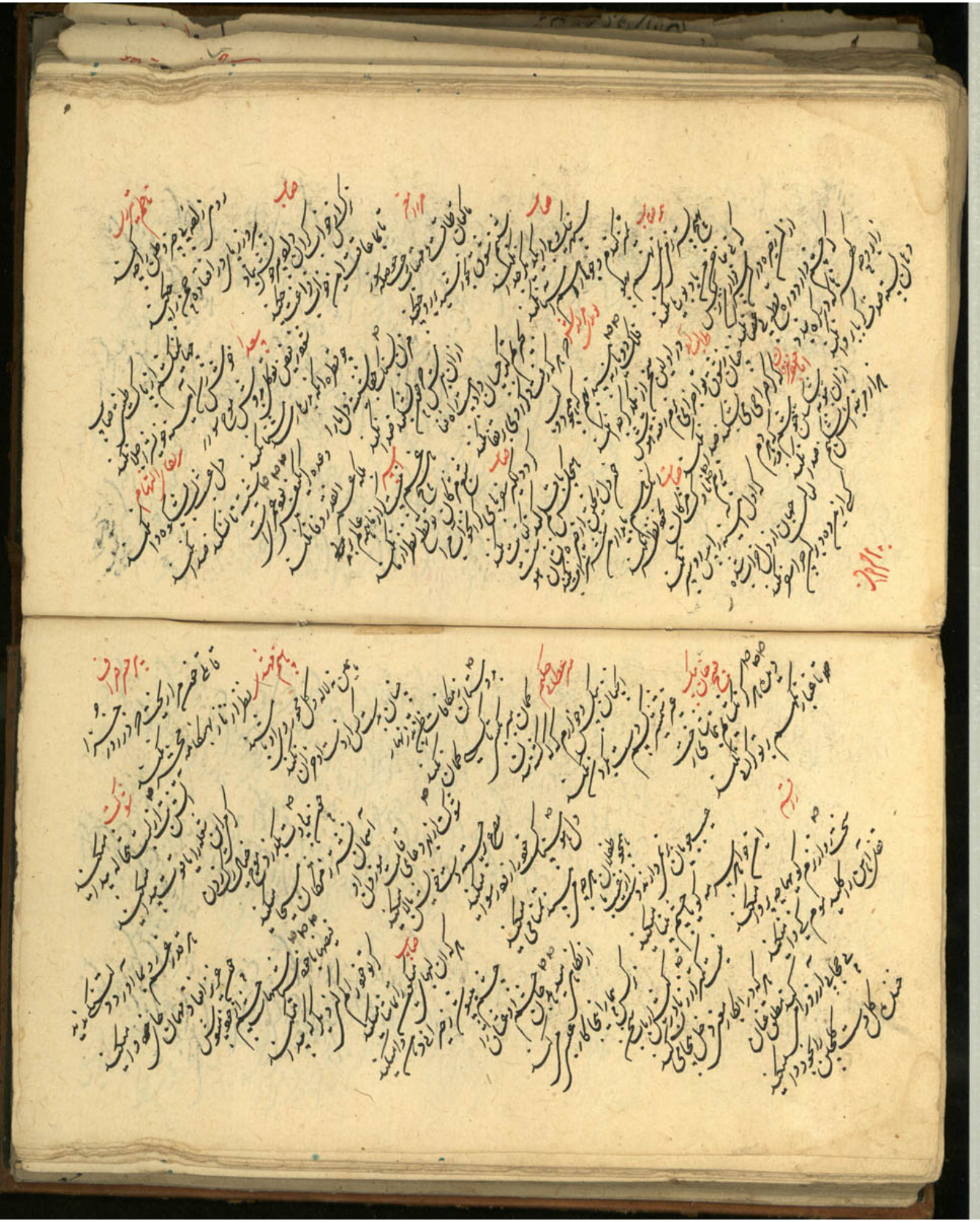

ظهوری

شب که لب گفت که جانا از لبت بوسه ستان ... بوسه بستان
شیرازان چو نبات می‌گذارند ... سکی

دل ز لب عاشقان نقش بست بسیار
دیوانه ... سکینه ... ناز ... سخن

کلیم

ایام خط لاله دمید ... و ... سکینه از ... سکی
در سینه ... سخن اظهار

گوه از صدا ... سخن ... سکینه

سعید

ایام ... سکینه ... بیشتر
... ... طالب ... سکینه

سلیم

سینه ... سکینه ... سکینه
مال ... سکینه ... [illegible]

قاسم مشهدی

... ... سکینه ... [illegible]

شاعر

معلوم ... که ... زلف ... ... سکینه
... ... دیده ... سکینه

دیده

... ... که ... ... سکینه
... ... [illegible]

ابجدی

... ... سکینه
... ... سکینه

صائب

... ... عاشق ... ... سکینه
... ... سکینه

... ... سکینه
... ... [illegible]

نشاط

... ... سکینه ... ... سکینه
... ... [illegible]

... ... سکینه ... [illegible]
... ... [illegible]

... ... سکینه
... ... [illegible]

... ... سکینه
... ... [illegible]

... ... سکینه
... ... [illegible]

... ... سکینه
... ... [illegible]

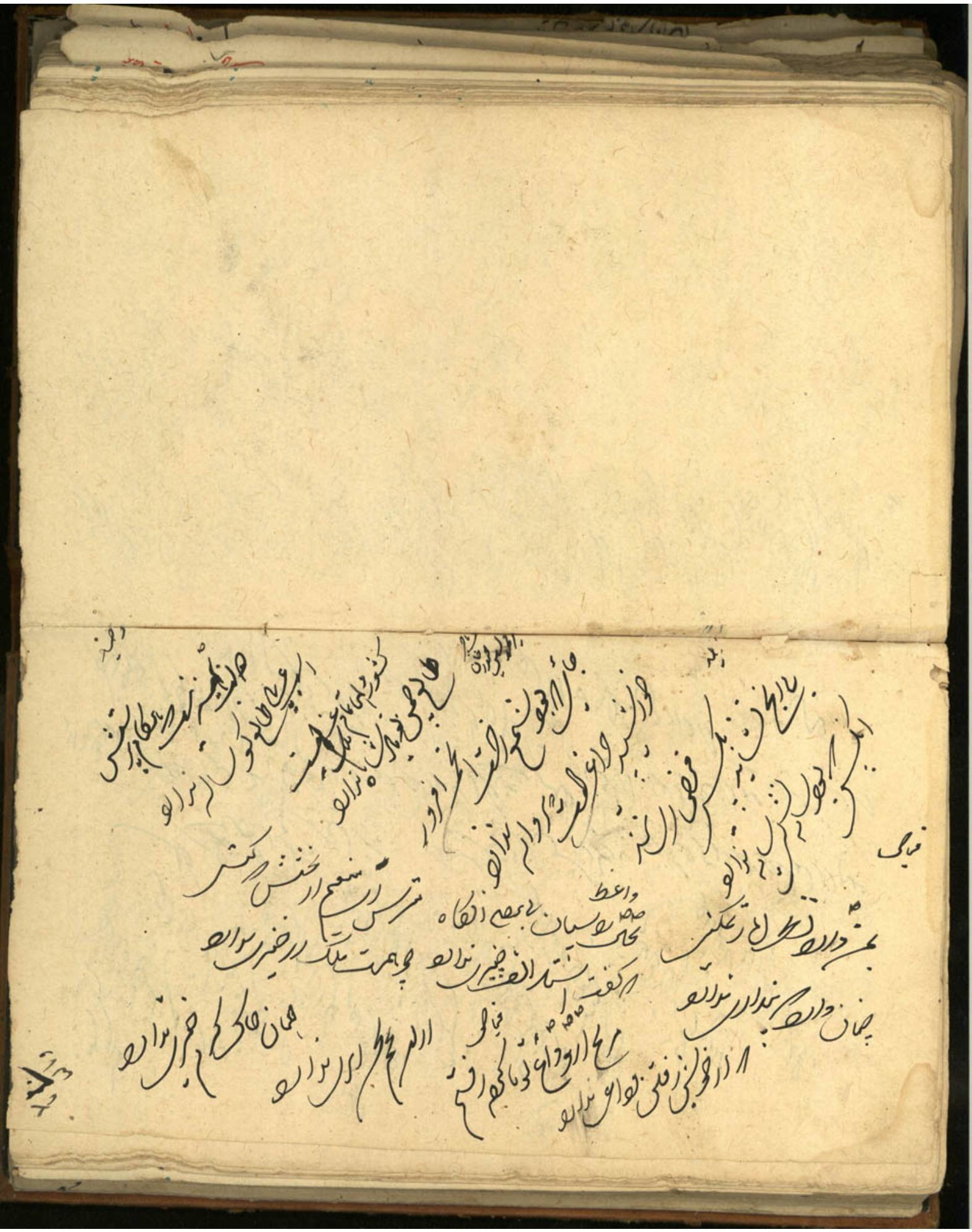

صائب

فصل گل ... نقش صحرا را ... نمی‌داند
از ابنای دایم ... نمی‌داند

حکیم

[illegible] گشته ... [illegible]
کو دولت ... محراب ابرو نمی‌داند

راقم

[illegible] نمی‌داند
[illegible] نمی‌داند

[illegible] نمی‌داند
[illegible] نمی‌داند

وحید

کمان ابرو ... [illegible] نمی‌داند
[illegible] نمی‌داند

و له

ز غنچه دل ... یک سر ... افلاک ... نمی‌داند
کتاب ... تصویر تو نمی‌داند ... اگر ... نمی‌داند

[illegible] نمی‌داند
[illegible] نمی‌داند

راقم

[illegible] نمی‌داند ... نمی‌داند
[illegible] نمی‌داند

دل ... [illegible] نمی‌داند
[illegible] ... وانگذارد

[illegible] نمی‌داند
[illegible] ... وانگذارد

[illegible] ... وانگذارد

درویش

هر روز ... [illegible]
در بسته ... [illegible] وانگذارد

سعدا

[illegible] نمی‌داند
در خلوت ... نمی‌داند

راقم

وله

ضعف در سینه [illegible] عشق [illegible]

[illegible] شکست [illegible] بندارد

[illegible] آلوده [illegible]

حافظ

خواجه [illegible] بسته [illegible] بدارد

[illegible] بدارد

عاشق [illegible]

صائب

چه شکایت [illegible] یوسف عزیز [illegible]

[illegible] چاه ندارد

ضعف ضمیر [illegible]

[illegible]

[illegible] خانه [illegible]

وله

وله

[illegible] جز [illegible] کار [illegible]

[illegible] غنچه [illegible] عکس [illegible] خون [illegible]

[illegible] مجلس [illegible] میکشد [illegible]

[illegible] نقش [illegible] دل [illegible]

[illegible] گلوی [illegible] قطره [illegible]

عبد الواحد

[illegible] لوالعجب

نیست گره در [illegible] قطره [illegible]

[illegible] چراغ [illegible]

این [illegible]

کفتم لبت کزم که دلم را نبرده‌ای — کفتا چه لب چه دل چه نشانی کی کرده‌ای — لا

هرگه لبت بخنده بحال دلم گریست — نم از کدار شرم که در دلم نماند — خونی که بود در رگ شد و از رخم بر دید — تجلی

وحید

زلف از راه رشم بر کردید — عاقبت مو بمیانش نتوانست کسید — غنی

کی پای خفته خواب ندارد چو بیدلان — دست کرد انکه طلب کرد دیش پیش رفت

واشد دلم چو دید دهن مسکین ترا — دیده ام فیض نم اشک زغامه نزدید — میرزا مهر

این جام باده کشت مرا طاس چرخ کبود — درقی چند از و مانده که میباید دید — ملا حاجر محمد

شاخ کلی کز رشک آن کل بو کرده دید — هلاک مشرب آبینه میتوانم کردید — محمد زمان خان

ساقی بیار باده که نیبود درنکک ما — اکر زهم لب من و اشود دکمو خندید — فاسمی حیدر

حاجی

مهدب

وحید

صاحب

مهری

۵۵ مست شد نقاش تا آن چشم جادو را کشید — طاقتش شد طاق تا آن طاق ابرو را کشید — لا

۵ دست نتوانی که در دور جهان رو سیاه باز — آخر بسوی هند مرا چون حنا کشید — سید عبدالوهاب

نفیر — سرو تا از سایه چکد آب زندگی — کرد بید خضر هر که در زین سایه وا کشید — صاب

رحیم داد عطا — گر کند بوی ز خود نجد بیستون را سیه — از ضعف نالام چو دل بر زبان را سیه

۵۵ لب تشنه تا کرد وصف خشم غمزه ما — نوان چو برگ گل از هر زبان گلاب کشید — صائب

آرزو — زلف مشکین تو تا شانه زند بر رخ ماه — برای مدت عمری که حاصلش نفسی است — جهان دل از فلک خانمان خراب کشید

۵ ۵ آه عصیان آسمان را سیه نخواهد کرد — نگاهم بر رخت نگاه آب کشید

۵ ۵ ۵ هر آنچه زلف بگوشش نوشت بوی بری — خط نوآمد و بر روی آفتاب کشید — طرزی

آبی — گناه هر دو جهان را بیک نگاه خورد — بناهم عمر نشو و نما کرد — بضعیفان نرسد فیض بزرگان هرگز — رشته از آب چو گرم نتوان کشید — خالصا

اعجاز هروی — گر تو در دل نبری آه جگرسوز مرا — نقشبندان که تصویر بخت چو سند — جز خجالت ز نگاهت چه خواهند کشید — لا

وارسته — گر نه یاری بود از بخت مرا — چیزی دارم که نازش را چه سان خواهد کشید — فدا کرمانی

درویشی — گر به یاد آرد سری پای ترا — کز مصور صورت آن در لسان خواهد کشید

۵ ۵ ۵ بهره چشم از نشاط بر فرق روزگار — نیست چندانی که نازت را نتوانند کشید — صائب

حسن آبی — همچو آن چشم که عمری است نگاهم بر تست — بر سر مستی نقش هشیار میاید کشید — ولد

۵ ۵ عالم آب از سیمی میخورد و بر یکدگر — تا درین باغی نگردی آنچه داری بر کنار — برگ میاید فشاند و بار میاید کشید

مرشد — ۵ ۵ نیست در ویرانی عالم بطوفان احتیاج — نقش چشم بر در و دیوار میاید کشید — نمونه بیت سالم

سید عبدالوهاب — ۵ از دم تندی رخ آینه میگیرد غبار — پیش رو شستن نفس هموار میاید کشید — ۵ ۵ ۵ آن بر گشته فرنگانهای کافرش

وحید — ۵ ۵ موی سر بر ون کرد از پی خط از کفت — خامه موشد زبانم آه میاید کشید — ۵ ۵ ۵ از سینه بیتی بر روی خوبان خجسته

معنی — ۵ حرفی از من نتوانست بیار کشید — کردم انکار بجدی که باقرار کشید — نمونه خط

ضعف من بر همه کس گشت عیان تا نفسش — صورتم را همه جا بالش بدلوار کشید — ۵ ۵ ۵ قرار دادت فانوس تو شمع را در آینه

۵۵ چه خیالست که تصویر تو صورت بندد — خامه دستی است که نقاش ازین کار کشید — ۵ ۵ ۵ نسخ واغط خوش خط بیاران خنده حاصل

زمانی کرمانی — راه دارد بدل آرزش از دشمن و دوست — نتوان بر چین آینه دیوار کشید — ۵ ۵ ۵ صد کره افتاد در دل خنده تا آسان

کلیم — بدور شهره وجود از غبار خاطر من — اگر مجال بود میتوان حصار کشید — ۵ ۵ ۵ خط رسید از کرد اللهاس جابر بار بیرد

میرزا داود — حاسب گلستان که بیاد رخت بهار — پر از شراب رنگ نمود و بسر کشید — ۵ ۵ ۵ صفحه آینه را کی میتوان مسطر کشید

صائب — ۵ ۵ در وصل از و توقع مکتوب میکنم — بیطاقتی مرا به یار دگر کشید — ۵ ۵ ۵ لاغری بین که در آینه از نقش تمام

کلیم — ۵ ۵ من که یکدستم چپ و دست دیگر بر راست — چون توانم شاه مقصود را در بر کشید — ۵ ۵ ۵ رفت صورت کز و دیوانه در کشید

راقم — منش دشمن سر بدامان سپر بردن چرا — تا توان از جوهر تیغ زره در بر کشید — ۵ ۵ ۵ تا توان از بهر ای احسان آفریده اند

واعظ — ۵ ۵ هر که پرداز د بجام کردش در دیده رنگ — خامه نقاش تصویر بجم نرگسید — ۵ ۵ ۵ شب از برای احسان آفریده اند

میرصائب کشمیری — ۵ نیست بر روشن ضمیران عیب چیزی را حجاب — صفحه آینه را کی میتوان مسطر کشید — ۵ ۵ ۵ در سینه میتوان دوسه روزی نفس کشید

حرف الدال

واقم — زبس بیاپی قلم چسپن کاغذ — بحرف نام برادر ده چون کاغذ

واعظ — از حرص کشته کام جهان بین مالامال — ساز د طعام پیمبره را اشتها مالامال

صائب — دود جگر کباب اخی طرفه نعمتی است — نبود شراب خته چو کباب کباب مالامال

صائب — از حب جاه خواری دنیا شود زیاد — از زور نشاء فخمی صهبا شود زیاد

سید عبدالله — بدور خط دل ناکام کام از لب یار — که وقت شام شود کام روزه دار زیاد

جان — ز جهل فخمی دنیا شود تمام زیاد — که طفل راست همه میوه‌ای خام زیاد

دانش — بخشم ز خوان نعمت الوان سخن مباش — غیر از زبان چه لقمه بود در دهان زیاد

حرف الدال

در — زبس باشد حزین هر بند ام از داد سیان او — بجای دست چون نی راست نیم نالهٔ میرزا مادر
که چین دیوار نگردد از فغان خانه‌ام خالی — زخاک من بیابان در بیابان لالهٔ میرزا ابراهیم
سر دیوار برجای چون آب روان قرار دارد — کل از فرخ دیت زاینه خانه رویه
برای هر که جاری زیخم کل کرد در چشم — بصحرا دانه می افشانم و در خانه میکارم صائب
ز آزردی حیوت بس نمانده — چو مظلومان بدولت یار کشتی صائب ظالم را
غنچه از بی نصیبی — نه زرد جز ندامت حاصل صورت پرستیها — نجون خویشتن فرد ها دوست از کار میشویه صائب
بوجه از کل من زنگ جدا میرویه
دارم از کاوش غم دیده تنگ آوری بدی را — دمان کفش عیب پای کجرا میکویه وحید
بوجیای از کل نخی بخت نشانم
همان زخاطر تنگم نگشته برویه
زلف سر برده بکوشش تو سخن میکویه — مو بمو حرف پریشانی من میکویه شاه طهماسب
زنتاب آهم از زنگل بانگ خاله میرویه
بهر جائی که میچکد خون گرم ما میرویه
نفس در دل زبس دزدیده آهم را رود زاجام
پس از مردن نیستان در نیستان ناله میرویه

ف

رسید تیغ تو کف صبح بر سم دلدار — که آفتاب کشید دست تیغ سر بردار — میرزا ابراهیم ادهم

میان نیامده دل زنده ام به امید تو — کجا برند گرفتار میرسد کفتار — لا

کجا که آتش فتنیان طلب کند کویم — چنان بخشم که پروین حمد زد دیده شمار — شفائی اصفهانی

وجود سایه بود از خیال آن قامت — ربود دل زمن و شد رمه از این چابک — غنی

بخون طپیده بیخت نبی چو خواجه بجا — چه خوش بود که برآید بیک کرشمه دو کار — غنی

نهان بگوشه نشین نبی چو خواجه بجا — چو مرگ نقب زند بر خزانه اعمار — خلاق المعانی

بعکس نیش اگر در رنه نامه کار — بچشم زیده وران اندکی بود بسیار — وقار بخوری

ز بوسه لب او پیاده کهنه نوار — محض بقدر مهر صاحب عیار — صاحب

از آن نمی دل خودم دوست نیست — برقیست کز سحاب کجا می آشکار

که سنگ لاغ نشود کو چون نشود — آتش برآورد در دل خویشتن چنار

ز زور ملایمت چو نهند دوش زیر بار — بتوان نمود همچو زبان نعل گوسفند — وحید

عالم بود بدیده جاهل همیشه خوار — باشد سفید لکه مسی بر تنکبار — ولد

دل صاف کن بخلق و کل از دستی بچین — بد خواه را بشمع خویش و اگذار — اسیر

در لعل کون قباتن بسیمین آن نگار — فواره ز نور بود در لباس مار — عاملای نجفی

حسنش یکی هزار شد از حال چشم او — بر عین نقطه چو نهی صد هزار — لا

رفتیم و داغ عشق تو بردیم با دگار — بر باد ما تو هیچ دل ما را نگاه دار — حسیکا

نهند کام هر دو جهان در کنار تو — تا کام خود زهم نگذاری بیک کنار — لا

کیرد چو بحر قبض کفش دامن نثار — تو میدی از زمانه کشد پای بر کنار — میر قناعت

رفتم که دیده باز کنم رفته بود عمر — چون غنچه خنده ام بگلو ماند و شد بهار — ملهم

از مال دار کیسه خالیست یاد کار — کو همه یکبوشم این سخن لوست کنده بار — غنی

یادام چشم دسیب ذقن پسته دهن — آورده یک نهال قدت چند میوه بار — لامعا

بر دو دستم راسپاس کردی چنان نگار — دست را ساز دسپاس گوی دل اختیار — صلبا

زود در دل خود را نو خطان وا نمیکنند — در بغلها جای دارد مصحف خط غبار — ولد

زخم را اماده شو چون شد مساعد روزگار — از کجی پیش است عیب راستی در نیزه دار — ولد

ماتم و سور جهان با یکدگر آمیخته — آب سیکرد دیده از خنده لی اختیار — ولد

زخم تیر راست از کج پیش در دل میخلد — سخت مشکل میشود با من مساعد روزگار — ولد

پاک گوهر راستر از راست اوج اعتبار — در سواد مصر سر فیض نیکن نامه را — نسخه صبا

از زر و گوهر نهی چشمان نمیکردند سیر — نقش جوی خنک باشد در نگین اعتبار — ولد

همت در یاد لان ظاهر زدولت میشود — عنچه هر وقتی که خواهد میتواند گل شدن — ولد

جوشن داود کرد سینه چون پر رخنه شد — کل نکرد غنچه دل را از شکفتن باز دار — غنی

از بدان نیکی و نیکی از بدان مشکل شود — دل دو نیم از درد چون پیکر دیدگردد — ذوالفقار

راستی عیب نمایان میشود در نیزه دار — هست پشت پر دلان از زین نوی بار — ولد

وای اگر می بود دولتهای دنیا پایدار — از زر کان دار و نیستان ارزن نی بار — ولد

نالگی این دل مردکی شوی زبید اران — عنقی نهان شد مرد از زین مرغان صید ناساز گار — ولد

خار را سوزن می از دانه پای فگار — حرمت تازه از این مرغان بیاساز گار — ولد

هست دایم قطره های نهان همچون انار — پاک رو مالا بد ایرا چهره روز و شب بناز گار — ولد

از عصای خود خطر دارد رهنوردان را دوتا چنبر
بصیرت از دلیل خویش لازم میشود

کشت داغم دلنشین تر در هوای نوبهار
زانکه بر هر گوشه گلبن صفحه چین میشود

کی شوی بر نفس خود فرمان روا تا داغ عشق
بر سر دیوان سلیمانی نگین میشود

عیش اگر هم رو دهد بی تلخی اندوه نیست
هیچ نوروزی که در ماهم نمیشود

هیچو مجنونی که در شهر غریب آید درون
خواب در چشم نمردم آشنا کم میشود

تا هدا ربهای ما موقوف پر بهای ماست
قامت ما حلقه چون کردیده خاتم میشود

بسکه غمخوار جهانم کرد بر دا من سری
همچو صندل از وجودم بارها کم میشود

چون دو نرخ بر یکه کرد نا بنده محکم میشود
رشته را چندانکه می تابند محکم میشود

از ملامت الفت دلهائی یابد خلل
خنده کر میکنم از عسر ما کم میشود

بسکه نا سازست با عیش چو من بیتابی
امتحان یاری بعاشق اینچنین هم میشود

نا رخ خشم و لطف قهر و مهر کین هم میشود
کفتش در دهان من کن کف ابن هم میشود

کفتش کر من بمیرم کف ابن هم میشود
هر کرا با یکان نشیند او زیکان میشود

هر غذا کو صرف انسان کشت انسان میشود
کوزه کی تر آب شد نا از هوا خالی نشد

تن چو شد از جان تهی لبریز جانان میشود
کر هوا خالی شود از خانه ویران میشود

آب را چون خورد حیوان آب حیوان میشود

نمره دوم

نا نیابد کس فشان از سوز من در عشق تو
آتشم پی دود چون تنهای سوزان میشود

صائب

دل نظر کاه خدا از ترک عصیان میشود
چون هوا مغلوب شد تخت سلیمان میشود

از ستون هر خیمه میکرد عمارت یار نیست
خانه دولت طراز جیب دربان میشود

ترک خواهش را حیات جاودانی نام نیست
آبرو چون جمع کرد آب حیوان میشود

طبع را خاصیت آنست از بد منع کن
آب را هر چند میگیرش دهی آن میشود

ولد

سرو از شرم قدت لرزد و آه قمریان
چون الف در بسم الله پنهان میشود

شریف آملی

میشود نا اهل اهل از جوهر تیغ زبان
چوب نا هموار نرم از زخم سوهان میشود

عالمی را میتوان بر هم زدن از اتفاق
موجها باهم چو امیزند طوفان میشود

چاک را با سینه ام خوش الفتی رو داده است
این کریبان رفته رفته طرف دامان میشود

حاذق

خنده هر کس که هیچی نیست از روی نشاط
بیشتر از دل پیاپی بسته خندان میشود

واعظ

یک سخن در هر مذاقی میکند کار دکر
از نسیم کل پریشان غنچه خندان میشود

حکیم

کار دلان خط نمیدانم چه بار آورده است
اینقدر دانم که نرخ بوسه ارزان میشود

رافم

رهنت کیشان را در بن ره منزل از سنگ کزند
کی جراحت پای نیز از خار سکان میشود

واعظ

میکند نا ساز برک عیش وقت رفتنت
مانع از افات واعظ احتیاط است احتیاط

سلیم

شام غم کر صبح شد از یاد لغزش دور نیست
شاد میکردم چراغ هر که روشن میشود

میرزا اصالت

مشرب پر دانه دارم در طریق دوستی
سخت جانان را اکر می نرم کردن مشکل است
میشود آب آهن اما باز آهن میشود

نمره سوم

آتشم پی دود چون تنهای سوزان میشود
چون هوا مغلوب شد تخت سلیمان میشود

خانه دولت طراز جیب دربان میشود
آبرو چون جمع کرد آب حیوان میشود

آب را هر چند میگیرش دهی آن میشود
چون الف در بسم الله پنهان میشود

خون چکان دانع از آن کریبان میشود
موجها باهم چو امیزند طوفان میشود

این کریبان رفته رفته طرف دامان میشود
از نسیم کل پریشان غنچه خندان میشود

ایتقدر دانم که نرخ بوسه ارزان میشود
کی جراحت پای نیز از خار سکان میشود

هر کجا کبکش بیاد رفتار او رقصان میشود
چون الف در بسم الله پنهان میشود

میرود تا واشود کل وقت رفتن میشود
پای تا سر چشم بودن بر تو چون روشن میشود

سرمه تا رمیکند اما چشم روشن میشود
شاد میکردم چراغ هر که روشن میشود

حیرت آیینه دارد روی هر کس را که دید
میشود آب آهن اما باز آهن میشود

حلیم

گدای میکده کز دولتش خاک منست — مرید خضر توان شد که با حیات ابد — تن از حجاب بظاهر زنده ماند غنی

رود از زبان طلب چه سوال آسمان نبیند — سر بلند ان مال صرف زیر دستان میکنند — هر چه کوه از بر میگیرد بصحرا میدهد واعظ

خوش انکه کس نجوید خویش را زبان نبیند — مشکوی خون یکجهان دل بیتاب میرود — مشاطه کز زلف تو تاب میدهد صائبا

حابس

دل در اثر نکرد و بکار طول امل — سیاری دیار عدم را طبیب نیست — شرم کنه دوای ارواح میدهد قاسم مشهدی

کز تشنه عنان باز بسیان نمیدهد — زنهار حجاب دل ما را نگاه دار — کاین شیشه ایست بوی پریزاد میدهد لا

چشمی بر نقطه یکی کز دو جای — بی نصیب از ما در گیتی زمردی مانده ایم — زانکه مادر پشت سامان هیچ خنجر میدهد کلیم

چکاوه

ز محنت غارت دل چشم میگشوده — نا امیدی، یاس امیدها است — نخل ما چون خشک شده بر میدهد صائبا

ترک دل را نیز نباید نامید بود زنهار — محنت دل هر گز بود بی ثمره نظری باشد

حسن خوبست اگر نیاز دارد دنبال — مخمور را خیال لبش مست میکند — عناب او نتیجه انگور میدهد فیضی

گل تصویر اگر بلبل نداشته بوی تو نیست — آب را کل نسیه خورد بت را دلسی میدهد

ولد

خوانده ام ز نقش خاتم مردم که راستی — در کارها نتیجه معکوس میدهد

دانش

بیچکس درد دور رخسار تو ما کل خوبانست — باغبان از دشمنی در زخم ناخن میدهد

صاحب

غنچه این باغ بوی پاره دل میدهد — شاخ گل یادی ز دست و تیغ قاتل میدهد

مقصود حلوائی

خیز پنهان کن اگر داری طمع از جان شکر — دانه چون در خاک پنهان کرد حاصل میدهد

فطرت

زود سازد کارها را هر که صاحب همت است — کار مالب تشنگان تیغ تو یکدم میدهد

بلبل

خط جان بخش که یاد از آب حیوان میدهد — زنده آن جان میستاند مرده را جان میدهد

وحید

زنده گانی بیکه تیغ زنا کوار افتاده است — هر کرا دیدم برای هر ک جان میدهد

میرزا غایب مازندرانی

ای که میگوئی اگر هر گز نمیرد آرزو نخجیب — نان طلب کی میکند سایل از وجان میدهد

کلیم

همره سامان او سر کشتگی چون آسیا — تا نباشد کاسری را چرخ سامان میدهد

احسان

از لب لعلش امید بوسه نتوان داشتن — تم کجا این کوهر سیراب بیرون میدهد

ابو تراب بیک

میشود یاقوت اگر الماس هیچم بر خم — بسکه داغ سینه ام خونناب بیرون میدهد

وحید

یک پیک کام دل آن شوخ بد خو نمیدهد — رنگ میگیرد گل از باد صبا بو میدهد

حسان

آسمان سر رشته را اول بنا جای میدهد — چون بسر میبرد آخر داد خود را میدهد

راقم

شیشه ی بازار از خوب میلانیم ما — خانه پیشینان را باد از نگاه میدهد

حکیم الدوله

چشم بد پیشینان را کرد ما کوری سیاه — باد از ذوق شکاری را رها میدهد

حاذق علیشاه

هر که از دام شکاری را رها میدهد — سر بتن صد صرف نبود از اگر در کار

حاذق

کیچکس سر در سامان نمیدهد — هیچکس سر در سامان نمیدهد

صاحب

تا نباشد کاسری را چرخ سامان نمیدهد — در هیچ بوسه میتوان کرد ان لعل آبدار

خانی نمی ستاند و جا نمیدهد — خانی نمی ستاند و جا نمیدهد

خانم شیرازی

تم کجا این کوهر سیراب بیرون میدهد — خانی نمی ستاند و جا نمیدهد

چون حباب هر کس سر نگون شد زود بر پا می شود

نمود — رنجیده است یا چو دی از زیاده خشمش — کرم خوش دستگاهی چیده دارد عرض مطلبکی — اگر کاری نمی آید ز ناقص دانش می آید

حالت — چو آن از مرد دارد خویش و اعظ پیروی آید — ندانم شعله حسن که بر این نرم تابیده — که بوی داغ امشب از گل تصویر می آید — میرزا آقا علی قلی

چو آواز از برهم خوردن شیرازی آید — چو مرغ دل مرا از شوق در پرواز می آید — بگوش از شش جهت آواز طبل باز می آید — میرزا رحیم عشقی

چنان از گریه مجنون می بیرد شادی — نشاط عیش در رحمی نه خاک از عمر شاد — زجام خالی نرگس همین آواز می آید — غنی

گهر زیبا از ایم دانه زنجیر می آید — ز تحریک زبان دارم بهر سو صید دشوارم — چه مرغ است اینکه با یک بال در پرواز می آید

پیاپی تیشه از دام غفلت توان آسان — فنه چون رخنه در کار بگشاید در روزی — ز سنگ سیاه در گوشم این آواز می آید — میرزا آقا عاقل

علاج اینده خویش از نیکی می آید — دمی در سینه ام آسوده شوند می نمی نازک — دل من رفته سوی دوست اکنون باز می آید

ابر بهمن از ضعف چنان زیری آید — ای گل شوخ که در شیشه گلاب کردند — هیچ بادت ز اسیران قفس می آید — صبا

گهر زیبا از ایم دانه زنجیر می آید — روی گردان نشود صاف دل از زمین خجلت — آخر آسیبه بیالین نفس می آید — عنایت الله نور

نظر — بود حسن بتان زیر نقاب حسن تاریکتر — که نور شمع صاف از پرده فانوس می آید — شوکت

گهر زیبا از ایم دانه زنجیر می آید — تا آب فانی سخن کی از لب خاموش می آید — زلفی

حسین — بغل وا میکنم چون موج و صد در آغوش می آید — بحیرت تا خیال یار در آغوش می آید — از خود

گهر زیبا از ایم دانه زنجیر می آید — زروی بی بصیرت شکوه دارد نمیداند — که خوان رزق از افلاک بی کوشش می آید — شوکت

صبا — بخاطر از خیال چشم او میخانه دارم — که دل آگاه از خود میرود همدم می آید

گهر زیبا از ایم دانه زنجیر می آید — سخن هر چند بالا میرود نا قبول خلق معنی — بود فطرت بلند از اقبول خلق معنی می آید

جهان چون صورت آئینه خود در میدهد کاهی — بجنبش جلوه بیداری که در آغوش می آید — دانش

غنی — فریب نغمه شاهان مخور کز تغفور — صدای کاسه خالی بگوش می آید

وحید — برنگ عکس در آئینه از رفتن نمی نالم — براه او گرم دیوار آهن پیش می آید

طالع — مخور بر دل مرا تا برخوری از طبع رنگینم — که از مینای برهم خورده می صاف می آید

قابض — شود رنجین هر کس نتواند برداشت — برگه دزد حنا زود بکف می آید

وعظ — در شکست دل ما زلف چو کوتاهی کرد — که سیاه خط مشکین بگو مک می آید

رقم — قدم براه نهاده ترک سالک — همینه با زاویدن بسنگ می آید

میرزا حیدر — نمیدانم که بخت تیره از جانم چه میخواهد — که هر جا مردم چون سایه از دنبال می آید

حجت — کشودم دیده بر بادش بگلبن بس که دلدارم — نکو باشد تفاول چون الف در فال می آید

اسیر — محرم شرح جدائی تو دهنی ما — نامه ام پیش تو با قاصد جان می آید

وحید — طرفه حالیست که چون آتش سوزنده ز شمع — میکریزد ز من و روی بمن می آید

نظر — ز بسکه از زدیده شعله خیز بیرون می آید — خاصیتی از دل آشفته بگو از من می آید

رقم — هر چه گویند همه از بخت زبون می آید — بار بر دوش کسی کز آرزش کاهد نکند

حسین — ز بسکه از زدیده شعله خیز بیرون می آید — ز بسکه از زدیده شعله خیز بیرون می آید

وحید — ز بسکه از زدیده شعله خیز بیرون می آید — ز بسکه از زدیده شعله خیز بیرون می آید

زنگیه بدین نشئه هم از عهده برنیاید — هیچکس منکر نخت الحنک زاهد نیست — انقدر هست که محکمتر ازین میباید — صاحبا

زلالی — مرا تنگ نه کز از خویش دلدار خجل میباید — چو گاه صاحبجمان روکشاده میباید — چو فرش عاریه مهمان فتاده میباید — وحید

دل یک غنچه ام صد باره چون گل گر دلدار بخواهد — نقد رانگه بود برگ از ثمر افزون — زبان شکر زنعت زیاده میباید — صاحبا

لا — چو جان افتاد و دانائی که دلدار بخواهد — نخود کردست رو در عالم چون صفحه کان — لیک صبر مژه بهتر دنی میباید — ماپ لنکر

صاحب — تصرف در ضمیر محراب ابرو چین دامن — نشد از فتح دل فارغ — چو آب خضر دیده دست مال میباید — قاسم مشهدی

وحید — رشته منع نمود و گفت — چه کوتاهی شبهای وصال دوستان باد — خدا از عمر ما بر عمر این شبها بیفزاید — مرزا یوسف برادر وحید

هاتف — بلبل بیمار و گفت — شب هجران دراز — خدا آنرا که داد است بر عمرش بیفزاید — وحید

والهی — گر خان و مان اسیران خواب است — زهر رزق ناکی در بدر گردی نمیدانی — که پیش از طفل از پستان مادر شیر نوشد مار — طالب آملی

رازی — کعبه و دیر بهر دو در کار است — از دیدن احول نشود هیچ کمی چه — جز فضل لب از حرف مکرر چه گشاید — مهدی

اسیر — چاست بگردون بخن شکر و شکایت — با گوش کر از حرف مکرر چه گشاید — رانم

ز — از دیدن او صاف جهان چشم فرو پوشد — جز نقره زین خواب پریشان چه گشاید — صاحبا

قدسی — عیش این باغ باندازه یک تنگدلی است — کاش گل غنچه شود تا دل ما بگشاید — هاتف

نورالدین جهانگیر — بغلط خون مرا ریخته و دلگیر است — همچو طفلی که شب از دست حنا بگشاید — مسعود بن سعد سلمان

مرزا علیقلی حکیم — بنازد هر چه پی اعتبار بنماید — اگر کسی نظر اعتبار بگشاید — وحید

صاحبا — امید دلکشی داشتم از گریه خونین — غلا شنم که چون ترشد گره دشوار بگشاید — تصور کرده دلها خط را صاحب از نقطه

وله — زهستی تا اثر با قلیت دل بیقرار نمیگردد — چو خرمن پاک کرد دیده غربال بگشاید — صاحبا از کمین عدو مومنان بسیار

کشاکشها بود از بستگی در ابتدا را — که از رشته تب عقده بیتاب بگشاید — در آئینه ها نفس بگشاید از آئینه

کن این غنچه در طالع گرهها ی خدا را — که وا نگشت نتواند زبان لال بگشاید — وله

حزین — غنچه را صد گره از کار فرو بسته گشود — باد صبحی که گره از دل ما باز کند — سوز ما را بنسیم سحری راز کند

صاحبا — کشاد کار دل تنگ ما بدست کسی است — که کار بسته بفتراک خود دراز کند — از طبع دراز تو جهان تنگ دل است

قاسم مشهدی — چو قفل از زاه کوشش خود را لطف بگشاید — حواله چون بگوشش میرسد از کار بگشاید

عاقل — گره ز غنچه امید بهار بگشاید — دل مرا مژه انتظار بگشاید — بامین الدوله چون آصف ثانی

وحید — کلید قفل دلم نیست جز فسانه داغ — چو لاله تا نشود داغدار نگشاید — بر ارباب حاجات مقصور شکر دارم

رانم — در روی کسی از فیض هنر نگشاید — ابرو عقده از کار کهر نگشاید

دیده بی روی تو از بس بخون خود گرد — بنما شای تو ترسم که نظر بگشاید — رو با آئینه چون آن آئینه رو بنماید — میرزا علیقلی حکیم

او در آئینه و آئینه در و بنماید

من غبارم تا بخاک افتاده ام آسوده ام — میکنم در سربلندی میقراری بیشتر — میرصیدی

چون زمین باشد قرار خاکساری بیشتر — نوری

در پناه اهل دولت محنت خواری بیشتر — حکیم کنا

سبزه پامالست در پای درخت میوه دار

میکند طغیان نفس آقایون از خجلت بهای بیشتر

میکشد قامت بقدر ریشه خلقی که هست — صاب

هرقدر پستی فزون تر سرفرازی بیشتر

هست از انسانی او نفع کافی بیشتر — وحید

جز بخون ریزی نمیگردد زبان بیشتر — راقم

غیر خون حرفی نگردد بر زبان بیشتر — مهدی

غیر خون حرفی نیاید بر زبان بیشتر — حامد

خاکساری از برای پاک طینت زینت است — آب کوهر را کند گر اینمی صافتر — افاضی

نی نگاهه از پس این مهتاب ناگفتر — میرزا افضل

نازکی اندامی که مینوا هم خار و خس کند — چون قبا او را کرفتن در برا تنگتر — واعظ

جامه چسپانی که من دیدم خدا روزی کند — چون قبا بر کرد او کرد بدن ما تنگتر — عبدالله مطلق

غنچه اش از روزی صلح بگالان تنگتر — نوری

عیب ما را یک بیک چون دوستان برشمرد — هیچکس با ما نبود از خصم ما بدگوتر

پیش میگیرد دبه نیا پرداز لبنکی — در زمستان مردمان سازند هیزم جارا

زیاد غیر میکرد دبدل یاد خدا کمتر — چو پر شد خانه عیبا شد بصاحبخانه کمتر

دیدی حال یار و نمکشی شرم آب — کس نیست از تو آهسته بی انفعال تر

رخش چون مهر ما پاره از مهر تابان تر — دو ابرو ماه عید ما زماه اندک نمایانتر

چو برمن تافت عکس عارضش در بعد بیتابی — شدم در دیدنش یکسر ازا ینه حیرانتر

شود خود بی نشان هر کس نشان از ما نشان پرسد — نشانی بی نشان تر از نشان بی نشانتر

قبایش بر بدن از لفظ بر معنی است چسپانتر

زما بلای عصا شد حرص در پیری شتابانتر — که آتش بیشود از پای چوبین گرم جولانتر

اثر منظور را کرباشد زیر قدرت ظالم — خدنگ ناله مظلوم باشد سخت پیکانتر

بخود پردازد این ماتم سرا خاصیتی دارد — که صاحب خانه اینجا بیشود دیر و مهمانتر

جنان کز ریشه بسیار کرد افزون نمد مجنون — مرا دل کرد از جمعیت احباب ویرانتر

فروغ عارضت با نور ذاتی رنگ آمیزد — که روز ابر باشد از شب مهتاب روشنتر

بغربت پر نوخورشید هم افسرده میگردد — بر بیمعنی گواهی نیست از مستان بی شرتر

آخر رسد بآب اساس حیات خضر — انیست بابقای ابد اعتبار عمر

گر خود ای کلاه نشاط هوای مغنی بر — فرصت نمیدهد که بشوید ز دیده خواب — از بسکه تند میگذرد چو بار عمر — صاحبا

نیست غیر از عکس خود نامی که روزم سیاه از دست — در دست من ز نقره کامل عیار عمر — وحید

گوهر گریه بود نقطه از نجف دوست — خبر عمر نشم هجران میگیرد — هیچکس نیست که دارد خبر اصل عمر — واله

از خط یاد میبرد این نسخه دیگر — میرزا علیم

چون گردد اصلاح شود قبول چو شه عجز ز جان سخن — حرام نیست صدای شکستن طنبور — وحید

در دل آرست آنکه خود بیکار کرد — از بسکه مغتنم افتاده غفلت از دنیا — برنگ خواب نمایان بود ز خیره کور

نسیم و بهر از خود در حضور یار کرد — فتیله تیره بود در میان شعله نور

زخویش رفتن ما رنگ خود نمائی کیست — بود چو خنده او کز نمک بود نمکین — بود چو غمزه او کز اجل بود مخمور — قانع تبریزی

طول امل چو عمر شد کوته است در بقای کسی عمر — مثل بخوبی خورشید میرسند آخر شب — یکی ز جمله غلطهای در جهان مشهور

نیاز آزاده کز نیست در بقای کسی عمر — دلیل فائده خاصی همین بس — که چون زبان بگزیدی نمیگزد نشور — میرزا تقی عمر

صاحبا

نیست بقدر یکنفس اعتبار عمر — رفتم ناکرده وصف روی آن حور — قلم چون شمع شد فواره نور — غنی

میرزا الغ بیگ

هر که نقد یکنفس را نشناسد بی بقا — من ز تاراج کسان سازم مرد را از بس بخیل — برنمیخیزد چو داغ لاله دوش از تنور — وحید

نادیده است زجا بگذرد عمر

میرزا علیم

سرو دستی نمانده است — باش چون کاسه گل بسته خنده بدهن — رنگ حامی نرخت تا نرود آب مخور — غنی

نگاه — تا من دشت عدم طرفه خواب آبادیست — راه ره فکر کن و پا بهمایان بگذار

صاحبا — در چشمه سوزن نبود راه گره را — از سر بگذر پای درین سلسله بگذار

واله — خود حسابی خط باکیت بدیوان حساب — آنچه امروز توان کرد بفردا مگذار

ملا شاه محمد بمرگ من که دگر کار دست بسته بکن — نکار من شب خونریز شمشیر بکن

راقم — نگاهبانی دل را بچشم تر مگذار — متاع خویش درین خانه دزد در مگذار

چو شمع گر سر سودای انجمن داری — بغیر داغ گلاهی دگر بسر مگذار

بساط دولت دنیا نه جای جولانست — قدم دلیر درین دشت پرخطر مگذار

حجب — صفا بجد کمالست و چشم بد بسیار — دگر ز خانه آئینه پا بدر مگذار

صاحبا — عاقبت از خانه آئینه هم لگیر شد — در بهشت آنشوخ بی پروا نمیگیرد قرار

صائب — حرص کرد در هر زمان ارباب همان بیشتر — مور در صحرای بیحاصل نمیگیرد قرار

شفیعا اثر — میرد کودن از بزرگان فیض — وقف خر چون است میوه کهسار

بعزم سیر شد آن شوخ ماهپاره سوار — مثال مرد مکه دیده بر بلندی کوهسار — صائب محمد اسمعیل

به پای استون کمال امید کوهکن گل کرد — چو گشت صورت شیرین نیستان پاره سوار

کسی نگشت بدین بخت سرد دیباره سوار — میرزا حیدر

که روز رزم شود بر سر سواره سوار

شود چنانکه مدوش هوا شراره سوار — وحید

چنانکه چوب پاره است بر سواره سوار

مدوش دایه بود طفل شیر خواره سوار

چنانکه چوب نقاره است بر نقاره سوار

ای رخت خسته نرازد دامن مهتاب بهار — چشم مخمور تو گیرنده ترا از خواب بهار — صائب

روشنست این سخن از تیرگی آب بهار

انقدر زخم نمایان زن که بردارد بهار — میرزا سعید حکیم

عالم است از سستی فتان دوار بهار — سعید

با خود از دشت بیابان ابری ساپان دارد بهار

انبقدر رقصاب بر هستی گمان دارد بهار

همچو صحرای فنا بیت دامنی دارد بهار — وحید

سخنی غیر دل سوخته و عشق نبود — هرچه برهم زدم اوراق پریشان بهار

گل کز بیاض پاره سازد تا مدامان بهار — حیدر

گل با بک چاک گشت و شقایق تا داغ — آتش افکنده حسن تو در خرمن بهار — وحید

هرچه می‌بود در سبوی بهار — صائب

حصار عافیتی به ز خاکساری نیست — اگر زمین نشوی آسمان نمی‌شود از نهاد

دارم ز تو انتظار ساده دلیها کلفه بسیار — بهمن است درین دامن دشت آبله بسیار

زنهار بهر چیز مزن دل خود را — کاین خانه خطرناک بود زلزله بسیار

کز آب حیات چو پیدا نشود سبز — چون خضر کمین مکث درین مرحله بسیار

مانده است ز همپای مرا آبله بسیار — دارم ز زندگی این ره کلفه بسیار

جمعیت سامان جهان مایه رنجست — آسوده شبانی که ندارد کله بسیار

چون موج چو ابر سر سر هم بانگذاریم — تنگست ره کوی تو و قافله بسیار

پیشانی دل ساخت مرا چون کف خاکی — ویران شود آنجا که بود زلزله بسیار

شراب بی‌مگی در خاک ریهاست بهتر — بود نخل برومند از زمین نرم سر کشتر — صایبا

همرهان آه حسرت از قفا را نامه‌اند — فلک در کار سرو و مان کند هر نیغه دارد — که پشت آینه را از روی صیقل منفعل باشد

باری ای عمر سبکسیر و سبکرو می‌روی — مراخوشش بود که یک لیک افتاد ازان خوشتر — کراول خوش نرفت آخر نشد از اول خوشتر

غفلت دنیا چو محض آگهی آمد — انکه آگهتر است از همه بی‌خبرتر — نیست عمر حضر از یک آب حیوان بهتر

هر که او دولت قناعت یافت — هر که اینجا بکر آنجا بهتر

پیر زن چند بسکه دم جهان نفس زد — ذره خورشید شهر بینی است — از محرفان هر که بیش خورد — در خمار افتاد فردا بهتر

می‌نجم هر چند ماند بیشتر پر دردتر — دیده را چون سنگ سوراخ است بگذارد — دیده احول کند عیش دو بالا بهتر

لذتی دیگر دو عالم در بیان ناقص — چون زمین نرم از من کرد برمی‌آورند — میکنم چندانکه با مردم مدارا بیشتر

قطع پیوند از دو عالم در زمان — خانهای صاحب مسکن مارست و مور — در کهن سالان بود حرص و تمنا بیشتر

امید وصل طول امل را زیاد کرد — غفلت از کار دنیا دون همت و سیله است — محمل عزیز میشود از خواب بیشتر

این را نشسته نذر کوتهی و دراز — خواهی که برون نرود خوی از میان مرو — هم بستمگران ز حساب بیشتر

با نیش از زبان حاصه بیانک در زنند — افزود از دمیدن خط پیچ و تاب زلف — در چشم باز پرده خواب بیشتر

در عالمی که چرخ تماشا شود نگاه

وحید — لب بسالا بشیر دایهٔ خویش — خون مادر درین لباس مخور

مراد سعید — گر بجانان نمی‌رسم ار رفتن جان غم مخور — جان بسیار نیست از تو در محمد بهر جانانم مخور

نصرت — یک نماید کوی جانان تا بدل از کوی دور — شوق منزل چون بود همره بپاشد جاده دور

مراد سعید — در رهم کعبه طاهر بین مدار دوری صحبت — گیسه بر در نظر بیت از نظر افتاد حجر

گیسه خورشید ازل را در عقب بر نوم — او چنین نزدیک یا ما هست ما او هست دور

وحید — دوش از سنگ فسونهای لبش لبهای شور — شور با کودند یاران بود الحق جای شور

یاد لب در دل انشد بیدلان را جای شور — چشمه سیماب جوان است در دریای شور

فیض از صحبت نمی‌یابد دل ناقابلان — پنگ ماهی بیرون می‌آید از دریای شور

لا — حسن بستور گیران سپر ایمه تو — جز در آیینه نپسندد ذکر چشم و گر

مراد جانی — امتناع از وصلت دنیا نمیدارد کسی — روشن ایمنی بود از بستن آب گهر

دعوی — دارد ارصافی بخیر پیش بخیر پیش اعتبار — چشم بر آب گهر دارد خریدار گهر

سالکان را فکر دنیا عقل و دل مشغول — رشته از باریک بینی میشود کوتاه گهر

راقم — میتواند شد چراغی روشن از فیض هنر — آب گوهر میشود گر بشکند گوهر چراغ گهر

میرزا مغز
از گل باغ نشاط رخت برای عیشه باز — ای جهان چشم بد دور ترا بی انداز
چشم بد مژده وصل تو بما آمد — نشاء برون دوازده دا همه از ناز

میرزا ابوتراب
بیژن بیش کی را چو ندانی دمساز — که تا نفس نقطه سیدهم برون آواز

میرزا ابوتراب
دام بجلقه اشراف میکند انداز — چو طایر کی کند رد باشیان پرواز

غنی
بپای سایه من پرده از ره شوق — اگر نخاک بیفتم بیقتم از پرواز

ایما
تا نشوی آنچه مشغول هوس خود را ساز — از هوا در خاک یابد پرش کردن اعراز

حکیم
تا نبود نیستی تاج زرین بر سر شرا بعد
شمع افتاد از هوای سر زرین در گداز
پیش ارا لهم آفت پی را جای چین
[illegible] دارد پرش در اعراز

وحید
درد در یافت تا دل نالد بعد [illegible]
از نفس بر خویش شیشه سلام کداز

وحید
ت از ما یک مردم که چنین در خانه
صورت ادم بود نوان در دکردن نماز

وحید
مینود کستاخ هر کس را کی کرد فرون
میکند در این سپ مردم کمر پا در از

مرزا مسیح
رشته دست و زبان ریکه کی بیت
از طمع چیدن دست کوته زبان کرد دراز

صاحب
بر هره منی کی کند عمر را زیاد — نشینم ام شود کی کره رشته دراز

وحید
مرچند شیشه دلم از سنگ دلم شکست — هر پاره نه نالد محبت باز

ارتقاء

برد دلم ثبات ز راه پیکسی شرح فراق	راز دار دل ز دیده بجز اشکم چو دیوار ربا
ناوک حسنش نشود کوته گر من کوته کنم	در کنج نشیانه طپیدم تا جیتا
قطع طمع ز راحت ایمای دهر بوه	شاهی کز نیم نهاد برم تا جیتا
گوید سیدا به بخدا عمر نقصان راحلاط	ده سپد رمان عزت دولت دران احلاط
حرسی با یکدگر گر طیشا ز دستی آرت	سکند یک با یک دگر دلم احلاط
از مصحف جمال تو توجه نکشته بهو	در حیرتم بوه زهم او کنار خط
فانوس سپد راه فروغ چراغ نیست	نقصی نبود حسن ندارد غبار خط
برات زمانه با کجکرده بدان بمیدانند	با آب تیغ بهمانت نیند غبار خط

ارتقاء

همچو دلبر نکنم نقطه ز نقطه کم
از نقطه دل ز نقطه نکنم
در نقطه دل ز نقطه نکنم

ارتقاء

بحروت	بر گرد لاله زار جمالت دمیل خط
شنیدم	خواندم و دیدم سر بلا دفتر لایم را
رفیق	ای که دل را در هوای نفس نا پاک کرده
بیرفیق	تقدیر زلف ما نه دلی بجه ماند دیانه
شفیع اثر	چشم گرت شمه ز دلبل نوردر غلط
	جو من باطله خوش نفت لیل نهر
	درت بس از فرت حستان جوز
رفیق	جواب نامه دم گشت و سخت میترسم
بی نقیب	گفتم ارم مصحف دی ز ار فرخ
	گفته چاشنا بت کرده از جورم نفر
صائب	با بهره رود هدر غم و خوری با ز
میرا نور از حافظ	در ره منزل لیلی چه بیابان چه حضر

خورشید رد بجلقه سودا کشیده خط

با بی بتر نا تمامی بود هر نا نا غلط

مصحفی پیوسته داری از بغل نا غلط

نسخه معتبر خوش خط پسیار غلط

درست راهبر زبان کربود شمار غلط

راعتبار نیفتد با هزار غلط

نقش مشوه از صفحه بر کنار غلط

شبم عوه رسیایی از نیف با ر غلط

سهوی ست غفرانه میشود قرآن غلط

عاشق تم یگاه کرب افتر انهان غلط

رفتار خوبتر از نکند آسمان غلط

هر گرا دیدم در عالم زمرکز با محیط

حرف الطاء

بگذرد تقلب همه کجها بما دارند — بدست با جوانان نتوان داشت خط — نظیری

رسیدم از ره عالم چو با خبر گشتم — کدام سبز چمن خط داشت در بر خط — شهیدا

در راه محبت گر نکنی نقد عمر صرف — در چیر نیم نرادی گر از زند یکجا خط — نصرت

نوازش عذاب ست دارا مفرت کیم — نگاه کفر نوکیان و ما کجا و رغط — واعظ

حرف العین

شهیدا
این هر بیت که بر غیر ظفر یافته — هر که بر خویش چاید ظفری یافت بخاع

مجروح
پرتو طارض ست فتاد بر تیغ — یار عکس رخ آب گشته شعاع

رفیق
زنبور دشمن بدم خرید ابا بیشوه دگر — دم شمشیر قاتل پست بمالت در واقع

بیدل
رخسار من بامگان سبز کدال بیمانه — با بیدل نگذر نگاهش شوخ جولانی در واقع

طالب
بصد جان دادم بگیوش خوار بر ارسان — از مارت ارزنده بود ارسان در واقع

سعید
بسر دستاری چند و ناخوب بگشتم — که اگر در سرش کردمی سامان در واقع

قوم آسته ترنه از سر جان دادن — که از بهر چه بدست مسیحا در واقع

طالب
ما نمیخته در بزم باغ رشک می آید — که بهر باده شدن میکند گریبان جمع

میرزا هادی
کنی های خویشتن هر که نداده بهره — میکند می را زبهر دگران پیمانه جمع

کیستی که ز هر چمنز کردش دل شعله‌ناک — میکند از داغ سر لاله دگر داغ شمع

از خط و جاه رخ خدا لغزد همه‌ای قداره — میکنم هر روز سر بالا دگر داغ شمع

در کنکش از زبان آتشین بهتر شمع — نامه پیوستم نخامش بی‌زبانان بهتر شمع

دیده‌ام تا دیده‌ام مرگ‌ا اسم آدم بود — در پرستان جهان کیرم مجسم بهتر شمع

مایه یک عبرت کشت داده آتشین — هر سحر از شرم روزی چهره افروخته شمع

هیچکس سوز دل آتشین من کمتر — بر بهار آمرت نزده از زبان شعله شمع

از پی برای محرم و بیگانه سوختم — در سوختن نرم قلم امتحان شمع

با ابر بوده‌ام و دوچار غاشا شمع — جز گداز شرم چه دیده‌ام از پا شمع

دلم از حلقه از لف نظر ماهه داشت — از تب لرزه بود سر به پیشانی شمع

خط بان چهره روشن چه تواند کردن — تب لرزیک بود سر به پیشانی شمع

گرمت سخن تو جمعه هم قصان دارد — هر خلل سر از رشته یکسان دارد شمع

سر به دیر عشاق بود بحب سیاه — ظلمت شام بود سر به پیشانی شمع

ای فیض جان در زمانه بسوزانت — که روشنی کند نه رفیقان طمع

چون میان روز روشن خواهد افروخت — روز را کس نبیند از یک طمع

حاجه زنار بیت از لم فیجب عوشیها — از بهر نفس رشته خرقه نگاه دان باقی

خواجه عبد الصمد (رفوگر) — سر بیکار کس از سجده یکتا کان نیست

زنار بیت از لم عیجب لیک — که کعبه ان نیست

کرشمه که هر رشته از دل

حرف الفین

میرزا حسین — تا فضای عشق در دست دارم فراغ — از بی سر و پا شی بخود ای جهان دارم فراغ

عمر ما عمر ان شان او در پس بود — یکسر لا جامه کلدو ربالا دست دارم فراغ

هیچ قصوم رشتی مرا فیض نکرد — میکنم عیش خود اغنا فیض نکرد فراغ

با جوی هر گز کسی رود وصل جان بود — میروم از خود بر فرد با دو کجا با ما کرد فراغ

وف الف

قدم بر فرق منه از نصرخود گام مکوب — زآرمیدن کاخوابش آب گردد از صدف — صائب

خوشه پرویزن الا بهر بیتابی مباد — مهربانی گاه تا خوابش درآید از عطف — سنبیدا

زانکه زرآب بعد بر کرمی گوهر قطره را — مرحمت گام دلاله آبش زبان برآب صدف — صائب

حاصل از قرب رکان میزنی آخر چه شود — تشنه یک قطره آب است در دریا صدف — میلی

دل من پیش رکیشت گرو سینه ام در بند است — گوهر غلطان مرا در عرصه جان در صدف — صائب

دل من از طول امل محبوس در بند است هم — گوهر ما در برآمد رشته از ما در صدف

غزل دان یکسی سخن افزیز تو — در نقطه پس بر غنان یک کتاب حرف — واو

هر سوار دان بوجهی نامه ایست — از پس خط ریشها پیچ و تاب حرف

هست گر نظم رکیت سلاب عفت — نامت روزگار کهنه عراب حرف — وحید

بوتراب این لؤلؤ مکنون صدف تو شیر است — هر اگر یک گوهر از شعر شهاب حرف

رفت سر بر باد از نسیا کشیخانه را — رحم اگر بر خویشتن نکوبیا حرف — سعیدا

صحبت اوران کمال باهم خوردن هر زمان — الفت یاران مزاجان زود کرده حرف — صائب

سخن و در آن دهن و شند در دو پیش عطف

دست از افشار یاران بوی حادثات — میتوان بیکبار از افشار یاران کشیدن حرف

نیض — برکشش از زبان باعث سرشت — ابر و زین چو گوهر شیشه ها غلطیدن حرف

سنگ بر قندیل دیر ما زند — میتوان در هر هزار از دو سنبه کوبیدن حرف

نور عشق ما رو حرف نیض صحبت کم کن — ترس آنش میکشد آهسته آهسته حرف

واو — دنیا و دین بخشم نیرزد دو جو به دست — دنیا بیکطرف نهد و دین بیکطرف

غافل — گویم حرف است در گرد و بیکطرف — عالم تمام بیکطرف و او بیکطرف

تا حلقه شاکر بر لب زد و بیکطرف — افتاد رشک بیکطرف و بو بیکطرف

در جستجوی گوی تو گلبن بصد دماغ — رنگش بیکطرف بود و بو بیکطرف

وحید — تاثیر عشق صحبت بدلهای مختلف — آری یکی آتش و دیگر مخالف

حجت — هر چاب بستم باطره او پاک سند — حلقه نوخط دیگر تا تو بود در طوق او

فیاض — جو موکه بر سر آتش نهی نخواهد چید — رتاب آتش روی گوشت بجان الف

حرف القاف

وحید — در بوستان برشت نداری جمال تو — زالف تا نمک جواب لبت نمی‌دهد دانی وحید

میرزا سعید حکیم — بعد بستن کمر خنجان سوی تو — هست عزمی شکستنی بعنه چو جباق

الفتشک

ملا رضا — بعد عزم انکبوت تو چو عزم تو راست — زهد مستمسک بکوف زنا پای مستمسک

صبا — پهلو بجات ابدی میزند از لطف — نیست سودای دری را جلت مطابق

دلم — تا قدت خم گشته رو کردان نسوان جی — برد دیگر فن ایمن خلقه جو دام جی

فتوتی — افرخم از دماغ جوانان سیاست — همو دم در شم از نمانا نکند یرق

وحید — خانقاه کدوت دیر الف در جهان سیار — هزار خوه را بر درود دیوار یرق

وحید — هزار بلا کرد نثار در جهان — خویشتنی را میزند بسیار یک پرق

صبا — بست با زه پر سپید رحمان اودی بان — کشت در راه فغان از نرد پسکر فتار یرق

وحید — در لف زلف بی‌کرد و رحمت کمد دم آهو — جنبد بنت خرامان بزه از چار شتی

وحید — بود جویشی دانی بسام اقل عشق — جزء بزشتی از زه کلام اول عشق
جود بس ایمان طغلان از حروف متصلت — بر بدان از زه جهانت کام اول عشق

صبا — پاقلای فیت کرد و اراح اصلاح ارند — بهر جواب بر زشت از غیر سیما ارند خلق

دلم — جا بنود بر زر مراب طبیعی بنت وقت — کاین انقطاع حق بود لیز انقطاع خلق

غنیمت — فتح پا پس فضل بدند — تا غنیمت جوست از زر خلق

وحید — هیچ حرک خرج جز بر شتا آن آسمان — حاصل دیگر ندارد شاعر از شکر فتوق

میرزا سعید حکیم — دلها می‌پرش لعل تر از آب عشق — نزهای عکس غیرت آینه کرد آب عشق
منت خشک فیض لبهای آب عشق — یا لب تشنه بر آب از رب عشق
اعتبارات جهان سیل بنای بود — میرود از جوی نقش تا مهاب عشق
کرد عکس ماه چشمار تو از تاب رشک — طوت آینه را لبریز مهتاب عشق

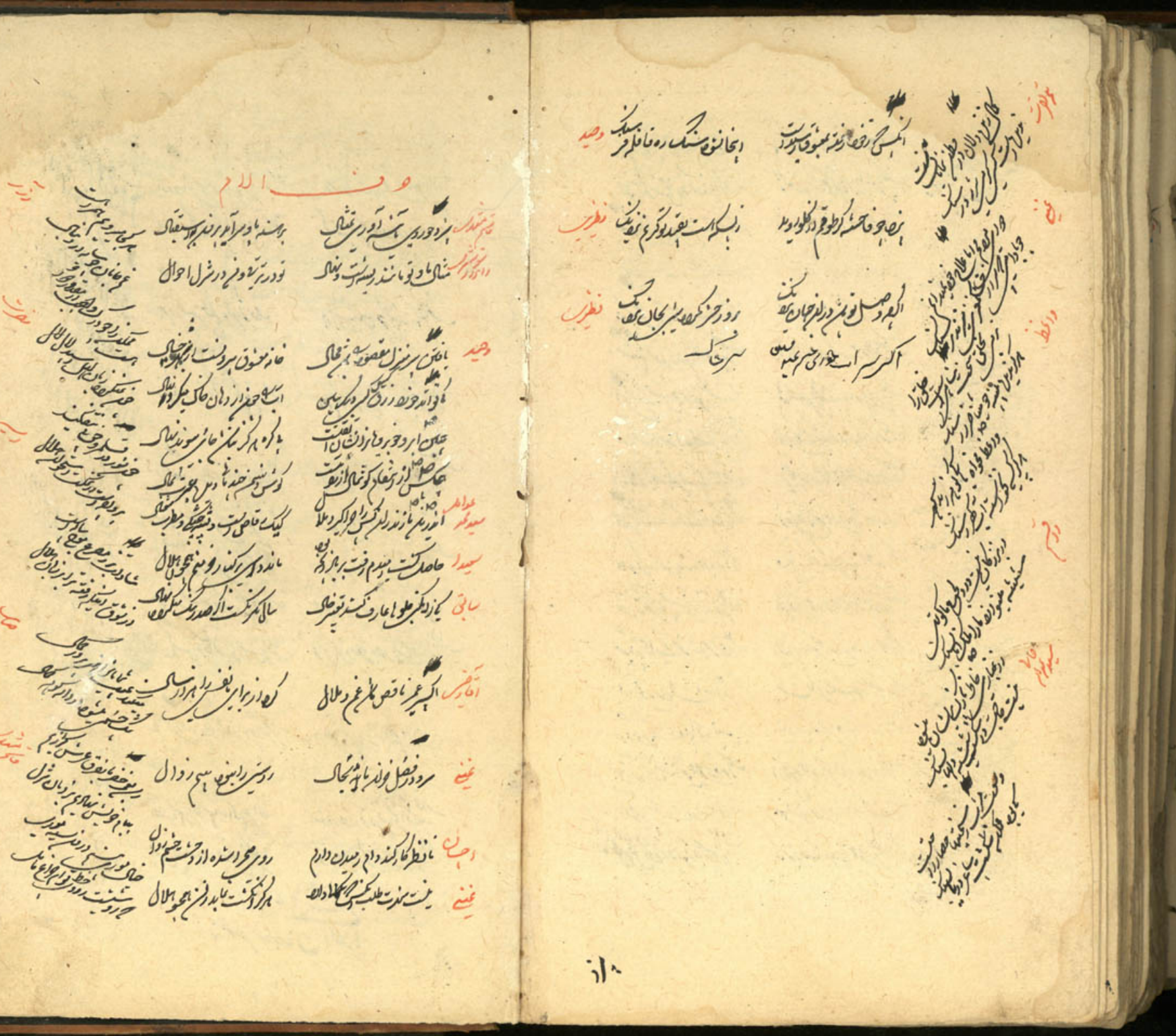

ص

درگاه دوست بسکه پسندد شکستگی — گر لوحه شکسته بر سر متون دقبول

شادم که در شمار معاصی طاعتم — شاید دران سیاه کرم اد کند قبول

دوری ز کردهای مرا زان سبکه لاست — بر طاعتم عجب که بهندوستان رسول

قسمت دهد زهر عضو جدائی که کرم — تماشای تو ام سبکه سراپا متعول

زهد چو بر گریزت بود ضرور ضرور — بخوشین چو گمان سخت مایل مایل

خصم اگر کوچک بود اندک مدان — می شود عاجز بدست پشه فیل

از ثمره سبکه زخیم خود جدا کنی — از ارک شاخ سند مدار میوه های کل

شد ز فراق عارضت ای گل شکفته — حامه جان اهل دل جاک ز گریبان کل

در گلستانی که رخسارت کند دلجوئی — رنگ نماند خوش لاله در رو کل

بس عجب مدار گر خندی چون مهت — گردد ماه عصد کره ز گلوی گل

گلبن خوش بر رخ مردم دمد — روی بر روی گل

ای آب دیده را در دامان نو بخور کل

خصم اگر گریان رخ از غصه بگلبن — عرق چون قطره شبنم کرده شاد در گلبن کل

به بس عجب حسنش که از بر ماست — ندارد چاره غیر از سبکه جو سوی دل

تهمت عاشقی بلب نه ما عشق نکام — بر زبانی بسته را از خنده می آرد مدام

خاک ساران از بلای آسمانی ایمنند — ما هی زور بیدا کسی نمی گیرد مدام

پای من یک لحظه جا در گوشه دامن تو — گشته عمرم در سفر چون رشته سوزن تمام

ناقص

ص

طاعت حق را تواضع کرد بسیار دنام — خصم از بهر چه کرد در عبادت سبکه سلام

لازم یکدیگر افتاد ما کامی و کام — بیشتر از صلها در فصل گل یابد کام

تیر کی بر پرین رفت الا بعلم طاق — خانه را روشنی بسیار دچراغ تمام

سبکه از درد کرفتاری بخود خندیدم — می نمایم عکسی رکهابر سراپایم چیدام

وصال یابد کنیه چاره دلم یه شتاب — کشش ما نفسی نوازان بخسته نمیوه خام

بزم وصل ز خیر خوصورت محمد — کذشت مدت بیدار یم بخواب مدام

من آن نیم که حلال از حرام نشناسم — شراب ما و حلال و آب نی تو حرام

بهر کسی که خواهی کنی دوست — به نیک و بد لو نظر کن تمام

اگر یک خلق دشمن کیره رای — باو بلدران ز روزکاری مدام

دکر باره سبکه است اطوار لو — سلام علیکم علیک السلام

چون لنبه دوا لود ز لف شکن فام — روی می شود موسن بخ تمام

در خرم که غم مل تک می خرا — چون توسبه لب لو بخوردن شد تمام

حاصل کمیت اهل خرد از شعر کام — لذت زبان سافر شیرین کلام

این خراب آباد که کدورا میسرا است — همچون زکوه تاک بود در غرخرام

چون ربط مهر و ماه بجو ربط حق و خلق — ناقص شود ز قرب و ز هجری شود تمام

متن محکم رلکد کوب غم رسد — چون سطر جاده از قلم نانسخ تمام

کمتر از کفر مرد خود نیست — بهره زاهد مدار ز اسلام

دعای فرد کرفته سه ابیاتی تمام — اخر سکف عدد کل ابیات عجما تمام

روزم ز گرد لشکر یکتا به سیاه بگرفت خط قلمروی را تمام
آنجا هم اهلی شاه نشود نعد از مرگ بسکه در اندازه روی آن لیان نوام
مست از دیده دگر بهر تماشا نشستم سته ام چشم ز نظاره و حیران نوام
بسکه می آهنه روی تو لکد خام ام خویش را دیده در آهنه نشناخته ام
مکوئید که راز کجا ساخته ام بان نشان که نزار تر از ساخته ام
برون ز خلوت ادب نموده ام مدرک راز خته تا خویش را شناخته ام
کمو کل سوز دردم چو شمع آخر کار شب فریاد بلند نفس سوخته ام
از آن زبان که روی تو دیده ام خاموش خویش از آنکه گرم خویش سوخته ام
چو داغ به شده نشستم از اشک دیده عیان ز چهره ام مکتوب که سوخته ام
بوسی از دهن یار داده ام دل را بهیچ آنچه ندارم باد فروخته ام
امشب ان نکهم دلم خواهد شمع بزم را همه جا بردم شمع و خکر دوخته ام
گمه از گلستان نیم خود را بگلستان در ریاض آفرینش رشته کلدسته ام
زانشان قمری ای داغ از بالای تو استخوان چوبش را یک پاره و بسته ام
رضی کسی هیچ کس از گردش قلت می بهره کسی عافیت این اسیا عام
چنانکه جمله عباد از وصورت بنام وجود آدم خاکی نامروست تام
نیاپی یک لب نان می تواضع کلیدرزق باشد قامت خم
دران وادی که من تسلیم نشد از دیده او انسیا یم
در ان از نگهی فعل نگاه خشک تو ام من کیا انسان اسیار خاموش تو ام
کل سوز علیم و سر و شوی فاخته ام تر بصد رنگ برای تو که یک رنگ تو ام

ای زمحوری که در محفل دو کون مانند شمع بهر تماشا نشسته ام
در پیش یار مست تمارکس نیم کوم که بر حسن یتیمان نشسته ام
دلگیر و تیره بخت و شفیه و خراب امشب چو زلف یار پریشان نشسته ام
یارمان قوده ام در حالت سنه ام سخت عاشق توده ام یاران عی دانسته ام
بسکه رخسار تو در مد نظر دا شته ام دیده ام روی تو چون آینه تر داشته ام
میرا مد از زبان سخنان رشته ام از خود چو کرم پیله خود در رشته ام
دام حوانم از مدد همت بلند یعنی یار منت قفس خویش بسته ام
چون طفل اشک اگرچه ز مردم رسیده ام خاکم بسر که از دل مردم نکسته ام
پیش ما کی تواند رسید روز زدید در کف مرکه چراغی زهر نیافته ام
تا گنبه از خیال تو در هوس رفته ام این راه را تمام با هوش رفته ام
دور و در از رسیدن عودی مرا گویا بوی زلف تو از هوش رفته ام
خارم و لی کلدسته زمن می تواند گرفت از بسکه تو زهدی کلک گرفته ام
تو به کی پردن ز دار تهوا لکام تار و پود از نیشه در سجاده ام
ای یار زلف او در بیخ دل افکنده ام یک سر و گردن شده از افتاد افکنده ام
پای تا سر آتش و شبنم چو خاک دل قطره اشکم که از خجلت آب افکنده ام
می شود از هلوی من زمین پر کوه بیجیم لیک چون صفر از جا افتاده ام
اصباح و باب با بدست دیگر است رو در کار سه که چون عکس در آب افتاده ام
جز پریشانی خاطر حسد ندارم حاصلی نقطه اشکم که بی جا در کتاب افتاده ام

در ته یک پیرهن از یار خود رفته ام
آه کز بزم کهی بسیار دور افتاده ام

دل نگوئی یار و من از یار خود رفته ام
او بدل نزدیک و من بسیار از او رفته ام

با همه مشکل گشائی حاک بسته بند من
بر سر ره چون گلید اهل حال افتاده ام

می گذرد عالمی خوابیم و بیداریم و هیچ
در میان دود و دم صبح و شام افتاده ام

در نظر اهل صفا صید بهائی نیستم
سکه صید لاغرم از چشم دام افتاده ام

شیشه ام در سلک ناز آن سرمگین منسلک
بر زبان افتاده ام تا از زبان افتاده ام

شیشه لفظ سام دزدیده اند
با وجود سرکشی افتاده ام

از یک نگاه کرم دل را دست داده ام
یک شکست اندیشه صد دست داده ام

چون گل همانه عمری بودم اما مال خلق
تا چیده حالی از سر مردان خاکده ام

شکه از امیرش اهل نفاق دل کرفت
چشم کز بوسه بر روی خود دری بسته ام

خط ترا فیض نظر سبز کرده ام
انی کوسه را مانند کرده ام

چشم و اکرده ام تو دیدم از جهان نومید شد
در محیط افرشی چون خیال افتاده ام

در عود نغمه هائی اصفهان افتاده ام
مهره موم مدت در کار افتاده ام

هر که روید در مزار خاکی از تن خاک
میوه خام فنک از سار افتاده ام

دست غیب کس بسوی ما نمی یازد بلند
چون گل پژمرده بر روی مزار افتاده ام

هر دم استقبال کردی می کند تنگ نظر
بر سر راهش چو چشم انتظار افتاده ام

ناصحا سنگم مکن کز ما تصور افتاده ام
هیچ می دانی که از دل کی دور افتاده ام

تا مدام طره آن سرو در افتاده ام
قطره سانم از در و دام در افتاده ام

خاک تا کام می دهد افلاک بر دردم
کو سر بیگانه ام در دست کور افتاده ام

سنگم ز سیر خط نتوانش خود نکرد
کان کوه را نخورد حسکر سنگ کرده ام

خود را کمان ز ابروی دل خود کام کرده ام
این پاره آتشین سخن دلش نام کرده ام

از خون این عالم نیکاه را کام کرده ام
آسمان سیرم زمین خانه را کام کرده ام

سنگه در یکجا رعنائی می گیرد قرار
در نظر آن کوه بیگانه را کام کرده ام

طفل می گرید بخود را، خانه را کام می کند
چون نگرم منکه صاحب خانه را کام کرده ام

از من بیتاب آغاز بهانه اثر است
تو ز کرا نخوابی بیگانه را کام کرده ام

مرغ بر هم فلک را اختر بی کرده ام
آخری در توده خاکستر کم کرده ام

صورت احوال عالم رفته را در دست نیست
دل بکو اینه اسکندری کم کرده ام

سینه را از داغ خود گلشن بگلشن کرده ام
شمع دل را از نسیم خنده روشن کرده ام

بود همچون حباب من کار تو بیکه کسی
همسایه نمی کشم مرا فرخنده کرده ام

سینه را اما کجا در دنا کی کرده ام
از غبار دل قفس را آشیانی کرده ام

منصب کرد در نظر ایم تر ا بعد دور از
می روم از خویشتن تا صدا کی کرده ام

از فلک عجز کردم ام یار خویش را
شعله جوی را بموی در کمند آورده ام

غیر رم از عمر خود خیر دیگر کم کرده ام
بر مثال آهو صورت همچو رم کرده ام

حکمت سیمگران سنگ همه در دست
خاک بر دیده دشمن بدار کرده ام

سود از سعی فلک کم چشمش مرساد
شب خاکیت کز دو دیده دنیا کرده ام

دستبردی کز اداب یار تو ام کهنن
پشت دستی که بر حاصل دنیا کرده ام

بدام غمی می پی دانه مستلا شده ام
پیرم منکه دل بنشه بلا شده ام

نهاده ام سر از زندی خاطر پای
بیام حرخ بانی نردبان برآمده ام

نیست گوتاهی عزم کز همتم وانمانده تم
می روم حل امور بصورز رحانده ام

چون قلم تر بهک رمز آسیه کار ریخت
نیست چون یک نقطه ناخن دلی خنده ام

مظلم زنی بعد واردن حرف لباس نام
چون عنقیق از نام در ظاهر اگردل کنده ام

از دل غمهای تازه دل سرمه چورد ام
زان نی صدا چو لاله بود در چنده ام

بار از دراز است که از فهمی گذشت
گرزنده ام رقیب برای نورده ام

خوشدل مرا چو شیشه دمی که هست
اوزار می آمدن کریخنده ام

منظور نام منست که نامد بکار من
هرچون نگین اگر همه دل آزدهن کنده ام

از من بهمور است ابرار حضور تو
پنداشتم که آینه ام زنگ بوده ام

مدتی چون عجز در حرف سکر عنده ام
نادرس گزار چون کلک بی دهن خنده ام

سیر آنکه خواهد از من نامی نمی دهم
بهر وداگهون نزاین دشت رخت عجنده ام

می تواز چون اخوان از بیاض حسن
نامه اور از پس رخت نمانده ام

دل شیشی چون شوم کرده کدار تو مرا
اندر صاف که در آشنه نهان شده ام

عشق زینه ای سر کبود در سواد
جامه بهتر از نیست که عریان شده ام

نم اشوق عدم نامه به پرواز خود
بیدماغ از سفر ان جا بجا مانده ام

بسکه رنجیده ام از دل من حرف نگه
همه را در نظر و از همه نهان شده ام

چنان زیاده شوق تو بر کرانه شده ام
که فارغ از خود و از سه از جهان شده ام

مرا از عشق تو در دل هزار گونه محنت
عجب نباشد اگر بر دلی گران شده ام

نام از خاطر نرفته هیچ روز
چه قدر بر دلت گران شده ام

رخوتش بحرم نالاه خسته ده ام
خبر رخوتش ندارم که کجا خسته ام

بسکه بود از خوشی در کوی تو کردیده ام
عمر ها مانده ای مانده و رسیده ام

می روی ستانه رخاکم نمی دانی که من
در کفن پیچوکسان در بغل خوابیده ام

هم جواب از خوش عشرتش را دیده ام
از شکست خوابش صاحب خبر کردیده ام

هم آب از غار دل زنگ کدورت داده
خوابها تا حال دارد از زمانه دیده ام

کوچا در خاطر اسلم را صید دل
دوستان صلت دهر کرار نفس چیده ام

سر بجو تاریخه بصد در رسیده ام
اخر بجو در رسیده ام و دور مانده ام

نالا کرخه کارمن از اه آتشین
از نالا که چون سپند بجای رسیده ام

هر کز نزد دعوی حیرتی را بر ا
مانند آینه برار میده ام

بر خلعت مدوخته ام خشم ارزو
تا جامه ز قطع اعلی بریده ام

در بغ های اع و لم دا من مراد
من سبزه زدام صفحه تهیده ام

تا قدر ز خود نکهی نوان رسید
از خود دکذشته ام که بجای رسیده ام

تیک بهر حرف نی نار کشت تنی
رقم تقدر انکه مرا از خود رمیده ام

هر کاه در رسیدم از خونی رفته ام
درد اکه حاصلی ز دعای نرسیده ام

ره بر صباح عجه نصور نبرده ام
در تنک نای خاطر خود وا کشیده ام

بر رویم از نفس ز نفیضی نوان شکوفت
من هم ز اشیان امیدی بریده ام

چون میوه رسیده در این باغ چیدنی
از جا روان بر نیامده تر تل رسیده ام

هر زبان یکه یا ما را محرم دیده ام
چون نوبسیار اشنای در جهان کم دیده ام

پای سزدنی سعید و دولت سیاه در رد کوشت
تمرد رنکس بزنک مرغ ام دیده ام

کهبت غم می دهد چشم تی کل می کند
خنده کل را بخون کریه غلطان می کند

خواهی شود درست دل ما رها مرا — چون شیشه شکسته کنار است چاره ام

نور نگاه چشم غزالان و چشم ما — هستم درمیان مردم و هم برکناره ام

تا قامت تو به بغلکد رسیده ام — روشن نکشت یعنی عمر دوباره ام

تا گرد شناس رخ دلبر نمی ما — دیگر ندیده ام نظاره ام

سر رشته وجود و عدم بسته بست — من در میانه هیچکاره ام

پیری مبنی مراد ز سودای عشق عالی — در تنه این نیمه نماند داغ نازه ام

نیست در دل هیچ تمنع از سوز عشق اندیشه ام — می خورد از آشنی ارزندگانی ریشه ام

بر دماغ از رسا غرور مینا می کیفم — چون حباب ساده دل ذر بانور در بیشه ام

از نگشتی کی کند پرواز دل غم پیشه ام — گر نگذارد چو نیش دارد مومیائی شیشه ام

سکه در باغ دارد کمین تخم جمع — هست در آتش بخار آب دانم ریشه ام

تو نیاشد دل از دل سنگ ام خرس — سنگ شد این نام احمد در سنگ شیشه ام

زود می یابم ز طوطی نامه ام — گو مباد هست از خاک بعث شیشه ام

بسکه خو کرد است با کلفت دل غم شیشه ام — سنگ می گردد اگر بر در بیشه ام

بسکه یکرنگ است با دلهای دل غم شیشه ام — زنگ بر کس نکند سنگی خورد در شیشه ام

خنده گل شیشه بحون غلطد است — حون صبا بر برگ گلستان چمن گذرد ام

از بیخودی چو موج بساحل رسیده ام — مانده ام ز خویش نمنزل رسیده ام

گل کلاه داغ زره ریا توشیده ام — خلعت بود است از سر تا پا توشیده ام

می کند نخ زان شعله را دانه دانه در — جامه فقی که من ز ریا توشیده ام

همچو رنگ جائزه بر اندام چرب بعض — بسکه از فقر گرفتاری نخود مالیده ام

با گلهای محرومی محرم از گلستان ریاضم — در کنار خود چو بوی گل همال لواره ام

تو نیائی دیده می کعبه جودم بسحر تمع — هست نرمی سجود صرف ده نقاشم

جنده در گردش امد در فضای خرقه ام — شد دو عالم دانه در زیر پای خرقه ام

می خلش شود یا دلبر در میانه ام — نی بیچو مار پوست کنار در زمانه ام

وقت شد امکه از هوس ناله سر دهد — شیشه نرم لازد پیر زهوا نالیه ام

نقش کنه رشک نوازت نگشت محو — کردم سفید چشم و سیاهت نامه ام

نیست از کس در خرابی کی کشد در زانه ام — طرح سیلاب از غبار خویش ارزد خانه ام

تا دا تا می که شور بحر طوفان ای عشق — حلقه از گرداب می زند بر در کاشانه ام

باد دستی نیست در وی نی مانند من — می رود و نا کرده از همت مردانه ام

چاره دل کردن افلاک تواند نمود — نرم ازین نه آسیا عالی کرد دانه ام

رخنه شد از برق آه از بسکه سقف خانه ام — سایه بید است بر سر شیشه ویرانه ام

کعبه سمع نی روائی عاشقانه ام — از طپیدن لیک خاتی می شود تیمانه ام

دیده نیاشتن از نای سرمه است — نیست چون آینه چیزی در درون خانه ام

کی بود فکر پری در زنل دیوانه ام — خویش هوا از نیستی دیوار ما شد خانه ام

دل پر از باد دهر از خود خراب افتاده است — می شود طاهر که باشد گنج در ویرانه ام

بسکه تاریک از نخ سکاشته نه ام — جامه نیلی بود مهتاب در ویرانه ام

کوس رحلم منه بر خود تهی کردم ام — حلقه بیرون در زنجیر خانه ام

هر کجی بود سامان است از بیم درد — شیشه ویرانی خصار بر در خانه ام

کو بکشی در نوازش سر بر آسمان — مرکه بکوبم چه از آتش فرایه سیاه ام

می نصیم از سر اوصاف کوی جانان — سر بگردن ایجاد شوق زنار جانه ام

بسکه عجز اعتراف در دل دلوا زام — شیون رنجیر دارد در دود خانه ام

نخل من چون سمع بهر سوختن کعبه سر — بود از حاکستر پروانه خاک دانه ام

چشم رحمی بود بیرد بهر زاری ام — سوزن ترکان کرفتم دست راهم خستم
دیدمت کز خواب اول از دو عالم شستم — پی بتو خشیم کردی کردم سر اما سوختم
بسکه شوق دام او در کام کردم دام را — همچو برق لاابالی بر اقامت سوختم
دوش بر سر داغ عشق اول دل بابا سوختم — امدک اندک خون فیلسوف تا سوختم
عود شد بر دود از آتش من برشوخت — چون چراغ لاله در داماں صحرا سوختم
همچو شمع کز دی بازش میزند در شب بشمع — نا بسوزم بار دیگر جوش را واسوختم
صبح دم شبنم بروی گل علطان نار — یاد م آمد طفلی و داماں یاد سوختم
از توام روزی کہ دور افکندی کلک اسمان — در جہان کس نداغ ایں چنیں دل سوختم
دیوار و در شکستہ بود خانہ مرا — رنگش بگرد رنگ خویش ریختم
در کنار م باشتر از مسان بر خاستم — مجلس اخر بکام خویش آراستم
طالع دلدار دل را بسکوم کرد بود — کیفیہ چون نقش ایں عمر شتاب آراستم
اظہار شکوہ از ستم دوست کار نیست — ای لالہ داغ عذار تو در ترستم
وصل چنیں بداد معشوق خلوت شکن — خویش را چون جمع و صل ازمان ارستم
در عیدهای رفتہ چنسا کدا جم — مانند سمع در دل شبہا کدا جم
با خویش کردم ترا کر رو برو ساجم — تا ابد کلک را تہی از زنگ و بوی ساجم
دل ندارد داں قدر قدرتی اگر مدا جم — از برای رفتہ جوکان لو کوی ساجم
تا ازو یکتا نہ ام عالم از نظر انداختہ — عالم از م بود ای از خود در آرزو ساجم
طاعم می رسد بلکہ بعزتی — ترسان روی خود بکرہ وضوی ساجم
بر تابد خلوت صحبت ساز دل خود — جست جوی ہر کہ می کنوم بر اسجم

تا توان از داغ دل شمع صد کلک بکدست چید — ہر کہ دستش را ز فرصا خالی جو اسم
در کلستان جہاں بسیار کردیدم بود — عندلیب و یک کل دلجمع میجو اسم
تا سحر کہ دل در دل سینہ نالید و طپید — کفت و کو با ما تو اشت انچہ من میجو اسم
خط کرفت از عهد او کامی کہ من میجو اسم — بعد حضران جامی کہ من میجو اسم
سد در دل سینہ نقش خاتم دل داغ یار — کوید ای بی نیں نامی کہ من میجو اسم
ارزم زلف تو از آدی نخواهد ماند — مرغ دل افتاد در دامی کہ کوی جو اسم
پی نال در پرش قصا قاف زدم بدا — بعد ضرب ابرو ارامی کہ من میجو اسم
در قفسه از مهانهای صیاد آمدم — ورنہ بود اندر جہاں دامی کہ من میجو اسم
ان لب کرہ ستر دلم — حرات نشانی بخانه می جو اسم
دردو
اکر عاصی اکر دی من اکر محرم اکر مستم — بخشکی کہ زردم عفو نہ دستم
ز بس جوانا ارت حفظ کہ کار — توانند نامہ اعمال سید انبیہ در دستم
نکاہ ظاہر باطن کی کردم را دیدم — رسانہ این دو کوہ ریشه را جو موستم
ندیدم کلف از نش نا مکر دلجمعی اس — نرنجیدم ز رنجانیدن کسی ناں راں ستم
اکر عاقل اکر مجنون اکر دی من اکر مستم — حال دوست را بیه ام ہر صورتی ہستم
ترسیان داری از بیداد ہستم — ولی ان ہم ز پارہ کردن مانده در دستم
دس کلیس رحیس الفم چون نخل سوید — دکر خود را ندیدم در جہاں ما ہر کہ ہستم
حصار ذات پاس عزم در شد خود دار — رکفو خود سپید بیاق ندم دام ز رستم
ندانم توبہ نامہ نامی بود در سرشتن — بیک دانم کہ جز دام در دستم نکشتم
اکر دانم ساعد سوخم سمع نکنم ناصح — کہ بر دل می نهادم داغ اکر می بود در رستم

از سکه می و صفت پروین برداشتم — روزی که ترا دیدم تا روز در گرشتم

درس در یاران حوزا بهر نوح ملائم — که دل را از صدا بردم و در ناحیه آشتم

شب عید تهادر حجره خود را دان آرزو — که در آن بره عالم شتم ره خود را نیافتم

فکندم نا نزد خاک سیاه زیبا خود را — گمان کردم که در دست اسمار را نیافتم

فریب از روی خوردم ما رود در گشتم — نظر جا کشودم اول و آخر جا نیافتم

جا نیافتم کرد از دش نی تنهای ما — ز آن روزی که نقش خانه خاطر من ترا نیافتم

آب از دیده ام نی تو ام از حجول — همت امروز بهر شهر در نیافتم

چو سوس از حدیث زردی دل را نیافتم — خورخم به شده چیز از تماشای جهان نیافتم

دیدم دل ریش لعل تو در مری نیافتم — نشستم رشته مهر تو در گوناه نیافتم

بر غم خویش حزن همه عمر تر گشتم — نشستم در روی عالم و در خویش در نیافتم

چو ادای که بعد از کل نمی سند در این گلشن — گشتم چشم ظاهر بین دل از جهان نیافتم

خوجیب نا دل ما خاک شد دیگر نیافتم — چو راه شکوه و اشتد دل را فرمان دار نیافتم

در این راه ای حمید سود نیافتم از خط دیدن — که ما را که بستم چشم حواس از تماشا نیافتم

گفتم که کی طالب دیدار تو باشم — گفتا که بهر جا که کسی زمزمه نباشم

روزی بدوز انور دلدار نشستم — گفتم که نه قبله و نه کعبه نباشم

گفتم نه نیامدم صنم عهد که بستم — گفتا که همان لحظه بت از نماز نباشم

گفتم رکه عاشق کشی امو حق امروز — گفتا که ما شیوه ما را در نباشم

گفتم که بخور با له کرفت و زهی بخت — گفتم که چرا از تحیش گفت که نشم

جعفر سلطان القرائی